INFOR Dwutygodnik ISSN 1234-8325 NR INDEKSU 33278X 20 marca 2016 r. Rok XXI CENA 76,00 zł (w tym 5% VAT)

Serwis PP
Prawno-Pracowniczy

6 (1022)

PRACA ZBIOROWA

Kontrola ZUS
– prawa i obowiązki przedsiębiorcy oraz wzory pism z komentarzem

ISSN 1234-8325

Rewolucyjne zmiany

w Kodeksie pracy na 2016 rok!

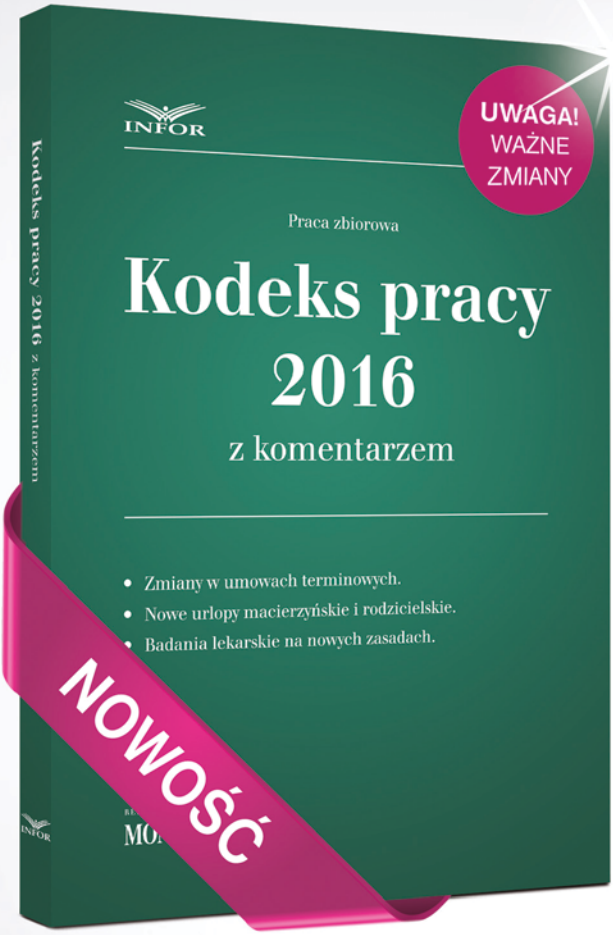

okładka miękka, 490 stron, format B5

Publikacja omawia m.in.:

- **zmiany** w zawieraniu terminowych umów o pracę
- **nowe zasady** rozwiązywania umów na czas określony
- **zmiany** w udzielaniu urlopów macierzyńskich, rodzicielskich, ojcowskich i wychowawczych

Zamów już dziś w promocyjnej cenie 129 zł zamiast ~~149~~ zł!

www.sklep.infor.pl 801 626 666, 22 212 07 30 bok@infor.pl

INFOR | WIDEO AKADEMIA

CERTYFIKOWANE WIDEOSZKOLENIA

dla księgowych i kadrowych

PONAD 700 LEKCJI
Wersje audio i wideo

AKTUALNA TEMATYKA
Prawo pracy
Podatki dochodowe
Finanse publiczne
VAT

CERTYFIKATY WIEDZY

ALERT SZKOLENIOWY
Aplikacja informująca o najnowszych wideoszkoleniach

www.wideoakademia.infor.pl

Zawsze online!
Zawsze tam, gdzie Ty!

sklep.infor.pl | 22 212 07 30 lub 801 626 666 | bok@infor.pl

INFORRB PLATFORMA RACHUNKOWOŚCI BUDŻETOWEJ I PRAWA PRACY

WWW.INFORRB.PL

POZNAJ, PRZETESTUJ, KORZYSTAJ!

ZAWARTOŚĆ:

- **Codzienne aktualności prawne**
- **Bogata baza porad i artykułów** – na bieżąco wzbogacana i aktualizowana
- **Terminarz księgowego**
- **Praktyczne narzędzia księgowego** – aktywne formularze i wzory, wskaźniki i stawki, kalkulatory, klasyfikacje
- **Biblioteka multimediów** – wideoporady, instrukcje, audiokomentarze ekspertów
- **Internetowe wydania**: „Rachunkowości Budżetowej", „Poradnika Rachunkowości Budżetowej"
- **E-poradniki** – zawsze aktualne tematy

www.sklep.infor.pl 22 212 07 30, 801 626 666 bok@infor.pl

SPIS TREŚCI

WSTĘP **5**

I. ZASADY PRZEPROWADZANIA KONTROLI **6**

1. Rodzaje, zakres przedmiotowy, ograniczenia czasu trwania kontroli przeprowadzanych przez ZUS 6
   Częstotliwość kontroli ZUS 6
   Przepisy regulujące zasady kontroli 7
   Rodzaje kontroli ZUS 8
   Zakres przedmiotowy kontroli ZUS 10
   Czas trwania kontroli 11
   Zakaz równoczesnego prowadzenia kontroli 12
2. Wszczęcie postępowania kontrolnego przez ZUS 13
   Doręczenie upoważnienia 14
   Wyłączenie inspektora kontroli z postępowania 15
3. Przebieg czynności kontrolnych 17
   Miejsce prowadzenia kontroli 18
   Badanie dokumentacji i zabezpieczanie dowodów 19
   Przesłuchanie płatnika i świadków 20
4. Zakończenie i wyniki kontroli ZUS 21
   Protokół kontroli 21
   Zastrzeżenia do protokołu kontroli 22
   Decyzja ZUS 22

II. WZORY FORMULARZY Z KOMENTARZEM **24**

1. Zawiadomienie o zamiarze wszczęcia kontroli 25
2. Wniosek płatnika o wszczęcie kontroli przed upływem 7-dniowego terminu od dnia zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli 27
3. Upoważnienie do przeprowadzenia kontroli 28
4. Upoważnienie do uczestnictwa w czynnościach kontrolnych „ucznia” 31
5. Upoważnienie osoby do reprezentowania płatnika składek w toku kontroli 33
6. Wpis w książce kontroli 33
7. Miejsce przeprowadzenia kontroli 34
8. Wezwanie do okazania/uzupełnienia dokumentów 36
9. Wyłączenie inspektora kontroli z postępowania 38
10. Wniosek o ukaranie płatnika składek za utrudnianie lub udaremnianie przeprowadzenia kontroli 39
11. Przerwanie i wznowienie kontroli 43

12. Sprzeciw wobec przekroczenia dopuszczalnego czasu kontroli 44
13. Przesłuchanie płatnika składek 46
14. Informacja dla płatnika o przeprowadzeniu dowodu z zeznań świadków 47
15. Protokół kontroli 49
16. Zastrzeżenia do protokołu kontroli 59

III. ODPOWIEDZI NA PYTANIA CZYTELNIKÓW 63

Czy w czasie kontroli ZUS może przesłuchiwać świadków 63
Czy można przeglądać w ZUS akta płatnika i sporządzać z nich fotokopie 65
Kiedy ZUS może przeprowadzać oględziny majątku przedsiębiorcy 67
Jakie dokumenty potwierdzające świadczenie pracy przez zatrudnioną osobę płatnik może okazać w toku kontroli ZUS 68
Jak należy rozliczyć nienależnie wypłacone świadczenia z zfśs 71
Jakie są konsekwencje wydania przez ZUS decyzji o pozorności zatrudnienia 73
Jak rozliczyć i wpłacić zaległe składki po kontroli ZUS 75
Jak skorygować dokumenty rozliczeniowe pracownika w przypadku zakwestionowania przez ZUS wysokości jego wynagrodzenia 77
Czy wniosek o wydanie interpretacji ZUS może spowodować kontrolę w firmie 79

KONTROLA ZUS – PRAWA I OBOWIĄZKI PRZEDSIĘBIORCY ORAZ WZORY PISM Z KOMENTARZEM

WSTĘP

ZUS przeprowadza rutynowe kontrole raz na 4–5 lat. Częściej zdarzają się kontrole doraźne, które pojawiają się w firmie np. w wyniku donosów, skarg osób zatrudnionych lub nadmiernej liczby korekt składanych przez płatnika. Często są to skomplikowane postępowania, w których na każdym etapie duże znaczenie ma orientacja w obowiązujących przepisach i umiejętność zgodnego z prawem reagowania na działania organu kontroli.

W niniejszym poradniku krok po kroku przedstawiamy procedurę kontrolną wraz ze wzorami pism i formularzy, z którymi kontrolowany płatnik zetknie się w toku kontroli na kolejnych jej etapach. Wyjaśnimy, jakie są najważniejsze prawa i obowiązki płatnika w toku kontroli ZUS, co wolno inspektorowi kontroli prowadzącemu postępowania, a na jakie działania nie może sobie pozwolić zgodnie z obowiązującymi przepisami. Odpowiemy także na najczęstsze pytania naszych Czytelników, które pojawiają się w związku z procedurą kontrolną ZUS.

W niniejszej publikacji znajduje się także obszerny zasób wzorów pism, które płatnik może składać w sytuacji, gdy jego zdaniem kontrola przebiega nieprawidłowo, kontrolujący narusza prawa płatnika lub dokonuje nieprawidłowych ustaleń faktycznych. Pokażemy w nim również formularze ZUS, z którymi kontrolowany przedsiębiorca będzie miał do czynienia, gdy organ ten rozpocznie kontrolę w jego firmie. Każdy formularz opatrzony jest praktycznym, punktowym omówieniem wraz z precyzyjnie wskazaną podstawą prawną jego zastosowania.

Dzięki umiejętności poruszania się w gąszczu przepisów i procedur regulujących postępowanie kontrolne ZUS zwiększa się szansa płatnika na skuteczną ochronę interesów firmy i zminimalizowanie dotkliwych skutków finansowych w zakresie zaległości składkowych na rzecz ZUS.

I. ZASADY PRZEPROWADZANIA KONTROLI

1. Rodzaje, zakres przedmiotowy, ograniczenia czasu trwania kontroli przeprowadzanych przez ZUS

Jednym z ustawowych uprawnień ZUS jest uprawnienie tego organu do przeprowadzania okresowych i doraźnych kontroli płatników składek. Obowiązujące w tym zakresie przepisy nakładają na płatników rozliczne obowiązki, zarazem jednak gwarantują im pewne prawa wobec organu kontroli – zwłaszcza w zakresie kontroli płatników prowadzących działalność gospodarczą.

Częstotliwość kontroli ZUS

Przepisy nie precyzują częstotliwości, z jaką powinny być przeprowadzane kontrole ZUS. Najważniejszym ich celem jest efektywne i skuteczne egzekwowanie należności z tytułu składek oraz nadzór nad prawidłowym ustalaniem prawa do świadczeń i ich wysokości (§ 1 ust. 1 rozporządzenia w sprawie szczegółowych zasad i trybu przeprowadzania kontroli płatników składek, dalej: rozporządzenie o kontroli ZUS). Praktyka pokazuje, że przedsiębiorca, u którego nie pojawiają się problemy w zakresie rozliczeń z ZUS (nie składa nadmiernej liczby korekt, nie są na niego zgłaszane skargi przez ubezpieczonych itd.), może spodziewać się rutynowej, okresowej kontroli ZUS mniej więcej raz na 4–5 lat. Trzeba jednak pamiętać, że w uzasadnionych przypadkach – np. uporczywego naruszania przepisów przez płatnika czy zgłaszania skarg przez osoby ubezpieczone – kontrola ZUS może być przeprowadzana z większą częstotliwością. Nasilenia kontroli mogą się spodziewać również ci płatnicy, u których wykryte zostaną błędy „systemowe", tzn. powtarzające się konsekwentnie w określonych obszarach (np. nieprawidłowe stosowanie wyłączeń składkowych, błędy w ustalaniu podstawy wymiaru składek, błędne ustalanie podstawy wymiaru składek za zleceniobiorców itp.).

Kontrole płatników składek przeprowadza się z częstotliwością umożliwiającą dochodzenie należności z tytułu składek i wypłaconych świadczeń.

Wobec płatników składek, którzy prowadzą działalność gospodarczą jednoosobowo i odprowadzają składki wyłącznie na własne ubezpieczenia, ZUS zasadniczo nie wszczyna postępowania kontrolnego. Nad tą grupą przedsiębiorców nadzór ZUS jest sprawowany przez pracowników odpowiedzialnych za prowadzenie konta płatnika. Wszelkie nieprawidłowości, jakie pojawiają się u płatników opłacających składki wyłącznie na własne ubezpieczenia, są wyjaśniane na bieżąco, bez konieczności wszczynania kontroli. Prawidłowość rozliczeń osób opłacających składki wyłącznie za siebie jest również weryfikowana każdorazowo, np. przy wystawianiu zaświadczenia o niezaleganiu czy rozpatrywaniu wniosku o wypłatę świadczeń. Przepisy dają jednak możliwość przeprowadzenia kontroli również u takiego płatnika składek – ale tylko w uzasadnionych przypadkach (§ 2 rozporządzenia o kontroli ZUS).

Przykład

Anna K. od 1 stycznia 2015 r. prowadzi jednoosobową działalność gospodarczą. Podlega z tego tytułu obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym i zdrowotnemu, opłaca również składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe. W 2016 r. Anna K. po raz pierwszy wystąpiła do ZUS z wnioskiem o zasiłek opiekuńczy, w związku z chorobą swojego 5-letniego dziecka. W wyniku analizy konta płatnika, przeprowadzanej rutynowo przez ZUS po złożeniu wniosku o zasiłek przez przedsiębiorcę, okazało się, że Anna K. złożyła w 2015 r. błędny dokument ZUS ZUA (nie wskazała w nim, że chce podlegać ubezpieczeniu chorobowemu). Zasiłek został jej jednak przyznany, ze względu na fakt, że przez cały okres prowadzenia działalności terminowo i w prawidłowej wysokości opłacała składki, w tym składkę na ubezpieczenie chorobowe (ZUS przyjmuje w takich przypadkach zasadę domniemania chęci podlegania ubezpieczeniu chorobowemu). Zanim zasiłek zostanie wypłacony, Anna K. musi jednak skorygować dokumentację zgłoszeniową, złożoną w 2015 r., tak aby zgłoszenie do ubezpieczeń obejmowało również podleganie ubezpieczeniu chorobowemu. ZUS nie będzie jednak w tej sprawie wszczynał kontroli w firmie Anny K.

Przepisy regulujące zasady kontroli

Kontrolę wykonywania zadań z zakresu ubezpieczeń społecznych regulują aż 4 akty prawne:

1) ustawa z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (j.t. Dz.U. z 2015 r., poz. 121 ze zm.; dalej: ustawa systemowa),
2) ustawa z 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (j.t. Dz.U. z 2015 r., poz. 584 ze zm.),
3) ustawa z 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (j.t. Dz.U. z 2016 r., poz. 23 ze zm.),
4) rozporządzenie Rady Ministrów z 30 grudnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu przeprowadzania kontroli płatników składek (Dz.U. z 1998 r. Nr 164 poz. 1165).

Ważne, aby kontrolowany płatnik miał świadomość, które z ww. aktów prawnych ma do niego zastosowanie (zob. tabela 1).

Tabela 1. Przepisy regulujące zasady kontroli ZUS

Rodzaj aktu prawnego	Przepisy dotyczące kontroli	Zastosowanie
Ustawa systemowa	art. 86–97	Ogólne przepisy regulujące postępowanie kontrolne u wszystkich płatników składek
Ustawa o swobodzie działalności gospodarczej	art. 76–84 d	Przepisy, które mają zastosowanie do płatników składek będących przedsiębiorcami
Rozporządzenie o kontroli ZUS	całość	Szczegółowe zasady przeprowadzania kontroli – mają zastosowanie do wszystkich płatników
Kodeks postępowania administracyjnego	———	Ogólne zasady postępowania administracyjnego – mają zastosowanie w sytuacjach, które nie zostały uregulowane ww. aktami prawnymi

Przykład

ZUS wszczął kontrolę w spółce z o.o., która jest przedsiębiorstwem w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej. Prowadząc postępowanie, ZUS musi stosować się do wszystkich przepisów dotyczących kontroli wskazanych w ustawie systemowej. Ma zatem prawo m.in.:

- kontrolować płatnika w zakresie wskazanym w ustawie systemowej,
- podejmować czynności, na które pozwalają mu zawarte tam przepisy,
- żądać od płatnika okazania dokumentów wskazanych w przepisach ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

Ponieważ kontrolowany płatnik jest przedsiębiorcą, mają do niego zastosowanie także dodatkowe wymogi, określone w ustawie o swobodzie działalności gospodarczej, którym ZUS nie musi poddawać się podczas kontroli u płatnika niebędącego przedsiębiorcą, np.:

- ZUS musi zawiadomić płatnika o zamiarze przeprowadzenia kontroli,
- nie może prowadzić kontroli równocześnie z innym organem,
- musi stosować się do czasowych ograniczeń czasu trwania kontroli,
- nie powinien zakłócać postępowaniem kontrolnym normalnej pracy przedsiębiorstwa i in.

Jednocześnie ZUS musi przestrzegać wszystkich wytycznych zawartych w rozporządzeniu o kontroli ZUS, a w sprawach, które nie są uregulowane ww. przepisami – zachowywać zasady obowiązujące wszystkie organy administracji publicznej, określone w Kodeksie postępowania administracyjnego.

Słowniczek

Przedsiębiorca – osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, wykonująca we własnym imieniu działalność gospodarczą. Za przedsiębiorców uznaje się także wspólników spółki cywilnej w zakresie wykonywanej przez nich działalności gospodarczej.

art. 4 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej

Działalność gospodarcza – zarobkowa działalność wytwórcza, budowlana, handlowa, usługowa oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin ze złóż, a także działalność zawodowa, wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły.

art. 2 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej

Rodzaje kontroli ZUS

Postępowania kontrolne są przez ZUS roboczo podzielone na trzy rodzaje – w zależności od tego, z jakiej przyczyny zostało wszczęte postępowanie oraz jaki zakres rozliczeń będzie w związku z tym badany przez inspektora kontroli (zob. tab. 2).

Tabela 2. Rodzaje postępowań kontrolnych ZUS

Rodzaj kontroli	Zakres przedmiotowy
okresowa	Najczęstszy tryb prowadzenia kontroli przez ZUS – rutynowa kontrola, przeprowadzana okresowo u wszystkich płatników składek (z wyłączeniem płatników opłacających składki wyłącznie za siebie), obejmująca stosunkowo najszerszy zakres czynności. W trakcie kontroli okresowej inspektor zweryfikuje wszystkie aspekty rozliczeń płatnika w zakresie: ■ składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne, Fundusz Pracy, FGŚP i FEP, ■ ustalania prawa do świadczeń i ich wysokości, ■ prawidłowości wystawiania zaświadczeń dla celów ubezpieczeń społecznych, zasiłków, rent i emerytur, ■ prawidłowości składanych dokumentów zgłoszeniowych i rozliczeniowych, ■ poprawności przekazywanych do ZUS informacji, takich jak ZUS ZSWA oraz ZUS IWA.
doraźna	Wszczynana najczęściej na podstawie: ■ skargi osoby ubezpieczonej, ■ stwierdzenia przez ZUS rażących nieprawidłowości (np. w wyniku rutynowej analizy konta lub w wyniku postępowania wyjaśniającego w innej sprawie lub u innego płatnika), ■ uzasadnionego podejrzenia o działania niezgodne z prawem lub mające na celu obejście przepisów prawa. Jest to kontrola o stosunkowo wąskim zakresie – dotyczy najczęściej wyjaśnienia tej okoliczności, która stała się przyczyną kontroli. W celu wyjaśnienia wszelkich wątpliwości inspektor kontroli zbada tę sprawę wyjątkowo wnikliwie, zgromadzi wszelkie dowody z nią związane, przeanalizuje dokumentację, przesłucha płatnika, a jeżeli zajdzie taka konieczność – przeprowadzi również dowód z zeznań świadków.
problemowa	W toku tej kontroli zostanie zbadany jeden, konkretny aspekt rozliczeń płatnika, co do którego prawidłowości ZUS powziął wątpliwość. Może to być np.: ■ zbadanie wszystkich zawieranych umów zlecenia, ■ sprawdzenie prawidłowości rozliczania składek na konkretny fundusz, ■ zweryfikowanie sposobu ustalania przez płatnika podstawy wymiaru świadczeń itp. Kontrola problemowa jest wszczynana w sytuacji, gdy ZUS stwierdzi powtarzające się błędy w danym obszarze (np. znaczną liczbę składanych korekt jednego rodzaju) lub gdy z posiadanych przez ZUS informacji wynika, że płatnik stosuje praktyki bezprawne lub mające na celu obejście prawa – a mają one wpływ na wysokość odprowadzanych składek czy wypłacanych zasiłków.

Przykład

ZUS wszczął rutynową, okresową kontrolę u płatnika A. W toku postępowania okazało się, że płatnik ten zatrudnia 68 zleceniobiorców – wszystkie te osoby są jednocześnie zatrudnione w firmie B, za wynagrodzeniem miesięcznym przekraczającym kwotę minimalnego wynagrodzenia za pracę. Analiza dokumentacji handlowej i księgowej wykazała, że zleceniobiorcy ci, mimo że umowy cywilnoprawne zawierali z firmą A, w rzeczywistości wykonywali swoje usługi na rzecz firmy B, a zatem na rzecz swojego pracodawcy. Fakt ten został potwierdzony przez zeznania zleceniobiorców przesłuchanych w toku postępowania w firmie A.

W tej sytuacji inspektor kontroli stwierdził, że na podstawie art. 8 ust. 2a ustawy systemowej z tytułu zatrudnienia w firmie A nie były za zleceniobiorców należne żadne składki, ponieważ prace zlecone przez tego płatnika wykonywali oni na rzecz własnego pracodawcy (firmy B). Kontrola okresowa w firmie A została zakończona tzw. odpisem składek na obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne (płatnik A nie miał obowiązku ich opłacania za 68 zleceniobiorców). Nato-

miast w firmie B natychmiast została wszczęta kontrola doraźna – mająca na celu sprawdzenie, czy pracodawca, na którego rzecz wykonywali umowy zlecenia jego pracownicy, opłacił z tego tytułu należne składki. Kontrola doraźna w firmie B zakończyła się przypisem składek na ubezpieczenia społeczne za wszystkich 68 ubezpieczonych (firma B. miała obowiązek oskładkować przychody z umów zlecenia tych osób tak jak przychody ze stosunku pracy, ponieważ były to zlecenia zawarte z podmiotem trzecim, lecz wykonywane na rzecz pracodawcy).

Zakres przedmiotowy kontroli ZUS

Kontrola ZUS obejmuje (art. 86 ust. 2 ustawy systemowej):

- prawidłowość zgłaszania do ubezpieczeń społecznych,
- prawidłowość obliczania, potrącania i opłacania składek i wpłat, do których poboru zobowiązany jest ZUS,
- ustalanie prawa do świadczeń z ubezpieczeń społecznych, ich wysokości, prawidłowości wypłat oraz rozliczeń z tego tytułu,
- prawidłowość i terminowość opracowywania wniosków emerytalnych i rentowych,
- prawidłowość wystawianych zaświadczeń oraz zgłaszania danych dla celów ubezpieczeń społecznych,
- dokonywanie oględzin składników majątku płatnika zalegającego z należnościami na rzecz ZUS (dla celów postępowania egzekucyjnego).

Zakres kontroli powinien zostać szczegółowo wskazany w upoważnieniu przekazywanym płatnikowi w dniu wszczęcia postępowania. Warto dokładnie się z nim zapoznać, ponieważ inspektorowi kontroli w żadnym wypadku nie wolno wykraczać poza wskazany tam zakres.

Prowadząc kontrolę w firmie, ZUS ma obowiązek przestrzegać zakresu przedmiotowego, wskazanego w upoważnieniu do przeprowadzenia kontroli, które doręczane jest płatnikowi w dniu wszczęcia postępowania.

Przykład

Inspektor kontroli ZUS wszczął postępowanie w spółce C. Jest to kontrola doraźna, która ma zweryfikować, czy jedna z ubezpieczonych – członek zarządu, która została zatrudniona w spółce za wynagrodzeniem w kwocie 36 tys. zł, a następnie, po 6 tygodniach od zawarcia umowy o pracę, rozpoczęła korzystanie ze zwolnienia lekarskiego (z powodu zagrożonej ciąży) – faktycznie posiadała tytuł do ubezpieczeń, a tym samym: czy nabyła prawo do świadczeń z ubezpieczenia chorobowego. Taki też zakres postępowania został wskazany w zawiadomieniu o zamiarze wszczęcia kontroli oraz w upoważnieniu do jej przeprowadzenia. Prowadzący postępowanie inspektor zażądał jednak dokumentacji osobowej nie tylko ubezpieczonej, której dotyczyła kontrola, lecz także pozostałych członków zarządu, argumentując, że w ich przypadku również podejrzewa istnienie nieprawidłowości przy wypłacie świadczeń z ubezpieczenia chorobowego. Takie postępowanie

inspektora kontroli jest nieprawidłowe – nie ma on prawa wykraczać poza zakres przedmiotowy kontroli, wskazany w upoważnieniu. Płatnikowi składek przysługuje prawo wniesienia sprzeciwu na niezgodne z przepisami działania organu kontroli.

Czas trwania kontroli

Wszczynając kontrolę u płatnika będącego przedsiębiorcą, ZUS nie może przedłużać postępowania bez ograniczeń. Przewidywany czas trwania kontroli powinien zostać wskazany w upoważnieniu do jej przeprowadzenia. Przedłużenie czasu trwania kontroli poza termin wskazany w upoważnieniu jest możliwe tylko z przyczyn niezależnych od organu kontroli i zawsze wymaga uzasadnienia na piśmie. Uzasadnienie doręcza się przedsiębiorcy i wpisuje do książki kontroli przed podjęciem dalszych czynności kontrolnych. Jednak nawet w przypadku uzasadnionego przedłużenia postępowania, łączny czas kontroli nie może przekroczyć granicznych terminów wskazanych w ustawie o swobodzie działalności gospodarczej.

Natomiast maksymalny czas trwania kontroli został precyzyjnie określony w przepisach o swobodzie działalności gospodarczej (art. 83 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej). Jest to maksymalny czas trwania wszystkich kontroli danego organu (np. ZUS), którą może on przeprowadzić u przedsiębiorcy w danym roku kalendarzowym.

Tabela 3. Podział przedsiębiorców (przedsiębiorstw) ze względu na maksymalny dopuszczalny czas trwania kontroli

Rodzaj przedsiębiorcy	Cechy wyróżniające	Maksymalny czas trwania kontroli
1	2	3
mikroprzedsiębiorca	w co najmniej jednym z dwóch ostatnich lat obrotowych: ■ zatrudniał średniorocznie mniej niż 10 pracowników oraz ■ osiągnął roczny obrót netto ze sprzedaży towarów, wyrobów i usług oraz operacji finansowych nieprzekraczający równowartości w złotych 2 mln euro lub sumy aktywów jego bilansu sporządzonego na koniec jednego z tych lat nie przekroczyły równowartości w złotych 2 mln euro	12 dni roboczych w jednym roku kalendarzowym
mały przedsiębiorca	w co najmniej jednym z dwóch ostatnich lat obrotowych: ■ zatrudniał średniorocznie mniej niż 50 pracowników oraz ■ osiągnął roczny obrót netto ze sprzedaży towarów, wyrobów i usług oraz operacji finansowych nieprzekraczający równowartości w złotych 10 mln euro lub sumy aktywów jego bilansu sporządzonego na koniec jednego z tych lat nie przekroczyły równowartości w złotych 10 mln euro	18 dni roboczych w jednym roku kalendarzowym
średni przedsiębiorca	w co najmniej jednym z dwóch ostatnich lat obrotowych: ■ zatrudniał średniorocznie mniej niż 250 pracowników oraz ■ osiągnął roczny obrót netto ze sprzedaży towarów, wyrobów i usług oraz operacji finansowych nieprzekraczający równo-	24 dni robocze w jednym roku kalendarzowym

1	2	3
	wartości w złotych 50 mln euro lub sumy aktywów jego bilansu sporządzonego na koniec jednego z tych lat nie przekroczyły równowartości w złotych 43 mln euro	
pozostali przedsiębiorcy	wszyscy pozostali przedsiębiorcy (przedsiębiorstwa) niemieszczący się w grupach mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	48 dni roboczych w jednym roku kalendarzowym

Przepisy ograniczające mają w zamierzeniu ustawodawcy chronić przedsiębiorców przed dezorganizacją, do której mogą doprowadzić nasilone, długotrwałe, częste kontrole poszczególnych organów. Dlatego też ZUS, po wyczerpaniu limitu długości czasu kontroli, przypadającego na danego płatnika, zasadniczo nie może go w danym roku kalendarzowym kontrolować po raz kolejny w tym samym zakresie. Od tej zasady jest wyjątek – ZUS będzie miał prawo wszcząć ponowną kontrolę, w tym samym roku kalendarzowym, w przypadku stwierdzenia w trakcie poprzedniego postępowania rażących nieprawidłowości. Łączny czas takiej „dodatkowej" kontroli nie może przekroczyć 7 dni (w tym przypadku ustawa nie wskazuje, że chodzi o dni robocze). Tego czasu nie wlicza się do liczby dni kontroli, które zostały wyznaczone dla poszczególnych grup przedsiębiorców.

Zakaz równoczesnego prowadzenia kontroli

ZUS nie może rozpocząć postępowania, jeżeli w wytypowanym do kontroli przedsiębiorstwie własne postępowanie prowadzi już inny organ kontrolny. Zakaz ten nie może zostać pominięty nawet na wniosek kontrolowanego przedsiębiorcy. W celu ustalenia, czy w firmie nie toczy się równolegle kontrola innego organu, służy książka kontroli, którą każdy przedsiębiorca ma obowiązek prowadzić i przechowywać w swojej siedzibie, razem z upoważnieniami oraz protokołami kontroli – może być prowadzona w formie papierowej lub elektronicznej (art. 81 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej). Przedsiębiorca, który prowadzi książkę kontroli w formie elektronicznej, na bieżąco dokonuje wpisów oraz aktualizacji, a na żądanie kontrolującego udostępnia wydruki odpowiednich jej fragmentów, poświadczone przez siebie za zgodność z oryginałem (w tym przypadku – za zgodność z wpisem w elektronicznej książce kontroli).

! ZUS nie może rozpocząć kontroli w przedsiębiorstwie w czasie trwania kontroli innego organu, nawet na wniosek kontrolowanego przedsiębiorcy.

Jeżeli przedsiębiorca objęty jest kontrolą jednego organu, kolejny organ musi odstąpić od podjęcia czynności kontrolnych w tym samym okresie. Wyjątek stanowią przedsiębiorstwa, które prowadzą działalność gospodarczą w więcej niż jednym zakładzie lub innej, organizacyjnie wyodrębnionej części (przedstawicielstwie, delegaturze, oddziale itp.). Zakaz prowadzenia jednocześnie dwóch lub więcej kontroli jednocześnie odnosi się wtedy do wydzielonej części przedsiębiorstwa (zasada ta nie dotyczy mikroprzedsiębiorców i małych przedsiębiorców w rozumieniu art. 104 i 105 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej).

Przykład

Spółka Delta PL (będąca średnim przedsiębiorcą) prowadzi działalność na terenie całej Polski. Organizacyjnie przedsiębiorstwo podzielone jest na 4 oddziały. 22 lutego 2016 r. w 1 oddziale przedsiębiorstwa została wszczęta kontrola ZUS. Jednocześnie jednak od 17 lutego 2016 r. w innym oddziale tego płatnika trwa kontrola prowadzona przez PIP. W tej sytuacji dopuszczalne jest wszczęcie kontroli przez ZUS, ponieważ zakaz równoczesnej kontroli przez 2 (lub więcej) organów kontroli nie dotyczy wyodrębnionych organizacyjnie części przedsiębiorstwa. ZUS nie może natomiast wszcząć kontroli w tym samym oddziale spółki, w którym prowadzi swoje postępowanie PIP. Będzie to możliwe dopiero po zakończeniu kontroli przez inspekcję pracy.

Zakaz równoczesnej kontroli nie dotyczy sytuacji, gdy m.in.:

- ratyfikowane umowy międzynarodowe stanowią inaczej,
- przeprowadzenie kontroli jest niezbędne w celu przeciwdziałania popełnieniu przestępstwa lub wykroczenia, przeciwdziałania popełnieniu przestępstwa skarbowego lub wykroczenia skarbowego, lub zabezpieczenia dowodów jego popełnienia,
- kontrola jest prowadzona w toku postępowania prowadzonego na podstawie przepisów ustawy z 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów,
- przeprowadzenie kontroli jest uzasadnione bezpośrednim zagrożeniem życia, zdrowia lub środowiska naturalnego,
- kontrola dotyczy zasadności dokonania zwrotu podatku od towarów i usług przed dokonaniem tego zwrotu,
- przeprowadzenie kontroli jest realizacją obowiązków wynikających z przepisów prawa wspólnotowego o ochronie konkurencji lub przepisów prawa wspólnotowego w zakresie ochrony interesów finansowych Wspólnoty Europejskiej,
- kontrola dotyczy zasadności dokonania zwrotu podatku od towarów i usług na podstawie przepisów o zwrocie osobom fizycznym niektórych wydatków związanych z budownictwem mieszkaniowym (art. 82 ust. 1 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej).

Dopuszczalne jest również przeprowadzenie czynności kontrolnych niezbędnych do zakończenia innej kontroli u tego przedsiębiorcy (art. 82 ust. 1b ustawy o swobodzie działalności gospodarczej).

2. Wszczęcie postępowania kontrolnego przez ZUS

ZUS nie może rozpocząć kontroli płatnika składek (będącego przedsiębiorcą) bez zapowiedzi. Obowiązkiem organu kontroli jest wcześniejsze, pisemne zawiadomienie płatnika o zamiarze wszczęcia u niego postępowania kontrolnego (art. 79 ust. 1 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej). Od momentu skutecznego doręczenia zawiadomienia o planowanej kontroli do momentu wszczęcia postępowania nie może minąć mniej niż 7 dni oraz nie więcej niż 30 dni. Jeśli przedsiębiorca nie potrzebuje wymaganych 7 dni na przygotowanie do kontroli (lub z innych przyczyn chciałby, aby postępowanie kontrolne rozpoczęło

się szybciej), może zgłosić odpowiedni wniosek w tej sprawie inspektorowi ZUS. Kontrola może wówczas rozpocząć się przed upływem wskazanych ustawą 7 dni – ale tylko na pisemny wniosek płatnika.

Przekroczenie 30-dniowego terminu na wszczęcie czynności kontrolnych, wymaga ponownego zawiadomienia płatnika o planowanej kontroli.

Przykład

ZUS zawiadomił płatnika (średniego przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej) o zamiarze wszczęcia u niego kontroli. Zawiadomienie doręczono płatnikowi 18 stycznia 2016 r. Kontrola nie została jednak wszczęta w terminie 30 dni od tej daty, z przyczyn niezależnych od przedsiębiorcy. W tej sytuacji ZUS nie może już wszcząć zapowiedzianego w styczniu postępowania – nawet za zgodą płatnika. Rozpoczęcie kontroli wymaga ponownego zawiadomienia o zamiarze jej wszczęcia. Po jego doręczeniu musi ponownie minąć 7 dni, zanim kontrola zostanie wszczęta – chyba że płatnik zawnioskuje o wcześniejsze rozpoczęcie postępowania.

W zawiadomieniu o zamiarze wszczęcia kontroli znajduje się m.in. numer telefonu służbowego inspektora, który prowadzi postępowanie. Otrzymując zawiadomienie, płatnik powinien skontaktować się z inspektorem ZUS w celu ustalenia terminu wszczęcia postępowania, dogodnego dla obu stron. W zawiadomieniu zostanie także wskazany zakres przedmiotowy kontroli. W czasie telefonicznej rozmowy z inspektorem można także wstępnie ustalić, jakie dokumenty będzie analizował inspektor w pierwszej kolejności – płatnik może wówczas wcześniej przygotować niezbędną dokumentację, tak aby kontrola przebiegała sprawnie i bez zakłóceń. Częstą praktyką, szczególnie w przypadku rutynowych kontroli okresowych, jest wcześniejsze (przed wysłaniem zawiadomienia) kontaktowanie się telefoniczne kontrolującego z płatnikiem wytypowanym do kontroli. Jeżeli uda się w ten sposób ustalić dogodny dla obu stron termin rozpoczęcia postępowania, wówczas w uzgodnionym terminie płatnik:

- otrzymuje zawiadomienie o zamiarze wszczęcia kontroli,
- podpisuje wniosek o wszczęcie kontroli przed upływem 7 dni od zawiadomienia,
- potwierdza odbiór upoważnienia do przeprowadzenia kontroli, które formalnie wszczyna postępowanie.

Za datę rozpoczęcia kontroli uznaje się datę doręczenia płatnikowi upoważnienia do jej przeprowadzenia.

Doręczenie upoważnienia

Inspektor kontroli ZUS wszczyna kontrolę u płatnika składek po okazaniu legitymacji służbowej i po doręczeniu upoważnienia do przeprowadzenia kontroli. Upoważnienie do przeprowadzenia kontroli stanowi dokument, którego doręczenie jest równoznaczne z rozpoczęciem kontroli. Upoważnienie powinno zawierać:

- wskazanie podstawy prawnej do przeprowadzenia kontroli,

- oznaczenie jednostki organizacyjnej ZUS, która prowadzi postępowanie,
- datę i miejsce wystawienia upoważnienia,
- imię i nazwisko inspektora kontroli ZUS oraz numer jego legitymacji służbowej,
- oznaczenie kontrolowanego płatnika składek (imię i nazwisko/nazwa firmy, adres siedziby, NIP, PESEL – jeżeli przedsiębiorcą jest osoba fizyczna, REGON),
- wskazanie daty rozpoczęcia kontroli oraz przewidywanego terminu jej zakończenia,
- zakres przedmiotowy kontroli,
- podpis osoby udzielającej upoważnienia wraz z podaniem zajmowanego stanowiska lub funkcji,
- pouczenie o prawach i obowiązkach kontrolowanego płatnika składek.

Dokument, który nie spełnia powyższych kryteriów, nie stanowi podstawy do wszczęcia kontroli.

Zdarza się, że razem z upoważnieniem do przeprowadzenia kontroli płatnikowi doręczone zostaje drugie upoważnienie – do uczestniczenia w postępowaniu osoby będącej kandydatem na inspektora kontroli. Uczestnictwo w czynnościach kontrolnych, pod nadzorem inspektora kontroli ZUS, jest obowiązkowym etapem zawodowego szkolenia kandydatów. Płatnikowi nie przysługuje prawo sprzeciwu na obecność tej osoby, jeżeli została ona prawidłowo, imiennie upoważniona do uczestniczenia w postępowaniu.

Wyłączenie inspektora kontroli z postępowania

Jednym z podstawowych warunków prawidłowości postępowania kontrolnego jest całkowita bezstronność osoby, która prowadzi to postępowanie. Ze względu na wymóg bezstronności, inspektor kontroli ZUS podlega wyłączeniu z udziału w postępowaniu, na zasadach przewidzianych przez art. 24 Kodeksu postępowania administracyjnego, w przypadku zaistnienia okoliczności, które mogą mieć wpływ na bezstronność jego postępowania.

Kontrolujący nie powinien prowadzić sprawy:

1) w której jest jednocześnie stroną postępowania albo pozostaje z jedną ze stron w takim stosunku prawnym, że wynik sprawy może mieć wpływ na jego własne prawa lub obowiązki,
2) gdy dotyczy ona jego małżonka, krewnych i powinowatych do drugiego stopnia, osoby związanej z nim z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli (powody wyłączenia od udziału w postępowaniu trwają także po ustaniu małżeństwa, przysposobienia, opieki lub kurateli),
3) jeżeli był świadkiem w tej samej sprawie albo był lub jest przedstawicielem jednej ze stron (lub przedstawicielem strony jest jedna z osób wymienionych powyżej – małżonek, krewny, powinowaty, przysposobiony kontrolującego),
4) jeśli w sprawie, którą prowadzi, jednocześnie wszczęto przeciw niemu dochodzenie służbowe, postępowanie dyscyplinarne lub karne,
5) gdy jedną ze stron w sprawie jest osoba pozostająca wobec niego w stosunku nadrzędności służbowej.

Jeżeli zaistnieją inne jeszcze, niż wskazane wyżej, okoliczności, które wzbudzą wątpliwość co do bezstronności prowadzącego postępowanie kontrolne, powinien zostać on wyłączony z udziału w postępowaniu. Może to nastąpić na wniosek samego inspektora, na wniosek płatnika lub z urzędu. Okoliczności, które są przyczyną wyłączenia inspektora z postępowania, muszą mieć charakter obiektywny, możliwy do zweryfikowania, a nie wynikać jedynie z subiektywnych odczuć kontrolowanego.

Przykład

Hanna B., inspektor kontroli ZUS z 23-letnim stażem na tym stanowisku, wszczęła kontrolę w spółce X. Po zapoznaniu się płatnika z upoważnieniem do przeprowadzenia kontroli i przeprowadzonej następnie rozmowy z Hanną B. okazało się, że w spółce tej rok wcześniej zatrudniona była jej córka, która została zwolniona dyscyplinarnie (sprawa trafiła do sądu, w którym nadal trwa proces o przywrócenie do pracy). Hanna B. nie stwierdziła podstaw do wyłączenia się z tego postępowania, argumentując, że sprawa zwolnienia dyscyplinarnego w kontrolowanej spółce dotyczy jej córki i nie ma wpływu na jej własne prawa lub obowiązki.

Płatnik nie zgodził się jednak z tą argumentacją i złożył wniosek o wyłączenie Hanny B. z postępowania. Wniosek został uwzględniony, ponieważ okoliczności sprawy wskazywały, że kontrolujący może w tym postępowaniu nie zachować wymaganej bezstronności. Do postępowania w spółce X została upoważniona inna osoba.

Przykład

Jan Z. jest przedsiębiorcą prowadzącym małą firmę rodzinną. ZUS wszczął u niego kontrolę, która od początku przebiegała z problemami. Jan Z. nie potrafił porozumieć się z inspektorem kontroli co do trybu prowadzenia postępowania, konieczności okazania pewnych dokumentów, wymagań co do miejsca i czasu prowadzenia czynności itd. Po tygodniu od wszczęcia kontroli Jan Z. wystąpił z wnioskiem o wyłączenie inspektora kontroli z postępowania, argumentując, że jest on stronniczy, nie uwzględnia dowodów przedstawianych przez płatnika, wybiórczo traktuje zeznania świadków, a dodatkowo – jest arogancki i niekompetentny, czym uniemożliwia sprawne przeprowadzenie kontroli. Wniosek płatnika nie został uwzględniony. Jan Z. nie wskazał bowiem na żadne obiektywne okoliczności, które mogłyby podważać bezstronność kontrolującego. Jeżeli przedsiębiorca ma zarzuty co do wybiórczego traktowania materiału dowodowego lub nieuwzględniania w postępowania zeznań świadków, będzie miał prawo – po zakończeniu kontroli – podnieść te zarzuty najpierw w zastrzeżeniach do protokołu kontroli, a jeżeli nie przyniesie to skutku – w odwołaniu od decyzji ZUS. Wówczas cały materiał dowodowy, również w zakresie wnioskowanym przez płatnika, zostanie oceniony przez sąd.

W przypadku zaistnienia okoliczności, które mogą mieć wpływ na bezstronność postępowania inspektora kontroli ZUS, powinien on zostać wyłączony z postępowania kontrolnego.

3. Przebieg czynności kontrolnych

Prowadząc postępowanie, inspektor kontroli ZUS dysponuje szerokim zakresem uprawnień. Sprawdzając prawidłowość rozliczeń płatnika z Zakładem, może badać całą związaną z zakresem kontroli dokumentację finansową, księgową, płacową, osobową. W razie konieczności ma również prawo przesłuchiwać płatnika oraz świadków, a jeżeli przedsiębiorca zalega w płatnościach z tytułu składek – dokonywać oględzin składników majątku dla potrzeb postępowania egzekucyjnego.

Zakres uprawnień inspektora ZUS

W trakcie przeprowadzania kontroli inspektor kontroli ZUS ma prawo:

- badać wszelkie księgi, dokumenty finansowo-księgowe i osobowe oraz inne nośniki informacji związane z zakresem kontroli
- dokonywać oględzin i spisu składników majątku płatników składek zalegających z opłatą należności z tytułu składek
- zabezpieczać zebrane dowody
- żądać udzielania informacji przez płatnika składek i ubezpieczonego
- legitymować osoby w celu ustalenia ich tożsamości, jeśli jest to niezbędne dla potrzeb kontroli
- przesłuchiwać świadków
- przesłuchiwać płatnika składek i ubezpieczonego, jeżeli z powodu braku lub po wyczerpaniu innych środków dowodowych pozostały niewyjaśnione okoliczności mające znaczenie dla postępowania kontrolnego

Kontrolujący do celów postępowania może wykorzystywać informacje zawarte na kontach ubezpieczonych i na kontach płatników składek. Wydruki z Kompleksowego Systemu Informatycznego ZUS (KSI ZUS) mogą stanowić dowód w postępowaniu kontrolnym, administracyjnym i sądowym.

Przykład

ZUS prowadzi kontrolę w firmie Delta. Inspektor kontroli zażądał przedłożenia akt wszystkich zleceniobiorców, którzy w czasie ostatnich 2 lat byli zgłoszeni wyłącznie do ubezpieczenia zdrowotnego, ze względu na zbieg tytułów do ubezpieczeń (płatnik, ustalając zakres ich obowiązku ubezpieczeniowego, opierał się na oświadczeniach zleceniobiorców). Analizując dane zawarte na kontach ubezpieczonych w KSI ZUS, kontrolujący inspektor dowiódł, że 14 spośród zlecenio-

biorców nie posiadało innego tytułu do ubezpieczeń lub nie osiągało z innych tytułów podstawy wymiaru składek wystarczającej do tego, aby z tytułu umowy zlecenia mogli podlegać tylko ubezpieczeniu zdrowotnemu. Błędy pojawiły się w wyniku nierzetelnego informowania płatnika o zmianach w sytuacji ubezpieczeniowej przez zleceniobiorców (w stosunku do danych wskazanych w złożonych oświadczeniach) – np. o zaprzestaniu prowadzenia działalności gospodarczej lub o rozwiązaniu stosunku pracy. Opierając się na danych zawartych na kontach ubezpieczonych i ich płatników, kontrolujący objął 14 osób obowiązkowymi ubezpieczeniami emerytalnym, rentowymi i wypadkowym z tytułu umowy zlecenia, w okresach, w których – oprócz umowy zlecenia w firmie Delta – nie mieli oni innych tytułów do ubezpieczeń.

Dowodem w postępowaniu kontrolnym mogą być dane zapisane na kontach płatników i ubezpieczonych w systemie KSI ZUS.

Miejsce prowadzenia kontroli

Czynności kontrolne prowadzone są w siedzibie płatnika składek, w miejscach prowadzenia przez niego działalności oraz w miejscach prowadzenia działalności przez osoby trzecie, w związku z powierzeniem tym osobom niektórych czynności na podstawie odrębnych umów (art. 90 ustawy systemowej). Chodzi tu o dosyć częstą sytuację, kiedy cała dokumentacja płacowo-księgowa znajduje się nie u płatnika, ale np. w biurze rachunkowym, które prowadzi jego rozliczenia. Inspektor kontroli ma wówczas prawo do przeprowadzenia postępowania w siedzibie biura rachunkowego. Płatnik natomiast może upoważnić pracownika biura rachunkowego do reprezentowania go w czasie kontroli.

W szczególnych przypadkach, gdy płatnik nie zapewnia właściwych warunków do przeprowadzenia kontroli, może ona być przeprowadzona w siedzibie wydziału kontroli ZUS czy innej jednostce terenowej tego organu.

W takiej sytuacji płatnik ma obowiązek, na żądanie inspektora kontroli, wydać mu badaną dokumentację na czas niezbędny do przeprowadzenia postępowania – nie dłuższy jednak niż 3 tygodnie. Z wydania dokumentów sporządza się protokół, w którym zostają one szczegółowo wyliczone, a sam protokół musi zostać podpisany przez inspektora kontroli i przez płatnika składek. ZUS zapewnia płatnikowi, na jego żądanie, dostęp do wydanych dokumentów.

Kontrolujący ma prawo wstępu oraz poruszania się po terenie siedziby kontrolowanego płatnika lub miejscu prowadzenia przez niego działalności, bez potrzeby uzyskiwania i okazywania przepustki. Nie podlega również rewizji osobistej, nawet jeżeli jest przewidziana w wewnętrz-

nym regulaminie kontrolowanego przedsiębiorstwa. Inspektor ma za to obowiązek stosować się do obowiązujących na terenie kontrolowanego zakładu zasad bezpieczeństwa i higieny pracy.

Badanie dokumentacji i zabezpieczanie dowodów

Sprawdzając prawidłowość rozliczeń płatnika z ZUS, inspektor kontroli porównuje dokumentację rozliczeniową przesłaną do ZUS i zapisaną w KSI ZUS (czyli zadeklarowane przez płatnika kwoty podstaw wymiaru składek i zasiłków) z dokumentacją źródłową, która odzwierciedla faktyczny stan zobowiązań płatnika. Stan rozliczeń płatnika z ZUS ustala się na dzień rozpoczęcia kontroli, z uwzględnieniem czasu, jaki potrzebny jest na przetworzenie złożonych dokumentów przez system informatyczny (od przesłania dokumentu drogą elektroniczną potrzeba zazwyczaj kilku dni, aby stały się one „widoczne" w systemie). Dlatego niewskazane jest składanie jakichkolwiek korekt dokumentów w trakcie trwania kontroli. Jeżeli jednak płatnik złoży takie korekty, nie będą już one brane pod uwagę jako materiał porównawczy dla dokumentacji źródłowej.

Kontrolujący ma prawo do badania wszelkich ksiąg i dokumentów finansowo-księgowych oraz innych nośników informacji, związanych z zakresem kontroli wskazanym w upoważnieniu do jej przeprowadzenia. W pierwszej kolejności będą to:

- zbiorcze listy płac,
- indywidualne karty wynagrodzeń,
- karty zasiłkowe,
- plan kont obowiązujący w firmie oraz
- wydruki z poszczególnych kont księgowych.

Badając prawidłowość zgłoszeń do ubezpieczeń społecznych oraz ubezpieczenia zdrowotnego, inspektor kontroli może zażądać umów zawieranych z osobami zatrudnionymi oraz innych dokumentów przechowywanych w ich aktach osobowych. Aby sprawdzić prawidłowość stosowania przez płatnika wyłączeń składkowych, kontrolujący może zażądać okazania regulaminów stanowiących ich podstawę (regulamin wynagradzania, układ zbiorowy, inne obowiązujące w zakładzie przepisy o wynagradzaniu, regulamin zfśs i in.). Wszystkie te dokumenty płatnik składek ma obowiązek udostępnić. Jeżeli dokumentacja finansowo-księgowa lub osobowa jest sporządzona w obcym języku, płatnik musi przedstawić kontrolującemu jej tłumaczenie na język polski.

Inspektor kontroli ma również prawo do zabezpieczania dowodów. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości, kontrolujący sporządzi kopie dokumentacji źródłowej, na podstawie której ustali stan faktyczny odmienny od wykazanego przez płatnika w dokumentach przekazywanych do ZUS. Kopie dokumentów zostaną następnie przez przedsiębiorcę poświadczone za zgodność z oryginałem, opieczętowane i podpisane przez kontrolującego, ponumerowane i włączone do akt kontroli. Płatnik ma obowiązek zapewnić odpowiednie warunki do przeprowadzenia tych czynności, udostępnić niezbędne urządzenia techniczne, a także sporządzić i wydać kontrolującemu kopie dokumentów związanych z zakresem wskazanym w upoważnieniu do przeprowadzenia kontroli – jeżeli kontrolujący takich kopii zażąda. Wszystkie te czynności płatnik ma obowiązek wykonać nieodpłatnie.

Przesłuchanie płatnika i świadków

Środek dowodowy w postaci przesłuchania płatnika lub ubezpieczonego może zostać zastosowany, jeżeli po wyczerpaniu innych środków dowodowych lub wręcz wobec ich braku pozostały jeszcze okoliczności niewyjaśnione, a mające wpływ na wynik postępowania kontrolnego.

Przesłuchanie płatnika składek jest rutynowym elementem, przeprowadzanym zasadniczo podczas każdej kontroli ZUS. W toku kontroli mogą również zostać przesłuchani świadkowie.

Zarówno świadkowie, jak i strona zeznają pod rygorem odpowiedzialności karnej (art. 233 § 1 Kodeksu karnego). O fakcie tym, jak również o sankcjach za złożenie fałszywych zeznań oraz o możliwości odmowy zeznań w określonych okolicznościach, muszą zostać poinformowani przed rozpoczęciem składania zeznań – przyjęcie tego do wiadomości potwierdzają własnoręcznym podpisem na pierwszej stronie protokołu przesłuchania. Ponadto w protokole przesłuchania znajdują się dane osobowe osoby zeznającej, imię i nazwisko oraz numer legitymacji służbowej inspektora prowadzącego postępowanie, adres miejsca przesłuchania, dane osób obecnych przy przesłuchaniu.

Kto nie może być świadkiem

Świadkami nie mogą być:

- osoby niezdolne do spostrzegania lub komunikowania swych spostrzeżeń,
- osoby obowiązane do zachowania w tajemnicy informacji niejawnych na okoliczności objęte tajemnicą, jeżeli nie zostały w trybie określonym obowiązującymi przepisami zwolnione od obowiązku zachowania tej tajemnicy,
- duchowni – co do faktów objętych tajemnicą spowiedzi.

Zasadniczo nikt nie ma prawa odmówić zeznań w charakterze świadka. Zasada ta nie dotyczy jedynie:

- małżonka strony,
- wstępnych, zstępnych i rodzeństwa strony,
- powinowatych pierwszego stopnia,
- osób pozostających ze stroną w stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli.

Prawo odmowy zeznań trwa także po ustaniu małżeństwa, przysposobienia, opieki lub kurateli.

Osoba zeznająca jako świadek może odmówić odpowiedzi na niektóre pytania – w sytuacji, gdy odpowiedź mogłaby narazić ją lub jej bliskich na odpowiedzialność karną, hańbę lub bezpośrednią szkodę majątkową albo spowodować naruszenie obowiązku zachowania prawnie chronionej tajemnicy zawodowej.

Inspektor ma prawo legitymować osoby, w celu ustalenia ich tożsamości, jeśli jest to niezbędne dla potrzeb kontroli – m.in. na potrzeby przeprowadzanego przesłuchania. Ponieważ płatnik składek ma prawo czynnie uczestniczyć w czynnościach kontrolnych, inspektor musi poinformować go o przeprowadzeniu dowodu z zeznań świadków. Płatnik składek powinien znać wcześniej termin przesłuchania i ma prawo w nim uczestniczyć. Wszystkie informacje uzyskane w toku kontroli oraz w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych inspektor jest zobowiązany zachować w tajemnicy. Obowiązek ten trwa nadal również po ustaniu zatrudnienia na stanowisku inspektora kontroli ZUS.

4. Zakończenie i wyniki kontroli ZUS

Po zakończeniu czynności kontrolnych inspektor kontroli ZUS sporządza protokół pokontrolny, w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach (art. 91 ustawy systemowej). Jeden z nich zostaje doręczony płatnikowi składek, drugi pozostaje w aktach kontroli. Protokół jest odzwierciedleniem przebiegu kontroli. Znajdzie się w nim opis stanu faktycznego oraz przywołane zostaną przepisy, które – w ustalonym stanie – zostały przez płatnika naruszone.

Protokół kontroli

Za datę zakończenia kontroli uznaje się dzień doręczenia płatnikowi protokołu kontroli lub – w najczęstszych przypadkach, gdy protokół wysyłany jest pocztą – datę nadania na stemplu pocztowym. Protokół kontroli powinien zawierać:

- oznaczenie jednostki terytorialnej ZUS,
- oznaczenie kontrolowanego płatnika składek (imię, nazwisko płatnika będącego osobą fizyczną, nazwę firmy w przypadku jednostek organizacyjnych, PESEL, NIP, REGON, adres zamieszkania i siedziby płatnika),
- oznaczenie inspektora kontroli, który przeprowadzał postępowanie (imię i nazwisko, numer legitymacji służbowej),
- określenie zakresu przeprowadzonej kontroli,
- czas trwania kontroli (ze wskazaniem daty wszczęcia i zakończenia kontroli oraz z dokładnym wskazaniem przerw w postępowaniu),
- opis dokonanych ustaleń oraz podstawy prawne, które odnoszą się do konkretnych ustaleń,
- przedstawienie dowodów (poświadczone kopie dokumentów uzyskanych w toku kontroli, protokoły z zeznań świadków oraz protokoły przesłuchania stron postępowania, notatki służbowe, wszelkie inne dokumenty przedstawione przez strony postępowania, mające wpływ na dokonane ustalenia),
- pouczenie o prawie do wniesienia zastrzeżeń do ustaleń kontroli,
- pieczątkę i podpis inspektora kontroli.

W aspekcie rozliczeń finansowych płatnika z ZUS w protokole jest mowa o odpisie składek (jeżeli w wyniku nieprawidłowych rozliczeń płatnik opłacił kwoty wyższe, niż wynika to z obowiązujących przepisów) lub o przypisie składek (jeżeli w wyniku błędów płatnik opłacał zbyt niskie kwoty z tytułu należności składkowych). Odpis oraz przypis składek stanowią

różnicę między składkami należnymi a opłaconymi. W przypadku odpisu mamy do czynienia z nadpłatą, która będzie należna płatnikowi składek, natomiast w przypadku przypisu – z niedopłatą, która będzie należna na rzecz ZUS.

Tabela 4. Terminy na złożenie dokumentacji korygującej ZUS

Sposób stwierdzenia nieprawidłowości	Termin na złożenie dokumentów korygujących
przez płatnika – we własnym zakresie	7 dni od daty stwierdzenia nieprawidłowości
przez ZUS – w formie zawiadomienia o stwierdzeniu nieprawidłowości	7 dni od daty otrzymania z ZUS zawiadomienia o nieprawidłowościach
przez ZUS – w toku kontroli	30 dni od daty otrzymania protokołu kontroli
przez ZUS – w drodze decyzji	7 dni od daty uprawomocnienia się decyzji

Zastrzeżenia do protokołu kontroli

Protokół kontroli nie podlega zaskarżeniu, nie można się też od niego odwołać. Płatnik może jedynie złożyć pisemne zastrzeżenia do ustaleń dokonanych w toku postępowania. Powinien w nich wskazać, z którymi spośród ustaleń kontroli się nie zgadza, oraz wskazać dowody na poparcie swojego stanowiska. Ma na to 14 dni od daty doręczenia protokołu kontroli.

Płatnik ma 14 dni na wniesienie zastrzeżeń do ustaleń przedstawionych w protokole kontroli.

Zastrzeżenia do protokołu kontroli podlegają analizie formalnej i merytorycznej przez inspektora kontroli ZUS. Ma on obowiązek ustosunkować się do nich w formie pisemnej. Może nie zgodzić się z zastrzeżeniami, przyjąć je lub przyjąć część z nich, a część uznać za bezzasadne. W przypadku uwzględnienia zastrzeżeń w całości lub w części, oprócz informacji o sposobie rozpatrzenia zastrzeżeń, inspektor kontroli sporządza aneks do protokołu kontroli, w którym szczegółowo opisuje zmiany i uzupełnienia do poszczególnych części protokołu, które w wyniku zastrzeżeń płatnika zostały zmienione. Aneks do protokołu stanowi integralną część dokumentacji pokontrolnej. W razie nieuwzględnienia zastrzeżeń (w całości) płatnik składek jest na piśmie informowany o tym fakcie. Otrzymuje również pouczenie, że ustalenia zawarte w protokole kontroli będą stanowić podstawę do wydania decyzji ZUS – jeżeli płatnik nie złoży dokumentacji korygującej, zgodnej z ustaleniami kontroli.

Decyzja ZUS

Jeżeli w toku kontroli zostały stwierdzone nieprawidłowości, płatnik składek wniósł zastrzeżenia do protokołu, ale nie zostały one przez organ uwzględnione, a płatnik nadal nie zgadza się z ustaleniami i w związku z tym nie chce sporządzić dokumentów korygujących, wówczas ZUS wydaje decyzję, w zakresie spornych kwestii – np. ustalającą podleganie ubezpieczeniom, właściwą podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne lub prawidłowe wysokości rozliczonych przez płatnika świadczeń.

Tryb odwoławczy od decyzji ZUS reguluje art. 83 ust. 2 ustawy systemowej. Przewiduje on odwołanie do sądu pracy i ubezpieczeń społecznych, za pośrednictwem terenowej jednostki ZUS, która wydała sporną decyzję. Odwołanie składa się w dwóch egzemplarzach, w terminie jednego miesiąca od dnia doręczenia decyzji. Jeżeli na tym etapie organ uzna zasadność odwołania, wówczas uchyli lub zmieni sporną decyzję. Jeżeli natomiast ZUS nadal pozostaje przy swojej decyzji, wówczas całą dokumentację w sprawie oraz odwołanie płatnika i przekazane przez niego dowody, przekaże do sądu.

Informacja o prawie do odwołania oraz pouczenie o jego trybie i terminie musi obligatoryjnie znaleźć się w decyzji.

! Płatnik ma miesiąc na wniesienie odwołania od decyzji ZUS.

Możliwe działania płatnika po otrzymaniu protokołu kontroli ZUS

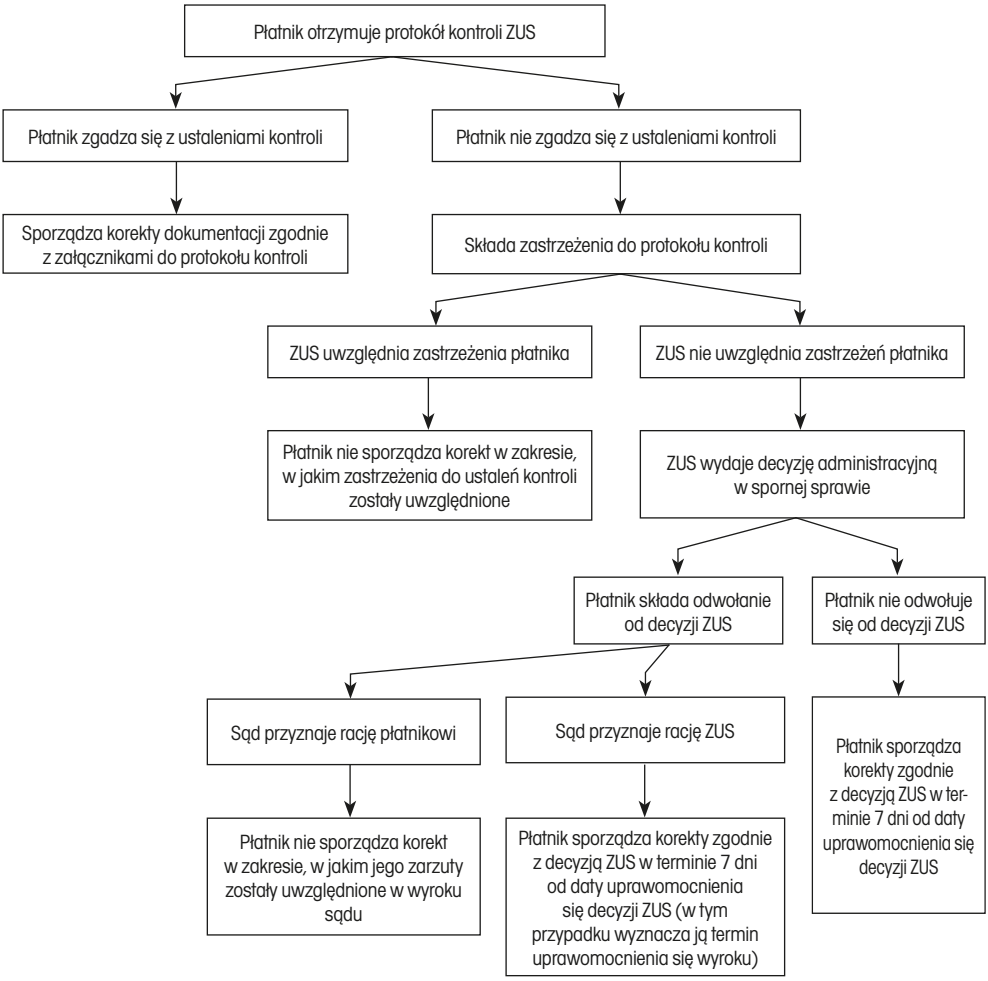

W przypadku gdy płatnik nie skorzysta z prawa do wniesienia odwołania, po miesięcznym terminie, przewidzianym na jego złożenie, decyzja ZUS staje się prawomocna i podlega wykonaniu. Warto tu jednak wspomnieć, że – w sytuacji, gdy niedotrzymanie terminu na wniesienie odwołania wyniknęło z przyczyn niezależnych od płatnika – odwołanie można wnieść także w późniejszym terminie, wnioskując jednocześnie o przywrócenie terminu na wniesienie odwołania. Postanowienie o przywróceniu tego terminu leży wówczas w gestii sądu rozpatrującego sprawę – przywrócenie terminu na złożenie odwołania od decyzji ZUS nie należy do rzadkości. Taki wniosek należy jednak starannie uzasadnić.

Przykład

Anita M. prowadzi jednoosobowo działalność gospodarczą, z tytułu której została zgłoszona do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych i zdrowotnego, a także do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego. Ponieważ w stosunkowo niedługim czasie od jej rozpoczęcia rozpoczęła korzystanie ze zwolnienia lekarskiego (okazało się, że jest w ciąży), ZUS zakwestionował tytuł jej ubezpieczenia, a tym samym – prawo do wypłaty zasiłku chorobowego oraz zasiłku macierzyńskiego. Po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego (u płatników opłacających składki wyłącznie za siebie zasadniczo nie przeprowadza się kontroli) ZUS wydał decyzję wyłączającą Anitę M. z ubezpieczeń społecznych z tytułu działalności gospodarczej, którą organ rentowy uznał za pozorną i zgłoszoną wyłącznie w celu uzyskania świadczeń z ubezpieczenia chorobowego. Doręczenie decyzji przypadło na ostatni miesiąc przed porodem, kiedy Anita M. przebywała w szpitalu. Wraz z nowo narodzonym dzieckiem, które urodziło się przedwcześnie, pozostała w szpitalu przez kolejne 5 tygodni po porodzie. W wyniku tych okoliczności nie złożyła w terminie odwołania od niekorzystnej dla siebie decyzji ZUS. Po wyjściu ze szpitala Anita M. sporządziła jednak odwołanie i wraz z wnioskiem o przywrócenie terminu na jego złożenie przesłała je do ZUS. Do odwołania dołączyła m.in. zaświadczenia lekarskie, potwierdzające okresy hospitalizacji jej i dziecka. Sąd rozpatrujący odwołanie w czasie pierwszej rozprawy zgodził się na przywrócenie terminu na złożenie odwołania, ponieważ zwłoka wyniknęła z przyczyn niezależnych od Anity M.

II. WZORY FORMULARZY Z KOMENTARZEM

Rozdział drugi przedstawia wzory pism i formularzy, z którymi płatnik składek zetknie się w toku kontroli ZUS na kolejnych jej etapach. Znajdują się tu również wzory pism, które płatnik może składać w sytuacji, gdy – jego zdaniem – kontrola przebiega nieprawidłowo, kontrolujący narusza prawa płatnika lub dokonuje nieprawidłowych ustaleń faktycznych. Każdy formularz opatrzony jest praktycznym, punktowym omówieniem wraz z precyzyjnie wskazaną podstawą prawną jego zastosowania. Dzięki znajomości przepisów i procedur regulujących postępowanie kontrolne ZUS zwiększa się szansa płatnika na skuteczną ochronę interesów firmy i zminimalizowanie dotkliwych skutków finansowych w zakresie zaległości składkowych na rzecz ZUS.

1. Zawiadomienie o zamiarze wszczęcia kontroli

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 79 ust. 1 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej

ZUS nie może rozpocząć kontroli u przedsiębiorcy bez zapowiedzi – zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli (wzór 1). Przepisy ustawy o swobodzie działalności gospodarczej przewidują przypadki, w których wcześniejsze zawiadomienie przedsiębiorcy o zamiarze wszczęcia kontroli nie jest wymagane. Kontrola ZUS bez wcześniejszego zawiadomienia może zostać wszczęta w zasadzie tylko w dwóch sytuacjach, tj. gdy:

- przeprowadzenie kontroli jest niezbędne w celu przeciwdziałania popełnieniu przestępstwa lub wykroczenia (art. 79 ust. 2 pkt 2 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej),
- przedsiębiorca nie ma adresu zamieszkania lub adresu siedziby albo doręczanie pism na podane adresy było bezskuteczne lub utrudnione (art. 79 ust. 2 pkt 6 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej).

Wzór 1. Zawiadomienie o zamiarze wszczęcia kontroli ZUS

Chorzów, 2 lutego 2016 r.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych
Oddział w Chorzowie
Wydział Kontroli Płatników Składek
41-500 Chorzów
ul. H. Dąbrowskiego 45
.....
(oznaczenie organu kontroli)

Oznaczenie jednostki organizacyjnej ZUS

Adminstal Sp. z o.o.
ul. Stefana Batorego 34
41-506 Chorzów

Nazwa i adres płatnika składek

ZAWIADOMIENIE
O ZAMIARZE WSZCZĘCIA KONTROLI

Działając na mocy art. 68 ust. 1 pkt 6, art. 86 ust. 2 i art. 92a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (j.t. Dz.U. z 2015 r., poz. 121 ze zm.), w związku z art. 79 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (j.t. Dz.U. z 2015 r., poz. 584 ze zm.), zawiadamiam o zamiarze wszczęcia kontroli w przedmiotowym zakresie:

1. Prawidłowość i rzetelność obliczania składek na ubezpieczenia społeczne, innych składek, do których pobierania zobowiązany jest Zakład, oraz zgłaszanie do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego.

2. Ustalanie uprawnień do świadczeń z ubezpieczeń społecznych i wypłacanie tych świadczeń oraz dokonywanie rozliczeń z tego tytułu.
3. Prawidłowość i terminowość opracowywania wniosków o świadczenia emerytalne i rentowe.
4. Wystawianie zaświadczeń lub zgłaszanie danych dla celów ubezpieczeń społecznych .

Zakres przedmiotowy zapowiedzianej kontroli

W celu sprawnego przeprowadzenia czynności kontrolnych proszę o kontakt telefoniczny z inspektorem kontroli Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Adrianną Nowakowską, w celu ustalenia terminu kontroli. Telefon: 730 301 669 .
Jednocześnie informuję, że kontrolowany jest zobowiązany do pisemnego wskazania osoby upoważnionej do reprezentowania go w trakcie kontroli, w szczególności w czasie jego nieobecności (art. 80 ust. 3 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej – j.t. Dz.U. z 2015 r., poz. 584 ze zm.).

Nr telefonu służbowego inspektora kontroli ZUS, który zawiadamia o planowanym postępowaniu

Adrianna Nowakowska
inspektor kontroli ZUS
.....
(podpis osoby upoważnionej do zawiadomienia)

Data doręczenia zawiadomienia

Zawiadomienie doręczono w dniu: 8 lutego 2016 r.

Imię i nazwisko osoby, której doręczono zawiadomienie: Elżbieta Radzyniak

Potwierdzenie odbioru zawiadomienia

Potwierdzenie odbioru zawiadomienia:

E. Radzyniak
.....
(podpis osoby odbierającej zawiadomienie)

PAMIĘTAJ, ŻE:

- od momentu dostarczenia płatnikowi zawiadomienia o planowanej kontroli do momentu wszczęcia postępowania nie może minąć mniej niż 7 dni,
- od dostarczenia płatnikowi zawiadomienia do wszczęcia kontroli nie może minąć więcej niż 30 dni,
- przekroczenie 30-dniowego terminu na wszczęcie czynności kontrolnych wymaga ponownego zawiadomienia,
- w sytuacji gdy kontrola rozpocznie się przed upływem 7 dni od daty doręczenia zawiadomienia o zamiarze jej wszczęcia, płatnikowi przysługuje prawo sprzeciwu na niezgodne z przepisami działania inspektora kontroli ZUS,
- uzasadnienie przyczyny braku zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli obligatoryjnie umieszcza się w książce kontroli i protokole kontroli.

2. Wniosek płatnika o wszczęcie kontroli przed upływem 7-dniowego terminu od dnia zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 79 ust. 5 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej

Jeżeli przedsiębiorca nie potrzebuje wymaganych 7 dni na przygotowanie się do kontroli lub z innych przyczyn chciałby, aby postępowanie rozpoczęło się jak najszybciej, inspektor kontroli może rozpocząć czynności przed upływem 7-dniowego terminu. Pisemny wzór zgody na rozpoczęcie kontroli przed upływem 7 dni od daty zawiadomienia można uzyskać od inspektora kontroli (wzór 2).

Wzór 2. Wniosek płatnika o wszczęcie kontroli przed upływem 7-dniowego terminu od dnia zawiadomienia o zamiarze jej wszczęcia

Chorzów, 9 lutego 2016 r.

Adminstal Sp. z o.o.
ul. Stefana Batorego 34
41-506 Chorzów
.....
(oznaczenie płatnika składek)

Nazwa i adres płatnika składek

Zakład Ubezpieczeń Społecznych
Oddział w Chorzowie
Wydział Kontroli Płatników Składek
41-500 Chorzów
ul. H. Dąbrowskiego 45
.....
(oznaczenie jednostki organizacyjnej ZUS)

Oznaczenie jednostki organizacyjnej ZUS

WNIOSEK

Wyrażam zgodę na wszczęcie kontroli przed upływem 7 dni od dnia doręczenia zawiadomienia*.

Imię i nazwisko: Władysław Pociej, prezes zarządu

Własnoręczny podpis płatnika lub osoby upoważnionej do jego reprezentowania

Władysław Pociej
09.02.2016 r.
.....
(podpis i data)

Pouczenie o skutkach wyrażenia zgody

* Wyrażenie zgody stanowi wniosek w rozumieniu art. 79 ust. 5 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (j.t. Dz.U. z 2015 r., poz. 584 ze zm).

PAMIĘTAJ, ŻE:

- rozpoczęcie kontroli przed upływem 7 dni od dnia zawiadomienia o zamiarze jej wszczęcia jest wyjątkiem od reguły,
- wszczęcie postępowania w tym trybie może nastąpić wyłącznie na pisemny wniosek płatnika.

3. Upoważnienie do przeprowadzenia kontroli

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 89 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych
- art. 79a ust. 5–8 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej
- § 3 rozporządzenia w sprawie szczegółowych zasad i trybu przeprowadzania kontroli płatników składek

Inspektor kontroli ZUS wszczyna kontrolę u płatnika składek po okazaniu legitymacji służbowej i po doręczeniu upoważnienia do przeprowadzenia kontroli (wzór 3a i 3b).

Wzór 3a. Upoważnienie do przeprowadzenia kontroli płatnika składek (awers)

Chorzów, 1 lutego 2016 r .
(miejscowość i data wystawienia)

Zakład Ubezpieczeń Społecznych
Oddział w Chorzowie
Wydział Kontroli Płatników Składek
41-500 Chorzów
ul. H. Dąbrowskiego 45
(oznaczenie jednostki organizacyjnej ZUS)

UPOWAŻNIENIE NR 001/1950/540/2016
DO PRZEPROWADZENIA KONTROLI PŁATNIKA SKŁADEK
PRZEZ INSPEKTORA/ÓW KONTROLI ZAKŁADU UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

Podstawa prawna: art. 68 ust. 1 pkt 6, art. 86 ust. 1, art. 94 ust. 2 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (j.t. Dz.U. z 2015 r., poz. 121 ze zm .).

Dane inspektora/ów kontroli Zakładu Ubezpieczeń Społecznych:
Imię i nazwisko: Anna Nowakowska
Nr legitymacji służbowej: 467

Data i miejsce wystawienia upoważnienia

Oznaczenie jednostki organizacyjnej ZUS

Wskazanie podstawy prawnej wystawionego upoważnienia

Imię i nazwisko inspektora kontroli oraz numer jego legitymacji służbowej

Nazwa i adres siedziby kontrolowanego płatnika składek:
Adminstal Sp. z o.o.
ul. Stefana Batorego 34
41-506 Chorzów

Nazwa i adres płatnika składek

Identyfikator:

NIP	REGON
523000980	011223300

Numery identyfikacyjne kontrolowanego płatnika – NIP i REGON

Zakres przedmiotowy kontroli:

Zakres przedmiotowy kontroli

1. Prawidłowość i rzetelność obliczania, potrącania oraz opłacania składek, a także innych składek i wpłat, do których pobierania zobowiązany jest Zakład, oraz zgłaszanie do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego.
2. Ustalanie uprawnień do świadczeń pieniężnych z ubezpieczenia chorobowego i wypadkowego, wypłacanie tych świadczeń oraz dokonywanie rozliczeń z tego tytułu.
3. Prawidłowość i terminowość opracowywania wniosków o świadczenia emerytalno-rentowe.
4. Prawidłowość wystawiania zaświadczeń lub zgłaszania danych do celów ubezpieczeń.

Sprawdzeniu podlegają głównie dokumenty zgłoszeniowe i rozliczeniowe (deklaracje ZUS DRA; raporty ZUS RCA, RZA, RSA; zgłoszenia ZUS ZPA/ZUS ZFA, ZUS ZUA i ZUS ZZA oraz zgłoszenie danych ZUS ZSWA – jeżeli obowiązek dotyczy kontrolowanego płatnika) w konfrontacji z dokumentacją źródłową – listami płac, zapisami na kontach księgowych, aktami osobowymi

Kontrola dokumentacji zasiłkowej, prawidłowości ustalania prawa do świadczeń oraz prawidłowości ustalania wypłaty zasiłków z ubezpieczeń społecznych

Obecnie kontrola w tym zakresie jest w zasadzie incydentalna –- dotyczy tylko tych płatników, którzy byli zobowiązani do złożenia wniosku o ustalenie prawa do emerytury bądź renty w imieniu swoich zatrudnionych

Kontrola prawidłowości wystawiania zaświadczeń, m.in. ZUS Z-3, Z-3a, Z3-b; ZUS RP-7; ZUS IWA, zaświadczeń o wysokości przychodów zarobkujących emerytów i rencistów

Data rozpoczęcia kontroli: zgodnie z art. 89 ust. 2 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (j.t. Dz.U. z 2015 r., poz. 121 ze zm.) datą wszczęcia kontroli jest dzień doręczenia upoważnienia do przeprowadzenia kontroli.

Przewidywany termin zakończenia kontroli: trzy tygodnie od daty doręczenia płatnikowi składek niniejszego upoważnienia.

Wskazanie daty rozpoczęcia kontroli i przewidywanego terminu zakończenia kontroli

Z upoważnienia
Głównego Inspektora Kontroli
Zakładu Ubezpieczeń Społecznych
Arkadiusz Błęcki

.....
(podpis osoby udzielającej upoważnienia)

Upoważnienie doręczono płatnikowi składek w dniu:
9 lutego 2016 r.

Imię i nazwisko osoby, której doręczono upoważnienie:
Władysław Pociej

Potwierdzenie odbioru upoważnienia:

Władysław Pociej
.....
(podpis osoby odbierającej upoważnienie)

Wzór 3b. Upoważnienie do przeprowadzenia kontroli płatnika składek (rewers)

Pouczenie o prawach i obowiązkach płatnika w toku kontroli ZUS

Pouczenie
o prawach i obowiązkach kontrolowanego płatnika składek wynikających z ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych
(j.t. Dz.U. z 2015 r., poz. 121 ze zm.)

1. Płatnik składek ma prawo:
   a) uczestniczyć w czynnościach kontrolnych, a także wskazać osoby do uczestniczenia w tych czynnościach (art. 89 ust. 4),
   b) uczestniczyć w przeprowadzaniu dowodu z zeznań świadka lub oględzin (art. 89 ust. 5),
   c) żądać dostępu do wydanych dokumentów (art. 90 ust. 6),
   d) wnieść zastrzeżenia do ustaleń protokołu kontroli (art. 91 ust. 3).

2. Płatnik składek jest zobowiązany:
   a) udostępnić wszelkie księgi, dokumenty i inne nośniki informacji związane z zakresem kontroli, które są przechowywane u płatnika oraz u osób trzecich w związku z powierzeniem tym osobom niektórych czynności na podstawie odrębnych umów (art. 88 ust. 1 pkt 1),
   b) udostępniać do oględzin składniki majątku, których badanie wchodzi w zakres kontroli, jeżeli zalega z opłatą należności z tytułu składek (art. 88 ust. 1 pkt 1a),
   c) sporządzić i wydać kopie dokumentów związanych z zakresem kontroli i określonych przez inspektora kontroli Zakładu (art. 88 ust. 1 pkt 2),
   d) zapewnić niezbędne warunki do przeprowadzenia czynności kontrolnych, w tym udostępnić środki łączności, z wyjątkiem środków transportowych, oraz inne niezbędne środki techniczne do wykonania czynności kontrolnych, którymi dysponuje płatnik (art. 88 ust. 1 pkt 3),
   e) udzielać wyjaśnień kontrolującemu (art. 88 ust. 1 pkt 4),

f) przedstawić tłumaczenie na język polski sporządzonej w języku obcym dokumentacji finansowo-księgowej i osobowej przedłożonej przez płatnika składek (art. 88 ust. 1),
g) w wyznaczonym terminie dostarczyć inspektorowi kontroli Zakładu żądane dokumenty (art. 88 ust. 3),
h) powyższe czynności wykonać nieodpłatnie (art. 88 ust. 2),
i) na żądanie inspektora kontroli Zakładu wydać określone przez niego dokumenty wymienione w art. 88 ust. 1 pkt 1 na czas niezbędny do przeprowadzenia czynności kontrolnych, nie dłuższy jednak niż na 3 tygodnie (art. 90 ust. 5),
j) w terminie 30 dni od daty otrzymania protokołu kontroli złożyć deklarację rozliczeniową korygującą łącznie z raportem miesięcznym korygującym zgodnie z ustaleniami kontroli (art. 47 ust. 3 i art. 41 ust. 7b pkt 2).

Ponadto zgodnie z art. 84c ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (j.t. Dz.U. z 2015 r., poz. 584 ze zm.) płatnik składek będący w rozumieniu tej ustawy przedsiębiorcą ma prawo wniesienia sprzeciwu wobec podjęcia i wykonywania przez organy kontroli czynności z naruszeniem przepisów tej ustawy oraz zgodnie z art. 80 ust. 3 tej ustawy jest zobowiązany do pisemnego wskazania osoby upoważnionej do reprezentowania go w trakcie kontroli, w szczególności w trakcie jego nieobecności.

PAMIĘTAJ, ŻE:

- dokument, który nie spełnia ww. wymagań, nie stanowi podstawy do przeprowadzenia kontroli,
- zakres kontroli nie może wykraczać poza zakres wskazany w upoważnieniu,
- zmiana osoby/osób upoważnionej/nych do wykonania kontroli, zakresu przedmiotowego kontroli oraz miejsca wykonywania czynności kontrolnych wymaga każdorazowo wydania odrębnego upoważnienia,
- ww. zmiany nie mogą prowadzić do wydłużenia przewidywanego wcześniej terminu zakończenia kontroli,
- datą wszczęcia kontroli jest dzień doręczenia kontrolowanemu płatnikowi składek upoważnienia do przeprowadzenia kontroli (ważne w razie konieczności sprawdzenia, czy nie została przekroczona maksymalna długość postępowania).

4. Upoważnienie do uczestnictwa w czynnościach kontrolnych „ucznia"

PODSTAWA PRAWNA:

- § 6 rozporządzenia w sprawie szczegółowych zasad i trybu przeprowadzania kontroli płatników składek

W kontroli ma prawo uczestniczyć – oprócz inspektora kontroli – osoba będąca kandydatem na inspektora kontroli, dla której uczestnictwo w czynnościach kontrolnych jest obowiązkowym etapem zawodowego szkolenia. Musi być jednak do tego imiennie upoważniona (wzór 4).

Wzór 4. Upoważnienie „ucznia"

Zakład Ubezpieczeń Społecznych
Oddział w Chorzowie
Wydział Kontroli Płatników Składek
41-500 Chorzów
ul. H. Dąbrowskiego 45
.....
(oznaczenie jednostki organizacyjnej ZUS)

Oznaczenie jednostki ZUS

Wskazanie podstawy prawnej upoważnienia

UPOWAŻNIENIE NR 002/1950/540/2016
DO UCZESTNICTWA W CZYNNOŚCICH KONTROLNYCH PŁATNIKA SKŁADEK
PROWADZONYCH PRZEZ INSPEKTORA KONTROLI
ZAKŁADU UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

Podstawa prawna: § 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu przeprowadzania kontroli płatników składek (Dz.U. Nr 164, poz. 1165)

Upoważniam pracownika Oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych:

Imię i nazwisko: Barbara Obuchowicz
dowód osobisty: AUA 345678

do uczestniczenia w czynnościach kontrolnych prowadzonych przez inspektora kontroli Zakładu Ubezpieczeń Społecznych:

Imię i nazwisko: Anna Nowakowska
Nr legitymacji służbowej: 467

Adminstal Sp. z o.o.
ul. Stefana Batorego 34
41-506 Chorzów

Nazwa i adres kontrolowanego płatnika składek

Identyfikator:
NIP REGON
118000980 011448800

Dane ewidencyjne i identyfikacyjne kontrolowanego płatnika

PAMIĘTAJ, ŻE:

- prawidłowo upoważniony kandydat na inspektora kontroli może brać udział w czynnościach kontrolnych, a płatnikowi nie przysługuje w tym zakresie prawo wyboru czy sprzeciwu.

5. Upoważnienie osoby do reprezentowania płatnika składek w toku kontroli

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 89 ust. 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych
- art. 80 ust. 3 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej

Płatnik składek może wyznaczyć osobę, która będzie brała udział w kontroli, udostępniała dokumenty i udzielała bieżących wyjaśnień kontrolującemu. Osoba taka będzie jednak musiała zostać do tego imiennie upoważniona (wzór 5).

Wzór 5. Upoważnienie osoby do reprezentowania płatnika składek w toku kontroli

Chorzów, 8 lutego 2016 r.

UPOWAŻNIENIE

Jako osobę do reprezentowania płatnika składek w trakcie kontroli ZUS wskazuję:
Panią Elżbietę Radzyniak
nr dowodu osobistego: ACY 123456
Jednocześnie informuje, że wskazana osoba jest upoważniona do:
1) odebrania zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli,
2) podpisania druku „wniosek 7 dni",
3) podpisania upoważnienia do przeprowadzenia kontroli,
4) podpisywania dokumentów.

Władysław Pociej
Prezes Zarządu
Adminstal Sp. z o.o.

6. Wpis w książce kontroli

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 82 ust. 1 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej

Zasadniczo nie można równocześnie podejmować i prowadzić więcej niż jednej kontroli działalności przedsiębiorcy. ZUS nie może zatem rozpocząć postępowania, jeżeli w przedsiębiorstwie kontrolę prowadzi już inny organ kontrolny. Zakaz ten nie może zostać pominięty nawet na wyraźny wniosek kontrolowanego przedsiębiorcy.

Do ustalenia, czy w firmie nie toczy się równolegle kontrola innego organu, służy książka kontroli (wzór 6).

Wzór 6. Zapis w książce kontroli

KSIĄŻKA KONTROLI	
Nazwa przedsiębiorcy	KING Krzysztof Gikowski
Adres prowadzenia działalności gospodarczej	44-100 Gliwice, ul. Czereśniowa 43
NIP	898-111-06-00
REGON	020576115
Data założenia książki kontroli	01.01.2016 r.

Lp.	Oznaczenie organu kontroli	Oznaczenie upoważnienia do kontroli	Zakres przedmiotowy przeprowadzonej kontroli	Data podjęcia kontroli	Data zakończenia kontroli	Zalecenia pokontrolne oraz określenie zastosowanych środków pokontrolnych	Informacja o wykonaniu zaleceń pokontrolnych bądź ich uchyleniu przez organ kontroli lub jego organ nadrzędny albo sąd administracyjny	Podpisy		Uwagi
								Kontrolującego	Kontrolowanego	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Zabrzu	440000/ Zab 16/2016		11.02. 2016 r.				Andrzej Litwa	Krzysztof Gikowski	

PAMIĘTAJ, ŻE:

- książka kontroli jest narzędziem ochrony interesów płatnika wobec organu kontroli,
- książka może być prowadzona w formie papierowej lub elektronicznej,
- prowadząc książkę kontroli w formie elektronicznej, na żądanie organu kontroli, udostępnia się jej wydruk poświadczony za zgodność z oryginałem (z wpisem w elektronicznej książce kontroli).

7. Miejsce przeprowadzenia kontroli

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 80a ustawy o swobodzie działalności gospodarczej
- art. 88 ust. 1 pkt 3, art. 90 ust. 3–5 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych

Kontrolę zasadniczo przeprowadza się w siedzibie kontrolowanego, miejscu wykonywania przez niego działalności gospodarczej. Kontrolowany płatnik może także wnioskować o prze-

prowadzenie kontroli w innym miejscu przechowywania dokumentacji – np. w siedzibie biura rachunkowego zajmującego się rozliczeniami firmy.

Kontrola (lub poszczególne czynności kontrolne), za zgodą kontrolowanego, mogą być przeprowadzane również w siedzibie ZUS, jeżeli może to usprawnić prowadzenie kontroli.

Płatnik składek ma obowiązek zapewnić niezbędne warunki do przeprowadzenia czynności kontrolnych, w tym udostępnić środki łączności (z wyjątkiem środków transportowych) oraz inne niezbędne środki techniczne do wykonania czynności kontrolnych.

Wzór 7. Zgoda na przeprowadzenie kontroli w siedzibie organu kontroli

Gliwice, 11 lutego 2016 r.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych
Oddział w Zabrzu
Wydział Kontroli Płatników Składek
ul. Szczęść Boże 18
41-800 Zabrze
.....
(oznaczenie jednostki organizacyjnej ZUS)

KING Krzysztof Gikowski
ul. Czereśniowa 43
44-100 Gliwice
.....
(oznaczenie płatnika składek)

Znak sprawy: 440000/Zab16/2016

OŚWIADCZENIE O WYRAŻENIU ZGODY
NA PROWADZENIE CZYNNOŚCI KONTROLNYCH W SIEDZIBIE ORGANU KONTROLI

Zgodnie art. 86 ust. 1, art. 92a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (j.t. Dz.U. z 2015 r., poz. 121 ze zm.), w związku z art. 80a ust. 2 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (j.t. Dz.U. z 2015 r., poz. 584 ze zm.), wyrażam zgodę na przeprowadzenie czynności kontrolnych w jednostce terenowej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

11 lutego 2016 r.
K. Gikowski
.....
(data i podpis płatnika składek)

PAMIĘTAJ, ŻE:

- prowadzenie kontroli w siedzibie ZUS wymaga zgody kontrolowanego płatnika składek,
- w razie niezapewnienia przez płatnika bezpiecznych i higienicznych warunków przeprowadzenia kontroli, a także w sytuacji braku odpowiednich warunków technicznych do jej przeprowadzenia, kontrola ZUS zostanie przeniesiona w inne miejsce – najczęściej w miejsce siedziby wydziału kontroli płatników składek prowadzącego postępowanie.

8. Wezwanie do okazania/uzupełnienia dokumentów

PODSTAWA PRAWNA:

▸ art. 87 ust. 1, art. 88 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych

W trakcie przeprowadzania kontroli inspektor kontroli ZUS ma prawo badać wszelkie księgi, dokumenty finansowo-księgowe i osobowe oraz inne nośniki informacji związane z zakresem kontroli, a płatnik ma obowiązek je udostępnić. W razie nieokazania wymaganych dokumentów płatnik zostanie oficjalnie wezwany do uzupełnienia wymaganej dokumentacji (wzór 8).

Wzór 8. Wezwanie do udostępnienia/uzupełnienia dokumentów

Chorzów, 10 lutego 2016 r.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych
Oddział w Chorzowie
Wydział Kontroli Płatników Składek
41-500 Chorzów
ul. H. Dąbrowskiego 45
.....
(oznaczenie jednostki organizacyjnej ZUS)

Pani
Elżbieta Radzyniak
Adminstal Sp. z o.o.
ul. Stefana Batorego 34
41-506 Chorzów

WEZWANIE
DO PRZEDŁOŻENIA DOKUMENTÓW

W związku z kontrolą wszczętą w dniu 9 lutego 2016 r., na podstawie upoważnienia do przeprowadzenia kontroli nr 001/1950/540/2016, na podstawie art. 87 ust. 1 pkt 1 oraz art. 88 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (j.t. Dz.U. z 2015 r., poz. 121 ze zm.), wzywam Panią/Pana do przedłożenia w terminie do 15 lutego 2016 r. niżej wymienionych dokumentów:
– listy płac za lata 2013–2016,

Wskazanie terminu na okazanie dokumentacji

– zestawienie osób zatrudnionych na podstawie umów cywilnoprawnych,
– akta osobowe następujących ubezpieczonych: (...),
– dokumentację zasiłkową następujących ubezpieczonych:
1. (...)
1. w siedzibie płatnika składek*
2. ~~w miejscu prowadzenia kontroli~~*
Telefon kontaktowy inspektora kontroli Zakładu: 669 549 345

Wskazanie miejsca udostępnienia żądanych dokumentów

Anna Nowakowska, inspektor kontroli ZUS
.....
(podpis i pieczątka inspektora kontroli ZUS)

Kto, jako płatnik składek albo osoba obowiązana do działania w imieniu płatnika, udaremnia lub utrudnia przeprowadzenie kontroli (art. 98 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych; Dz.U. z 2015 r., poz. 121 ze zm.), podlega karze grzywny do 5000 złotych.

** niepotrzebne skreślić.*

Pouczenie o karze grzywny grożącej za utrudnianie lub uniemożliwianie przeprowadzenia kontroli

WEZWANIE
DO UZUPEŁNIENIA DOKUMENTÓW

W związku z kontrolą wszczętą w dniu 9 czerwca 2015 r., na podstawie upoważnienia do przeprowadzenia kontroli nr 001/1950/540/2016, na podstawie art. 87 ust. 1 pkt 1 oraz art. 88 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (j.t. Dz.U. z 2015 r., poz. 121 ze zm.), wzywam Panią do uzupełnienia niżej wymienionych dokumentów w terminie do 15 lutego 2016 r.:

Wskazanie terminu na uzupełnienie wymaganej dokumentacji

Proszę o dostarczenie:
– ewidencji wynagrodzeń zleceniobiorców za 2014 rok,
– list płac za 2013 rok.

Wyżej wymienione dokumenty należy przedłożyć:
1) w siedzibie płatnika składek *)
2) w miejscu prowadzenia kontroli*)

Wskazanie miejsca udostępnienia żądanych dokumentów

Anna Nowakowska, inspektor kontroli ZUS
.....
(podpis i pieczątka inspektora kontroli ZUS)

Kto, jako płatnik składek albo osoba obowiązana do działania w imieniu płatnika, udaremnia lub utrudnia przeprowadzenie kontroli (art. 98 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych; Dz.U. z 2015 r., poz. 121 ze zm.), podlega karze grzywny do 5000 złotych.

Pouczenie o karze grzywny grożącej za utrudnianie lub uniemożliwianie przeprowadzenia kontroli

** niepotrzebne skreślić.*

PAMIĘTAJ, ŻE:

- utrudnianie przeprowadzenia kontroli, w tym odmowa udostępnienia wymaganych dokumentów, jest zagrożone karą grzywny w kwocie do 5000 zł.

9. Wyłączenie inspektora kontroli z postępowania

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 92 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych

Inspektor kontroli ZUS powinien zostać wyłączony z udziału w kontroli w razie stwierdzenia okoliczności, które mogą mieć wpływ na bezstronność w jego postępowaniu. W razie stwierdzenia takich okoliczności inspektor powinien sam wyłączyć się z postępowania. Do przeprowadzenia kontroli zostanie wówczas wyznaczona inna osoba, której bezstronność nie będzie budziła wątpliwości. Płatnik składek może też sam skierować do ZUS w tej sprawie pisemny wniosek, w którym powinien podać argumenty uzasadniające wyłączenie inspektora kontroli z udziału w postępowaniu (wzór 9). Wniosek może zostać złożony za pośrednictwem kontrolującego firmę inspektora.

Wzór 9. Wniosek o wyłączenie inspektora kontroli z postępowania

Gliwice, 29 lutego 2016 r.

KING Krzysztof Gikowski
ul. Czereśniowa 43
44-100 Gliwice
NIP: 898-111-06-00
REGON: 020576115

Zakład Ubezpieczeń Społecznych
Oddział w Zabrzu
ul. Szczęść Boże 18
41-800 Zabrze

WNIOSEK O WYŁĄCZENIE INSPEKTORA KONTROLI ZUS Z POSTĘPOWANIA

W związku z kontrolą ZUS, rozpoczętą w mojej firmie 11 lutego 2016 r. wnoszę o wyłączenie z postępowania inspektora kontroli ZUS Pana Andrzeja Litwy.

Andrzej Litwa jest synem dawnej sąsiadki moich rodziców, którzy mieli z nią wieloletni spór sądowy. Spór ten niejednokrotnie negatywnie rzutował też na sferę prywatną. Obie rodziny były skonfliktowane, a stronami tego konfliktu stawali się również inni członkowie rodzin.

Pan Andrzej Litwa od początku postępowania prezentuje wrogą postawę wobec mnie, jest opryskliwy i nawiązuje w rozmowach do dawnego konfliktu między naszymi rodzicami, mówiąc nawet o „rewanżu" za tamtą, przegraną przez jego matkę, sprawę sądową.

Biorąc pod uwagę powyższe, wątpliwości co do bezstronności inspektora kontroli Andrzeja Litwy są w pełni uzasadnione. Tym samym, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (j.t. Dz.U. z 2015 r., poz. 121 ze zm.), powinien on zostać wyłączony z prowadzonego postępowania.

K. Gikowski

PAMIĘTAJ, ŻE:

- jeżeli istnieją wątpliwości co do bezstronności inspektora kontroli prowadzącego postępowanie, powinien on z własnej inicjatywy wyłączyć się z postępowania,
- płatnik ma prawo wnioskować o wyłączenie inspektora, jednak jego wniosek musi być rzetelnie umotywowany,
- wniosku o wyłączenie inspektora nie można umotywować jedynie subiektywnymi odczuciami płatnika co do bezstronności kontrolującego, brak bezstronności musi wynikać z obiektywnych faktów, możliwych do wykazania.

10. Wniosek o ukaranie płatnika składek za utrudnianie lub udaremnianie przeprowadzenia kontroli

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 98 ust. 1 pkt 3 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych
- art. 57 Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia

Płatnik składek (albo osoba zobowiązana do działania w imieniu płatnika), który udaremnia lub utrudnia przeprowadzenie kontroli ZUS, podlega karze grzywny do 5000 zł. Podstawę do wszczęcia postępowania przez sąd stanowi wniosek o ukaranie, który ma prawo złożyć ZUS (wzór 10).

Wzór 10. Wniosek o ukaranie płatnika składek

Sąd Rejonowy w Gliwicach
ul. Powstańców Warszawy 23
44-101 Gliwice

WNIOSEK O UKARANIE
w postępowaniu zwyczajnym ~~/ przyspieszonym / nakazowym~~*)
WNIOSEK O UKARANIE
~~bez przeprowadzania rozprawy~~*)

WNOSZĘ O UKARANIE			
1. Imię i nazwisko Krzysztof Gikowski		2. PESEL 77070811234	
3. Nazwisko rodowe Gikowski	4. Imiona rodziców Anna, Kazimierz		
5. Nazwisko rodowe matki Berkiewicz	6. Data i miejsce urodzenia 08.07.1977 r., Leszno		
Miejsce zamieszkania			
7. Województwo śląskie		8. Powiat	
9. Gmina Gliwice	10. Ulica Czereśniowa	11. Nr domu 43	12. Nr lokalu
13. Miejscowość Gliwice	14. Kod pocztowy 44-100	15. Poczta Gliwice	
16. Miejsce zatrudnienia Prowadzący działalność pod firmą: KING Krzysztof Gikowski ul. Czereśniowa 43 44–100 Gliwice NIP 898-111-06-00 REGON 020576115			
Warunki materialne, rodzinne i osobiste			
17. Dochody	18. Stan majątkowy	19. Liczba osób na utrzymaniu	
20. Stan rodzinny	21. Stan zdrowia obwinionego		

Uprzednie kary za podobne przestępstwo lub wykroczenie
22. ~~Według oświadczenia~~ / według posiadanych informacji*)

** zbędne skreślić*

OBWINIONEGO O TO, ŻE:

23. Opis czynu ze wskazaniem miejsca, czasu, sposobu i okoliczności jego popełnienia oraz wysokości wyrządzonej szkody (art. 57 § 2 pkt 2 kpsw):

Zarzut: Utrudnianie przeprowadzenia kontroli przez uprawniony do tego organ (Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Zabrzu)

W dniu 11 lutego 2016 r. w siedzibie płatnika składek, firmy KING Andrzej Gikowski (ul. Czereśniowa 43 w Gliwicach), została wszczęta kontrola, prowadzona przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Zabrzu, na podstawie upoważnienia do przeprowadzenia kontroli nr 440000/Zab 16/2016. Po wszczęciu postępowania płatnik składek odmówił współpracy z inspektorem kontroli Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, nie okazywał niezbędnych dla toczącego się postępowania dokumentów, pomimo trzykrotnego wystosowania do niego wezwania do ich okazania.

Przeprowadzenie kontroli służy ważnemu interesowi osób ubezpieczonych. Jest ono niezbędne w celu ustalenia prawa do świadczeń 3 osób ubezpieczonych, zatrudnionych u płatnika składek. 5 kolejnych osób złożyło skargę na Krzysztofa Gikowskiego, obwiniając go o nieodprowadzenie należnych składek na ubezpieczenia społeczne, mimo że należności te zostały potrącone z ich pensji. Postawa płatnika, który uniemożliwia efektywne przeprowadzenie kontroli, stanowi naruszenie jego ustawowych obowiązków i godzi w prawa osób ubezpieczonych. Z tego względu wniosek o ukaranie jest w pełni uzasadniony.

Postępowanie obwinionego narusza normy z art. 98 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych.

24. Przepis, który zarzucany czyn narusza (art. 57 § 3 pkt 1 kpsw),
tj. za wykroczenie z art. 98 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (j.t. Dz.U. z 2015 r., poz. 121 ze zm.)

Na mocy art. 2 § 1, art. 9 § 1 i art. 90 kpsw, sądem właściwym do rozpoznania wniosku jest

25. Sąd Rejonowy w Gliwicach ul. Powstańców Warszawy 23 44-10 Gliwice	~~26. Sąd Rejonowy w~~

1) W postępowaniu zwyczajnym ~~/ przyspieszonym / nakazowym*~~

2) Na mocy art. 58 § 1 i 2 kpsw, za zgodą obwinionego, którego wyjaśnienia w świetle zebranych dowodów oraz okoliczności popełnienia wykroczenia nie budzą wątpliwości, wnoszę o (wskazać rodzaj i wymiar kary albo środka karnego, albo wniosek o odstąpienie od wymierzenia kary lub środka karnego):

Wymierzenie grzywny w wysokości 1500 zł (jednego tysiąca pięciuset zł 00/100)
Obwiniony świadomy jest odpowiedzialności karnej za wykroczenie przeciwko przepisom ustawy z dnia 13 października 1998r o systemie ubezpieczeń społecznych (j.t. Dz.U. z 2015 r., poz. 121 ze zm.).
~~bez przeprowadzenia rozprawy~~*

WYKAZ DOWODÓW Korespondencja kierowana na adres obwinionego wraz z potwierdzeniem nadania i doręczenia.	
27. Pokrzywdzony: Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Zabrzu ul. Szczęść Boże 18 41-800 Zabrze	
Świadkowie	
28. Imię i nazwisko :	29. Imię i nazwisko
30. Imię i nazwisko	31. Imię i nazwisko
Inne dowody	
32. Wymienić inne dowody osobowe i z dokumentów np. opinie biegłych, szkice, wywiady, protokoły kontroli itp.: nie posiadamy	
33. Zajęte przedmioty nie dotyczy	
34. Dane z Krajowego Rejestru Karnego : informacja o osobie z Krajowego Rejestru Karnego stanowi załącznik do niniejszego wniosku o ukaranie	
35. Materiały postępowania przygotowawczego / wyjaśniającego*) nie posiadamy	
Andrzej Litwa Inspektor Kontroli Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w Zabrzu ..... *(Imię, nazwisko oraz stanowisko osoby sporządzającego wniosek)*	Joanna Karwel Dyrektor Oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Zabrzu ..... *podpis kierownika organu sporządzającej wniosek*

PAMIĘTAJ, ŻE:

- ZUS ma prawo wystąpić do sądu z wnioskiem o ukaranie płatnika (lub osoby zobowiązanej do działania w imieniu płatnika) karą grzywny, jeżeli ten utrudnia lub uniemożliwia przeprowadzenie kontroli.

11. Przerwanie i wznowienie kontroli

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 80 ust. 4 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej

Jeżeli kontrola nie może być prowadzona w danym okresie z przyczyn leżących po stronie płatnika (np. nieobecność płatnika lub osoby przez niego upoważnionej, dłuższy okres potrzebny w celu zgromadzenia dokumentacji), ZUS stosuje procedurę zawieszenia i wznowienia kontroli (wzór 11).

Wzór 11. Formularze przerwania i wznowienia kontroli ZUS

Chorzów, 22 lutego 2016 r.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych
Oddział w Chorzowie
Wydział Kontroli Płatników Składek
41-500 Chorzów
ul. H. Dąbrowskiego 45

Oznaczenie jednostki organizacyjnej ZUS

.....
(oznaczenie jednostki organizacyjnej ZUS)

Pani
Elżbieta Radzyniak
Adminstal Sp. z o.o.
ul. Stefana Batorego 34
41-506 Chorzów

Wskazanie dnia, od którego jest liczone zawieszenie kontroli

POWIADOMIENIE PŁATNIKA SKŁADEK
O PRZERWIE W CZASIE TRWANIA KONTROLI

Wszczętą kontrolę przerywa się w dniu 22 lutego 2016 r . w związku z okolicznościami występującymi po stronie płatnika składek – nieobecność osoby upoważnionej do reprezentowania płatnika w toku kontroli w związku z podróżą służbową – do czasu ustąpienia przyczyn, z powodu których nastąpiła przerwa.

Anna Nowakowska, inspektor kontroli ZUS
.....
(podpis i pieczątka inspektora kontroli ZUS)

Pouczenie:
Zgodnie z art. 80 ust. 4 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (j.t. Dz.U. z 2015 r., poz. 584 ze zm.) czasu nieobecności kontrolowanego przedsiębiorcy nie wlicza się do czasu trwania kontroli, jeżeli stanowi to przeszkodę w przeprowadzeniu czynności kontrolnych.

POWIADOMIENIE PŁATNIKA SKŁADEK O WZNOWIENIU CZYNNOŚCI KONTROLNYCH PO PRZERWIE W CZASIE TRWANIA KONTROLI

Wskazanie daty wznowienia kontroli

Kontrolę przerwaną w dniu 22 lutego 2016 r. wznawia się w dniu 26 lutego 2016 r .
Uzasadnienie wznowienia czynności kontrolnych:
powrót z podróży służbowej osoby upoważnionej do reprezentowania płatnika w toku kontroli i zakończenie w związku z tym okresu jej nieobecności w siedzibie firmy.

Anna Nowakowska, inspektor kontroli ZUS
.....
(podpis i pieczątka inspektora kontroli ZUS)

PAMIĘTAJ, ŻE:

- okresu przerwy w czynnościach kontrolnych nie wlicza się do ogólnego czasu kontroli przewidzianego dla poszczególnych grup przedsiębiorców w ustawie o swobodzie działalności gospodarczej.

12. Sprzeciw wobec przekroczenia dopuszczalnego czasu kontroli

PODSTAWA PRAWNA:

▸ art. 83 ust. 1, art. 84c ust. 5, 6, 9 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej

Czas trwania wszystkich kontroli ZUS u przedsiębiorcy w jednym roku kalendarzowym nie może przekraczać w odniesieniu do:

- mikroprzedsiębiorców – 12 dni roboczych,
- małych przedsiębiorców – 18 dni roboczych,
- średnich przedsiębiorców – 24 dni roboczych,
- pozostałych przedsiębiorców – 48 dni roboczych.

W przypadku przekroczenia dopuszczalnego czasu trwania kontroli płatnik ma prawo wnieść sprzeciw (wzór 12), skutkujący natychmiastowym zawieszeniem czynności kontrolnych.

Sprzeciw można złożyć wobec każdego przypadku podjęcia i wykonywania przez inspektora kontroli ZUS czynności z naruszeniem przepisów ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, m.in. w sytuacji:

- zbyt późnego zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli,
- nieokazania legitymacji służbowej lub upoważnienia do przeprowadzenia kontroli,
- braku niezbędnych elementów formalnych upoważnienia do przeprowadzenia kontroli,
- prowadzenia czynności kontrolnych mimo nieobecności kontrolowanego płatnika składek lub osoby upoważnionej do jego reprezentowania w toku kontroli,
- jednoczesnego wszczęcia prowadzenia kontroli z innym organem kontrolnym,
- przekroczenia dopuszczalnego czasu trwania kontroli.

Wzór 12. Sprzeciw wobec przekroczenia dopuszczalnego czasu kontroli

Gliwice, 29 lutego 2016 r.

KING Krzysztof Gikowski
ul. Czereśniowa 43
44-100 Gliwice
NIP: 898-111-06-00
REGON: 020576115

Oddział ZUS w Zabrzu
ul. Szczęść Boże 18
41-800 Zabrze

SPRZECIW

Zgłaszam sprzeciw wobec przekroczenia dopuszczalnego czasu trwania kontroli organu w firmie KING Krzysztof Gikowski.
Moja firma jest mikroprzedsiębiorcą w rozumieniu ustawy o swobodzie działalności gospodarczej. Kontrola ZUS, prowadzona przez inspektora kontroli Andrzeja Litwę, została wszczęta 11 lutego 2016 r. i zgodnie z obowiązującymi przepisami powinna zakończyć się najpóźniej 26 lutego 2016 r. (12 dni roboczych). Tymczasem inspektor kontroli, pomimo upłynięcia maksymalnego dopuszczalnego okresu kontroli, kontynuuje czynności w mojej firmie.
W związku z upływem terminu, w którym kontrola powinna zostać zakończona, wnoszę o natychmiastowe wstrzymanie w mojej firmie postępowania kontrolnego i wszelkich czynności z nim związanych.

Krzysztof Gikowski

Załączniki:
– kopia upoważnienia do przeprowadzenia kontroli z datą doręczenia 11 lutego 2016 r.,
– kopia wpisu w książce kontroli z 11 lutego 2016 r.

Do wiadomości:
Andrzej Litwa, inspektor kontroli ZUS, w miejscu

PAMIĘTAJ, ŻE:

- na wniesienie sprzeciwu przedsiębiorca ma 3 dni robocze od dnia wszczęcia kontroli, jeżeli została ona podjęta z naruszeniem przepisów,
- jeżeli sprzeciw dotyczy przekroczenia maksymalnego czasu trwania kontroli, termin 3 dni roboczych rozpoczyna się w dniu, w którym nastąpiło przekroczenie limitu czasu trwania kontroli,

- wniesienie sprzeciwu przez kontrolowanego płatnika skutkuje:
  – wstrzymaniem czynności kontrolnych – z chwilą doręczenia kontrolującemu zawiadomienia o wniesieniu sprzeciwu,
  – wstrzymaniem biegu czasu trwania kontroli – od dnia wniesienia sprzeciwu do dnia rozpatrzenia sprzeciwu (czyli dnia doręczenia przedsiębiorcy postanowienia będącego odpowiedzią na sprzeciw);
- ZUS ma 3 dni robocze na rozpatrzenie sprzeciwu płatnika.

13. Przesłuchanie płatnika składek

PODSTAWA PRAWNA:

▶ art. 87 ust. 1 pkt 6, art. 88 ust. 1 pkt 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych

W trakcie przeprowadzania kontroli inspektor kontroli Zakładu ma prawo przesłuchiwać płatnika składek, jeżeli z powodu braku innych środków dowodowych pozostały niewyjaśnione okoliczności mające znaczenie dla postępowania kontrolnego. W praktyce przesłuchanie płatnika jest rutynową czynnością, przeprowadzaną w zasadzie w toku każdej kontroli ZUS.

Wzór 13. Wezwanie do złożenia zeznań w toku kontroli

Gliwice, 11 lutego 2016 r.
.....
(miejscowość, dnia)

Wydział Kontroli Płatników Składek
Oddział ZUS w Zabrzu
ul. Szczęść Boże 18
41-800 Zabrze
.....
(oznaczenie jednostki organizacyjnej ZUS)

Krzysztof Gikowski
ul. Czereśniowa 43
44-100 Gliwice
.....
(oznaczenie płatnika składek)

Znak sprawy: 440000/Zab16/2016

WEZWANIE

W związku z kontrolą wszczętą w dniu 11 lutego 2016 r., na podstawie upoważnienia do przeprowadzenia kontroli nr 440000/Zab16/2016, na podstawie art. 87 ust. 1 pkt 6, art. 88 ust. 1 pkt 4 i art. 123 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2015 r., poz. 121 z późn. zm.), w związku z art. 50 Kodeksu postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2016 r., poz. 23 z późn. zm.), wzywam ~~Panią~~/Pana, w charakterze strony postępowania – płatnika składek do osobistego* ~~przez pełnomocnika~~* stawienia się

Wskazanie, w jakim charakterze będzie przesłuchiwana osoba wzywana

Data i godzina przesłuchania

Wskazanie miejsca, gdzie odbędzie się przesłuchanie

w dniu 22 lutego 2016 r., o godz. 9.00 w siedzibie płatnika składek* ~~w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych Oddział w ....., ul. ....., pokój nr .....~~* w celu złożenia zeznań w sprawie ustalania uprawnień do świadczeń z ubezpieczeń społecznych i wypłacania tych świadczeń oraz dokonywania rozliczeń z tego tytułu w odniesieniu do ubezpieczonej Adrianny Hańczak.

Proszę o zabranie ze sobą dokumentu tożsamości.

Andrzej Litwa
inspektor kontroli
Zakładu Ubezpieczeń Społecznych
.....
(podpis i pieczątka inspektora kontroli ZUS)

Pouczenie o odpowiedzialności m.in. za złożenie nieprawdziwych wyjaśnień lub odmowy ich udzielenia w toku kontroli

Kto, jako płatnik składek albo osoba obowiązana do działania w imieniu płatnika nie zgłasza wymaganych ustawą danych lub zgłasza nieprawdziwe dane albo udziela w tych sprawach nieprawdziwych wyjaśnień lub odmawia ich udzielenia, udaremnia lub utrudnia przeprowadzenie kontroli (art. 98 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych) podlega karze grzywny do 5000 złotych .

PAMIĘTAJ, ŻE:

- wezwany w toku kontroli ZUS do złożenia zeznań płatnik składa je pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań (art. 233 § 1 Kodeksu karnego),
- w protokole płatnik ma prawo odnieść się do nieprawidłowości stwierdzonych w toku kontroli,
- płatnik nie musi ograniczać się tylko do odpowiedzi na pytania inspektora kontroli – jeżeli uznaje jakieś informacje za niezbędne dla dokonania prawidłowych ustaleń, powinien żądać ich zaprotokołowania.

14. Informacja dla płatnika o przeprowadzeniu dowodu z zeznań świadków

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 87 ust. 1, art. 89 ust. 1 pkt 5 i 6, ust. 5, ust. 6 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych
- art. 80 ust. 1 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej

Inspektor kontroli ZUS ma prawo przeprowadzić w toku postępowania dowód z zeznań świadków. Przepisy nie ograniczają liczby osób, które mogą być przesłuchane w tym charakterze. O terminie i miejscu przesłuchania świadków kontrolujący musi wcześniej powiadomić płatnika, a płatnik ma prawo uczestniczyć w tym przesłuchaniu.

Świadkami nie mogą być:

- osoby niezdolne do spostrzegania lub komunikowania swych spostrzeżeń,

- osoby zobowiązane do zachowania w tajemnicy informacji niejawnych na okoliczności objęte tajemnicą, jeżeli nie zostały w trybie określonym obowiązującymi przepisami zwolnione od obowiązku zachowania tej tajemnicy,
- duchowni co do faktów objętych tajemnicą spowiedzi.

Wzór 14. Zawiadomienie o miejscu i terminie przeprowadzenia dowodu z zeznań świadków

Gliwice, 11 lutego 2016 r.
.....
(miejscowość, dnia)

Wydział Kontroli Płatników Składek
Oddział ZUS w Zabrzu
ul. Szczęść Boże 18
41-800 Zabrze
.....
(oznaczenie jednostki organizacyjnej ZUS)

Krzysztof Gikowski
ul. Czereśniowa 43
44-100 Gliwice
.....
(oznaczenie płatnika składek)

Znak sprawy: 440000/Zab16/2016

ZAWIADOMIENIE PŁATNIKA SKŁADEK
o miejscu i terminie przeprowadzenia dowodu z zeznań świadków

Zgodnie z art. 89 ust. 5 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (j.t. Dz.U. z 2015 r., poz. 121 z późn. zm.), zawiadamia się, że w związku z prowadzonym postępowaniem kontrolnym przez inspektora kontroli ZUS Andrzeja Litwę, na podstawie upoważnienia nr 440000/Zab16/2016, na mocy art. 87 ust. 1 pkt 5 wyżej powołanej ustawy przeprowadzony zostanie dowód z zeznań świadków. Przesłuchania świadków odbywać się będą w dniu 22 lutego 2016 r., od godziny 11.00, w siedzibie płatnika składek.

Potwierdzenie otrzymania zawiadomienia
przez płatnika składek

.....
(pokwitowanie przesłania pocztą)

K. Gikowski

Andrzej Litwa
.....
(inspektor kontroli ZUS)

PAMIĘTAJ, ŻE:

- wezwany w toku kontroli ZUS do złożenia zeznań świadek składa je pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań (art. 233 § 1 Kodeksu karnego),
- płatnik składek powinien być zawiadomiony o miejscu i terminie przeprowadzenia dowodu z zeznań świadków w sposób umożliwiający mu udział w przesłuchaniu, nie później niż bezpośrednio przed podjęciem tej czynności – fakt obecności płatnika odnotowuje się wówczas w protokole przesłuchania,
- obecny przy przesłuchaniu świadków płatnik nie może przerywać przesłuchania, zakłócać go ani w inny sposób utrudniać jego przeprowadzenia.

15. Protokół kontroli

PODSTAWA PRAWNA:

▸ art. 91 ust. 3 i 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych

Po zakończeniu czynności kontrolnych inspektor kontroli ZUS sporządza protokół pokontrolny, w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach. Jeden z nich zostaje doręczony płatnikowi składek. Protokół jest odzwierciedleniem przebiegu kontroli ZUS. Znajduje się w nim opis stanu faktycznego oraz przywołane są przepisy, które zostały przez płatnika naruszone (wzór 15).

Wzór 15. Protokół kontroli ZUS

Zakład Ubezpieczeń Społecznych
Oddział w Chorzowie
Wydział Kontroli Płatników Składek
41-500 Chorzów
ul. H. Dąbrowskiego 45
.....
(oznaczenie organu kontroli)

Oznaczenie jednostki organizacyjnej ZUS

Dane identyfikacyjne płatnika:
Adminstal Sp. z o.o.
ul. Stefana Batorego 34
41-506 Chorzów

Identyfikator:

NIP	REGON
118000980	011448800

Wskazanie danych identyfikacyjnych, adresowych i ewidencyjnych płatnika skadek

PROTOKÓŁ KONTROLI

Płatnika składek: Adminstal Sp. z o.o., ul. Stefana Batorego 34; 41-506 Chorzów

Kontrolę przeprowadził inspektor kontroli Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Anna Nowakowska, posiadający legitymację służbową nr 467, na podstawie upoważnienia nr 4520150500132 wystawionego 1 lutego 2016 r. z upoważnienia Głównego Inspektora Kontroli Zakładu Ubezpieczeń Społecznych .

Informacje dotyczące inspektora kontrloli ZUS prowadzącego postępowanie

Kontrolę przeprowadzono w dniach: 9 lutego 2016 r. – 3 marca 2016 r .

Wskazanie dat przeprowadzenia czynności kontrolnych w firmie

Upoważnienie do przeprowadzenia kontroli doręczono dnia 9 lutego 2016 r. płatnikowi składek: Władysławowi Pociejowi, prezesowi zarządu.
Płatnik składek upoważnił do reprezentowania go w trakcie kontroli panią Elżbietę Radzyniak, osoba upoważniona.
Czynności kontrolne przeprowadzono w siedzibie płatnika składek – Chorzów, ul. Stefana Batorego 34.
Dokonano wpisu do książki kontroli pod pozycją nr 1.
Liczba ubezpieczonych wg stanu na dzień kontroli: 284
Najwyższa liczba ubezpieczonych na dzień 30 listopada 2013 r.: 378

Zakres kontroli wskazany w protokole kontroli musi być zgodny z zakresem kontroli wskazanym w upoważnieniu do jej przeprowadzenia

Zakresy kontroli

1. Prawidłowość i rzetelność obliczania składek na ubezpieczenia społeczne oraz innych składek, do których pobierania zobowiązany jest Zakład, oraz zgłaszanie do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego.
2. Ustalanie uprawnień do świadczeń z ubezpieczeń społecznych i wypłacanie tych świadczeń oraz dokonywanie rozliczeń z tego tytułu.
3. Prawidłowość i terminowość opracowywania wniosków o świadczenia emerytalne i rentowe.
4. Wystawianie zaświadczeń lub zgłaszanie danych dla celów ubezpieczeń społecznych.

Ustalenia kontroli są przedstawiane z przywołaniem przepisów, które zostały naruszone

Ustalenia kontroli

Ustalenia kontroli zostały dokonane na podstawie dokumentów sporządzonych przed dniem rozpoczęcia kontroli, z uwzględnieniem czasu przetworzenia dokumentów rozliczeniowych w KSI. Wykaz zbadanego materiału stanowi załącznik nr 1 do protokołu kontroli.

Ustalenia kontroli – pkt 1 zakresu przedmiotowego kontroli wskazanego w upoważnieniu i protokole (kolejne punkty z zakresu kontroli przedstawione są w protokole w analogiczny sposób)

1. Prawidłowość i rzetelność obliczania składek na ubezpieczenia społeczne oraz innych składek, do których pobierania zobowiązany jest Zakład

1.1. Zgłaszanie do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego

Kontrolą objęto okres: styczeń 2013 r. – grudzień 2015 r.
Zgłaszanie do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego

Ustalono:
Dane identyfikacyjne płatnika wykazane w dokumencie zgłoszeniowym ZUS ZPA są zgodne z dokumentacją źródłową płatnika przedłożoną do kontroli.

Opis dokonanych ustaleń

Ustalono :
W zakresie zgłaszania do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego sprawdzono osoby:
KARNOWSKI EDWARD, PESEL 54058504151
DZIKI ŁUKASZ, PESEL 88042209251
FAŁĘCKA ALDONA, PESEL 76080101745

W zakresie prawidłowości i rzetelności zgłaszania do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego odnośnie do ww. ubezpieczonych płatnik składek stosował obowiązujące przepisy.

Płatnik składek nie zgłosił RUDZIAK TERESA, PESEL 50032704520, do ubezpieczenia zdrowotnego za okres 07–08/2013 oraz do ubezpieczeń emerytalnego, rentowych, wypadkowego i zdrowotnego za okres 09/2013–12/2014.
Dowody:
– kopia umowy zlecenia wraz z załącznikiem (akta kontroli, s. 29–37),
– dokumenty zaewidencjonowane w Kompleksowym Systemie Informatycznym ZUS,
– protokół przyjęcia wyjaśnień (akta kontroli, s. 38).

Przywołanie podstaw prawnych odnoszących się do ustaleń faktycznych

Zgodnie z:
– art. 6 ust. 1 pkt 4, art. 12 ust. 1, art. 36 ust. 1, 2 i 4, art. 87 ust. 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (j.t. Dz.U. z 2015 r., poz. 121 ze zm.) obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają osoby wykonujące pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia. Obowiązkowo ubezpieczeniu wypadkowemu podlegają osoby podlegające ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym. Każda osoba objęta obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi podlega zgłoszeniu do ubezpieczeń społecznych. Obowiązek zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych pracowników należy do płatnika składek. Zgłoszeń do ubezpieczeń dokonuje się w terminie 7 dni od daty powstania obowiązku ubezpieczenia. Inspektor kontroli Zakładu wykorzystuje dla celów kontroli informacje zawarte na kontach ubezpieczonych i na kontach płatników składek;
– art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. e, art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (j.t. Dz.U. z 2015 r., poz. 581 ze zm.) obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego podlegają osoby wykonu-

jące pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z przepisami Kodeksu cywilnego stosuje się przepisy dotyczące zlecenia. Obowiązek ubezpieczenia zdrowotnego powstaje i wygasa w terminach określonych w przepisach o ubezpieczeniach społecznych.

Pan Władysław Pociej oświadczył, że błąd powstał przez nieuwagę pracownika działu kadr zajmującego się rozliczeniami wynagrodzeń.

Wyjaśnienia płatnika dotyczące ustalonych nieprawidłowości

Dowód:
– protokół przyjęcia wyjaśnień (akta kontroli, s. 31).

Przywołanie dowodów na przedstawione ustalenia faktyczne

1.2. Prawidłowość i rzetelność obliczania składek na ubezpieczenia społeczne oraz innych składek, do których pobierania zobowiązany jest Zakład

1.2.1. Ubezpieczenia społeczne

Ustalono:
Płatnik składek wypłaca wynagrodzenie za dany miesiąc w miesiącu następnym.
Płatnik składek w okresie 04/2014–03/2015 naliczył składkę na ubezpieczenie wypadkowe według stopy procentowej 1,93% zgodnie z zaświadczeniem o numerze identyfikacji REGON, numer PKD – 6110Z.

Dowód:
– kopia zaświadczenia o wpisie REGON (akta kontroli, s. 27),
– dokumenty zaewidencjonowane w Kompleksowym Systemie Informatycznym ZUS,
– protokół przyjęcia wyjaśnień (akta kontroli, s. 31).

W myśl art. 27, art. 29 ust. 1, art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (j.t. Dz.U. z 2015 r., poz. 1242 ze zm.) stopę procentową składki na ubezpieczenie wypadkowe ustala się na rok składkowy. Płatnik składek zgłaszający do ubezpieczenia wypadkowego co najmniej 10 ubezpieczonych należy do grupy działalności ustalonej dla jego rodzaju działalności według PKD ujętego w rejestrze REGON w dniu 31 grudnia poprzedniego roku. Stopa procentowa składki na ubezpieczenie wypadkowe (...) wynosi tyle, ile stopa procentowa określona dla grupy działalności, do której należy.

Płatnik składek nie naliczył składki na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i wypadkowe za RUDZIAK TERESA, PESEL: 50032704520, od wskazanych wynagrodzeń:
09/2013 – 5000,00 zł,
11/2013 – 5000,00 zł,
12/2014 – 5500,00 zł.

Dowody:
– kopia umowy zlecenia (akta kontroli, s. 29–37),
– kopia rachunków (akta kontroli, s. 45, 47, 49),
– dokumenty zaewidencjonowane w Kompleksowym Systemie Informatycznym ZUS,
– protokół przyjęcia wyjaśnień (akta kontroli, s. 31).

Płatnik składek od 01/2013 zgłosił RUDZIAK TERESA, PESEL 50032704520, do ubezpieczeń emerytalnego, rentowych i wypadkowego. Nie zgłosił ww. do ubezpieczenia chorobowego. Za niżej wymienione miesiące naliczył składkę na ubezpieczenie chorobowe w wysokości:
11/2013 – 196,00 zł,
06–09/2014 – 122,50 zł.

Dowody:
– kopia rachunków (akta kontroli, s. 55, 57),
– kopia rocznej karty wynagrodzeń (akta kontroli, s. 51, 59),
– dokumenty zaewidencjonowane w Kompleksowym Systemie Informatycznym ZUS,
– protokół przyjęcia wyjaśnień (akta kontroli, s. 31).

Zgodnie z art. 18 ust. 3, art. 20 ust. 1, art. 41 ust. 1, art. 46 ust. 1 i ust. 4 pkt 3, art. 87 ust. 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (j.t. Dz.U. z 2015 r., poz. 121 ze zm.) podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i wypadkowe stanowi przychód w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych z tytułu zatrudnienia w ramach umowy zlecenia. Płatnik składek przekazuje do Zakładu imienne raporty miesięczne, po upływie każdego miesiąca kalendarzowego, w terminie ustalonym dla rozliczania składek. Płatnik składek jest obowiązany według zasad wynikających z przepisów ustawy obliczać, potrącać z dochodów ubezpieczonych, rozliczać oraz opłacać należne składki za każdy miesiąc kalendarzowy. Deklaracja rozliczeniowa zawiera: (...) zestawienie należnych składek na poszczególne rodzaje ubezpieczeń społecznych, z uwzględnieniem podziału na składki finansowane przez ubezpieczonego i przez płatnika oraz budżet państwa (...). Inspektor kontroli Zakładu wykorzystuje dla celów kontroli informacje zawarte na kontach ubezpieczonych i na kontach płatników składek.

(...)

Pan Władysław Pociej oświadczył, że błędy powstały w wyniku niewłaściwej komunikacji między działem kadr i działem księgowości. Z uwagi na rozliczenie kwartalne podatnika weryfikacja wypłaconych faktycznie kwot w stosunku do zadeklarowanych następowała po dacie składania deklaracji do ZUS. Po zamknięciu roku podatkowego

stwierdzono błędy i skorygowano listy płac. Nie dokonano stosownych korekt w dokumentach rozliczeniowych ZUS przed datą wszczęcia kontroli. Spółka wdrożyła już działania naprawcze w zakresie organizacji pracy.
Dowód:
– protokół przyjęcia wyjaśnień (akta kontroli, s. 31).

Różnica w naliczeniu składek z tego tytułu wynosi:
– odpis składek: 16 259,51 zł,
– przypis składek: 29 904,58 zł.

Zestawienie różnic stanowią załączniki nr 2 i 3 do protokołu kontroli:
– Zestawienie ustalonych w czasie kontroli podstaw wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i składek na ubezpieczenie zdrowotne,
– Zestawienie miesięcznych różnic w zakresie składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne.

1.2.2. Ubezpieczenie zdrowotne

Ustalono:
Płatnik składek nie naliczył składki na ubezpieczenie zdrowotne za RUDZIAK TERESA, PESEL 50032704520, od wskazanych wynagrodzeń:
09/2013 – 5000,00 zł,
11/2013 – 5000,00 zł,
12/2014 – 5500,00 zł.
W okresie 10–12/2013 płatnik składek nie pomniejszył podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne o składki emerytalną i rentową finansowane przez ubezpieczonego od wynagrodzeń osiągniętych z tytułu wykonywania umowy zlecenia w wysokości: 11/2013 – 5000,00 zł oraz 12/2014 – 5500,00 zł.

Dowody:
– kopia umowy zlecenia (akta kontroli, s. 29–37),
– kopia rachunków (akta kontroli, s. 41–49, 55, 57),
– kopia karty przychodów za 2014 r. (akta kontroli, s. 51),
– dokumenty zaewidencjonowane w Kompleksowym Systemie Informatycznym ZUS,
– protokół przyjęcia wyjaśnień (akta kontroli, s. 31).

Zgodnie z art. 81 ust. 1 i ust. 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (j.t. Dz.U. z 2015 r., poz. 581 ze zm.) do ustalenia podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne stosuje się przepisy określające podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe. Pod-

stawę wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne pomniejsza się o kwoty składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i chorobowe finansowanych przez ubezpieczonych. (...).
Pan Władysław Pociej oświadczył, że błędy powstały w wyniku niewłaściwej komunikacji między działem kadr i działem księgowości. Z uwagi na rozliczenie kwartalne podatnika weryfikacja wypłaconych faktycznie kwot w stosunku do zadeklarowanych następowała po dacie składania deklaracji do ZUS. Po zamknięciu roku podatkowego stwierdzono błędy i skorygowano listy płac. Nie dokonano stosownych korekt w dokumentach rozliczeniowych ZUS przed datą wszczęcia kontroli. Spółka wdrożyła już działania naprawcze w zakresie organizacji pracy.

Dowód:
– protokół przyjęcia wyjaśnień (akta kontroli, s. 31).

Różnica w naliczeniu składek z tego tytułu wynosi:
– odpis składek: 3858,02 zł,
– przypis składek: 9547,23 zł.

Zestawienie różnic stanowią załączniki nr 2 i 3 do protokołu kontroli:
– Zestawienie ustalonych w czasie kontroli podstaw wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i składek na ubezpieczenie zdrowotne,
– Zestawienie miesięcznych różnic w zakresie składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne.

1.2.3. Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych

Ustalono:
Płatnik składek naliczył w miesiącu 03/2014 składkę na Fundusz Pracy od wartości innej, niż wynika z dokumentów źródłowych. Podstawa do naliczenia składki – 45 869,00 zł.
Płatnik składek naliczał składki na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za osoby, które ukończyły wiek odpowiednio 60 lat – mężczyzna. Dotyczy to niżej wskazanego ubezpieczonego w okresach:
ZABIELSKI ANDRZEJ, PESEL 37071202123:
2014/2 – 5750,00 zł,
2014/3 – 750,00 zł,
2014/4 – 750,00 zł,
2014/5 – 1750,00 zł,
2014/6 – 750,00 zł,
2014/7 – 750,00 zł,

2014/8 – 750,00 zł,
2014/9 – 750,00 zł,
2014/10 – 750,00 zł,
2014/11 – 14 023,00 zł,
2014/12 – 750,00 zł.

Dowody:
– kopia list płac (akta kontroli, s. 79–131),
– kopia kart przychodów pracownika (akta kontroli, s. 51, 59–77),
– kopia rachunków (akta kontroli, s. 53, 55, 57),
– dokumenty zaewidencjonowane w Kompleksowym Systemie Informatycznym ZUS,
– protokół przyjęcia wyjaśnień (akta kontroli, s. 31).

W myśl art. 104 ust. 1, art. 104b ust. 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (j.t. Dz.U. z 2015 r., poz. 149 ze zm.) obowiązkowe składki na Fundusz Pracy ustala się od kwot stanowiących podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe (...). Pracodawcy oraz inne jednostki organizacyjne nie opłacają składek na Fundusz Pracy za osoby, które osiągnęły wiek co najmniej 55 lat dla kobiety i 60 dla mężczyzny.

W myśl art. 29 ust. 1, art. 9b ust. 2 ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (j.t. Dz.U. z 2014 r., poz. 272 ze zm.) składki na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych ustala się od wypłat stanowiących podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe.
Pracodawca nie opłaca składek na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za osoby, które osiągnęły wiek co najmniej 55 lat dla kobiety i 60 dla mężczyzny.
(...)

Pan Władysław Pociej oświadczył, że błędy powstały w wyniku niepowiadomienia biura rachunkowego w momencie sporządzania list płac o planowanych wypłatach. Wyciąg bankowy przesyłany był na koniec miesiąca albo w kolejnym miesiącu. Z uwagi na rozliczenie kwartalne podatnika weryfikacja wypłaconych faktycznie kwot w stosunku do zadeklarowanych następowała po dacie składania deklaracji do ZUS. Po zamknięciu roku podatkowego stwierdzono nadwyżkę na kontach rozliczeń z pracownikami w stosunku do stanu faktycznego i skorygowano listy płac. Pozostałe błędy powstały przez nieuwagę.

Dowód:
– protokół przyjęcia wyjaśnień (akta kontroli, s. 31).

Różnica w naliczeniu składek z tego tytułu wynosi:
– odpis składek: 13 871,23 zł,
– przypis składek: 1210,55 zł.

Zestawienie różnic stanowi załącznik nr 4 do protokołu kontroli:
– Zestawienie miesięcznych różnic w zakresie składek na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

1.2.4. Fundusz Emerytur Pomostowych

Płatnik składek nie prowadzi ewidencji stanowisk pracy pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach i w szczególnym charakterze.

Dowód:
– protokół przyjęcia wyjaśnień (akta kontroli, s. 31).

2. Ustalanie uprawnień do świadczeń z ubezpieczeń społecznych i wypłacanie tych świadczeń oraz dokonywanie rozliczeń z tego tytułu

Ustalenia kontroli – pkt 2 zakresu przedmiotowego kontroli wskazanego w upoważnieniu i protokole

2.1. Świadczenia z ubezpieczenia społecznego

Ustalono:
Kontrolą objęto okres: styczeń 2013 r. – grudzień 2015 r.
KOWALSKA ANITA, PESEL 87062418223, zam. 41-506 Chorzów, ul. Długa 12 m. 34, przebywała na świadczeniu rehabilitacyjnym w okresie 21.05.2014–15.05.2015. Płatnik składek ustalił podstawę do naliczenia zasiłku chorobowego w wysokości 2045,52 zł, w myśl obowiązujących przepisów.
Płatnik składek nie zwaloryzował podstawy wymiaru zasiłku chorobowego do naliczenia świadczenia rehabilitacyjnego.

Dowód:
– kopie decyzji ZUS dotyczących świadczenia rehabilitacyjnego pani Kowalskiej Anity (akta kontroli, s. 21),
– kopie kart zasiłkowych pani Kowalskiej Anity za 2014 r., 2015 r. (akta kontroli, s. 21),
– kopie karty wynagrodzeń pani Kowalskiej Anity za 2014 r., 2015 r. (akta kontroli, s. 21),
– protokół przesłuchania pani Elżbiety Radzyniak (akta kontroli, s. 97–103),
– dokumenty rozliczeniowe zaewidencjonowane w Kompleksowym Systemie Informatycznym ZUS.

W myśl art. 19 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (j.t. Dz.U. z 2014 r., poz. 159 ze zm.) dla celów obliczenia świadczenia rehabilitacyjnego podstawa wymiaru zasiłku chorobowego przyjęta do obliczenia tego świadczenia podlega waloryzacji według następujących zasad: jeżeli pierwszy dzień okresu, na który przyznano świadczenie rehabilitacyjne, przypada w II kwartale kalendarzowym danego roku, podstawa wymiaru zasiłku chorobowego przyjęta do obliczenia tego świadczenia ulega podwyższeniu o procent wzrostu przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia ogłaszanego dla celów emerytalnych w IV kwartale w stosunku do II kwartału ubiegłego roku kalendarzowego.
Różnica między zasiłkiem wypłaconym a należnym wynosi 1345,78 zł.

2.2. Prawidłowość dokonywania rozliczeń z tytułu wypłaconych świadczeń i zasiłków

Kontrolą objęto okres: styczeń 2013 r. – grudzień 2015 r.
Płatnik składek wypłacał świadczenia i dokonywał rozliczeń zasiłków i świadczeń zgodnie z ustawą.

Ustalenia kontroli – pkt 3 zakresu przedmiotowego kontroli wskazanego w upoważnieniu i protokole

3. Prawidłowość i terminowość opracowywania wniosków o świadczenia emerytalne i rentowe

Kontrolą objęto okres: styczeń 2013 r. – grudzień 2015 r.
Płatnik składek nie opracowywał wniosków o świadczenia emerytalne i rentowe.

Ustalenia kontroli – pkt 4 zakresu przedmiotowego kontroli wskazanego w upoważnieniu i protokole

4. Wystawianie zaświadczeń lub zgłaszanie danych dla celów ubezpieczeń społecznych

Płatnik składek wystawił dokument ZUS Z-3 dla Marty Spokojnej, PESEL 95061802111 w myśl obowiązujących przepisów.
Płatnik składek za 2013 r. nie był zobowiązany do wystawiania dokumentu ZUS IWA. Za lata 2014 i 2015 wystawiono dokument w myśl obowiązujących przepisów.
Nie wystawiano zaświadczeń dla celów ubezpieczeń społecznych i zaświadczeń ZUS Rp-7 w zakresie objętym kontrolą.
Powyższe ustalenia zostały dokonane na podstawie zbadanego materiału:
– list płac, kartotek wynagrodzeń,
– umów zlecenia,

– rachunków,
– dokumentów rozliczeniowych,
– dokumentów pracowniczych.

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden wysłano pocztą za potwierdzeniem odbioru.

Zgodnie z art. 91 ust. 3 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (j.t. Dz.U. z 2015 r., poz. 121 ze zm.) płatnik składek ma prawo złożyć w terminie 14 dni od daty otrzymania protokołu pisemne zastrzeżenia do jego ustaleń, wskazując równocześnie stosowne środki dowodowe, na adres: Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Wydział Kontroli Płatników Składek w Chorzowie, ul. H. Dąbrowskiego 45, 41-500 Chorzów.

W książce kontroli jako datę zakończenia kontroli wpisano: „Data nadania protokołu w urzędzie pocztowym".

Chorzów, dnia 4 lutego 2016 r.

Anna Nowakowska
.....
(podpis kontrolującego)

PAMIĘTAJ, ŻE:

- za datę zakończenia kontroli uznaje się dzień przesłania płatnikowi protokołu kontroli (data na stemplu pocztowym),
- od protokołu kontroli nie przysługuje odwołanie, płatnik może jedynie złożyć zastrzeżenia do protokołu kontroli, do których odniesie się inspektor kontroli prowadzący postępowanie,
- płatnik ma 14 dni na wniesienie zastrzeżeń do ustaleń przedstawionych w protokole kontroli, licząc od dnia doręczenia protokołu.

16. Zastrzeżenia do protokołu kontroli

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 91 ust. 3 i 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych

Płatnik składek ma prawo w terminie 14 dni od daty otrzymania protokołu kontroli złożyć pisemne zastrzeżenia do jego ustaleń, wskazując równocześnie stosowne środki dowodowe (wzór 16.1). Inspektor kontroli ZUS ma obowiązek rozpatrzyć zgłoszone zastrzeżenia i w razie potrzeby podjąć dodatkowe czynności kontrolne. O sposobie rozpatrzenia zastrzeżeń płatnika składek informuje się na piśmie (wzór 16.2).

Wzór 16.1. Zastrzeżenia płatnika składek do ustaleń zawartych w protokole kontroli

Gliwice, 11 marca 2016 r.

KING Krzysztof Gikowski
ul. Czereśniowa 43
44-100 Gliwice
NIP: 898-111-06-00
REGON: 020576115

Oddział ZUS w Zabrzu
ul. Szczęść Boże 18
41-800 Zabrze

ZASTRZEŻENIA PŁATNIKA SKŁADEK DO USTALEŃ ZAWARTYCH W PROTOKOLE KONTROLI

Na podstawie art. 91 ust. 3 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (j.t. Dz.U. z 2015 r., poz. 121 ze zm.) wnoszę zastrzeżenia do protokołu kontroli z 3 marca 2016 r.

W ww. protokole kontroli stwierdzono, że nie opłaciłem składek na obowiązkowe ubezpieczenia emerytalne, rentowe i wypadkowe, a także składek na Fundusz Pracy i FGŚP za jednego z moich zleceniobiorców, p. Adama Bociana (PESEL 59120113123), w okresie od stycznia do maja 2015 r. Z tego tytułu, zdaniem kontrolującego, powstała niedopłata składek na kwotę 2845,32 zł. Tymczasem zgodnie z oświadczeniem zleceniobiorcy, które odnalazło się w jego aktach osobowych, w okresie wskazanym w protokole p. Adam Bocian był zatrudniony równolegle w innym zakładzie pracy, na podstawie umowy o pracę, za wynagrodzeniem wyższym niż minimalne wynagrodzenie za pracę.

Tym samym nie powinienem opłacać za niego składek w ww. okresie, ponieważ za osobę, która jest zatrudniona w innym zakładzie na podstawie umowy o pracę i zarabia kwotę równą lub wyższą niż minimalne wynagrodzenie, nie opłaca się składek na ubezpieczenia z tytułu równolegle wykonywanej umowy zlecenia (a tylko składki na ubezpieczenie zdrowotne, które zostały za tego zleceniobiorcę opłacone).

Do niniejszego pisma załączam kopię oświadczenia zleceniobiorcy, która odnalazła się w aktach już po zakończeniu kontroli, potwierdzoną przeze mnie za zgodność z oryginałem.

Uwzględniając przedstawione wyjaśnienia, proszę o zweryfikowanie ustaleń dokonanych w wyniku kontroli i sprostowanie protokołu.

Krzysztof Gikowski

Wzór 16.2. Informacja o sposobie rozpatrzenia zastrzeżeń wniesionych do protokołu kontroli

Zabrze, 18 marca 2016 r.

Wydział Kontroli Płatników Składek
Oddział ZUS w Zabrzu
ul. Szczęść Boże 18
41-800 Zabrze

KING Krzysztof Gikowski
ul. Czereśniowa 43
44-100 Gliwice
NIP 898-111-06-00
REGON 020576115

INFORMACJA O SPOSOBIE ROZPATRZENIA ZASTRZEŻEŃ WNIESIONYCH DO PROTOKOŁU KONTROLI

W odpowiedzi na zastrzeżenia wniesione pismem z 11 marca 2016 r. Wydział Kontroli Płatników Składek Oddział ZUS w Zabrzu uprzejmie wyjaśnia:

W myśl art. 6 ust. 1 pkt 4 oraz art. 12 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym oraz ubezpieczeniu wypadkowemu podlegają osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są osobami wykonującymi pracę na podstawie umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia. Ubezpieczenie chorobowe jest natomiast dla zleceniobiorcy dobrowolne. Osoba wykonująca pracę na podstawie umowy zlecenia podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu od dnia oznaczonego w umowie jako dzień rozpoczęcia jej wykonywania do dnia rozwiązania lub wygaśnięcia tej umowy.
W myśl art. 104 ust. 1, art. 104b ust. 2 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy obowiązkowe składki na Fundusz Pracy ustala się od kwot stanowiących podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe.
W myśl art. 29 ust. 1, art. 9b ust. 2 ustawy o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności składki na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych ustala się od wypłat stanowiących podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe.
Zgodnie z danymi zaewidencjonowanymi w Kompleksowym Systemie Informatycznym ZUS ubezpieczony pan Adam Bocian (PESEL 59120113123) w okresie od stycznia do maja 2015 r. nie posiadał – poza umową zlecenia zawartą w firmie KING Krzysztof Gikowski – żadnego inne-

go tytułu do objęcia ubezpieczeniami społecznymi. Tym samym nie występuje we wspomnianym okresie zbieg tytułów do ubezpieczeń, który uzasadniałby nieopłacenie składek na ubezpieczenia społeczne, Fundusz Pracy i FGŚP za wskazane w protokole miesiące.

W oświadczeniu ubezpieczonego, załączonym do zastrzeżeń do protokołu kontroli, zawarte są informacje, które nie znajdują odzwierciedlenia w danych posiadanych przez ZUS w zakresie zgłoszenia do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych pana Adama Bociana z tytułów innych niż umowa zlecenia u płatnika składek KING Krzysztof Gikowski.

W świetle powyższych wyjaśnień podtrzymuję ustalenia zawarte w protokole kontroli z 3 marca 2016 r.

Anna Nowakowska
inspektor kontroli
Zakładu Ubezpieczeń Społecznych

PAMIĘTAJ, ŻE:

- rozstrzygnięcie w zakresie zastrzeżeń do protokołu kontroli, dokonane przez inspektora ZUS, jest na tym etapie ostateczne,
- protokół kontroli stanowi podstawę do żądania od płatnika złożenia korekt dokumentów zgłoszeniowych i rozliczeniowych, zgodnie z ustaleniami kontroli,
- protokół kontroli stanowi podstawę do wydania decyzji administracyjnej przez ZUS w zakresie ustaleń dokonanych w toku kontroli, w sytuacji gdy płatnik nie zgadza się z tymi ustaleniami i nie składa korekt zgodnych z protokołem kontroli,
- dopiero wydanie decyzji przez ZUS otwiera płatnikowi możliwość poddania ustaleń ZUS kontroli sądu – w wyniku złożenia odwołania od decyzji.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 83, art. 86–92 a, art. 97 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (j.t. Dz.U. z 2015 r., poz. 121, ost. zm. Dz.U. z 2015 r., poz. 34),
- art. 77–84d, art. 104–106 ustawy z 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (j.t. Dz.U. z 2015 r., poz. 584, ost. zm. Dz.U. z 2016 r., poz. 65),
- art. 6–14, art. 79–83 ustawy z 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (j.t. Dz.U. z 2016 r., poz. 23),
- art. 477^{8}–477^{16} ustawy z 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (j.t. Dz.U. z 2014 r., poz. 101; ost. zm. Dz.U. z 2016 r., poz. 195),
- art. 57 ustawy z 24 kwietnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (j.t. Dz.U. z 2013 r., poz. 395; ost. zm. Dz.U. z 2016 r., poz. 178),
- art. 233 ustawy z 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz.U. nr 88, poz. 553; ost.zm. Dz.U. z 2016 r., poz. 189),
- § 1–8 rozporządzenia Rady Ministrów z 30 grudnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu przeprowadzania kontroli płatników składek (Dz.U. nr 164, poz. 1165).

JOANNA STOLARSKA
ekspert prawa ubezpieczeń społecznych

III. ODPOWIEDZI NA PYTANIA CZYTELNIKÓW

Czy w czasie kontroli ZUS może przesłuchiwać świadków

W naszej firmie jest przeprowadzana kontrola ZUS. Inspektor prowadzący kontrolę zakwestionował zawierane przez nas umowy o dzieło i próbuje dowieść, że faktycznie były to umowy zlecenia. Na jakiej podstawie inspektor ingeruje w treść zawieranych przez nas umów i czy badanie tego rodzaju spraw nie wykracza poza zakres kontroli, do której jest uprawniony ZUS? Kontrolujący chce przesłuchiwać świadków – obecnych i byłych pracowników i zleceniobiorców zatrudnionych w spółce. Czy ma do tego prawo – pyta Czytelnik z Olsztyna.

Inspektor kontroli ma prawo badać, czy zatrudniane w Państwa firmie osoby powinny zostać zgłoszone do ZUS, a sprowadza się to do oceny zapisów w zawieranych umowach cywilnoprawnych oraz do badania faktycznego charakteru czynności wykonywanych przez zatrudniane osoby. Kontrolujący ma również prawo przeprowadzić w toku postępowania dowód z zeznań świadków. Przepisy nie ograniczają liczby osób, które mogą być przesłuchane. O terminie i miejscu przesłuchania świadków kontrolujący musi wcześniej powiadomić płatnika, a płatnik ma prawo uczestniczyć w tym przesłuchaniu.

Kontrola ZUS, zgodnie z zakresem wskazanym w ustawie o systemie ubezpieczeń społecznych, obejmuje:

- prawidłowość zgłaszania do ubezpieczeń społecznych,
- prawidłowość obliczania, potrącania oraz opłacania składek i wpłat, do których poboru jest zobowiązany ZUS,
- ustalanie prawa do świadczeń z ubezpieczeń społecznych, ich wysokości, prawidłowości wypłat oraz rozliczeń z tego tytułu,
- prawidłowość i terminowość opracowywania wniosków emerytalnych i rentowych,
- prawidłowość wystawianych zaświadczeń oraz zgłaszania danych do celów ubezpieczeń społecznych,
- dokonywanie oględzin składników majątku płatnika zalegającego z należnościami na rzecz ZUS (do celów postępowania egzekucyjnego).

Kontrolujący w żadnym przypadku nie może ingerować w treść zawieranych przez Państwa umów, ale ma prawo stwierdzić, że ich treść nie odpowiadała danym zgłoszonym do ZUS (bądź że z ich treści wynikał obowiązek zgłoszenia danych, którego płatnik nie dopełnił). ZUS ma prawo dowodzić, że czynności faktycznie wykonywane przez zatrudnione osoby nie były wykonywaniem dzieła, lecz zlecenia, co skutkuje obowiązkiem zgłoszenia ich do ubezpieczeń, na zasadach dotyczących zleceniobiorców.

Prowadząc postępowanie kontrolne, inspektor ZUS dysponuje bardzo szerokim zakresem uprawnień. Sprawdzając prawidłowość rozliczeń płatnika z ZUS, może badać całą związaną z zakresem kontroli dokumentację finansową, księgową, płacową, osobową. Oczywiście wśród innych dokumentów może również badać treść zawieranych przez Państwa umów. Dokumentacja ta jest badana przez inspektora ZUS w pierwszej kolejności. Jeżeli jednak po wyczerpaniu tego rodzaju środków dowodowych (lub wobec ich braku) pozostały jeszcze

okoliczności niewyjaśnione, a mające wpływ na wynik postępowania kontrolnego, wówczas do złożenia zeznań często zostają wezwani świadkowie. Jeśli wymagają tego okoliczności i nie ma możliwości ustalenia stanu faktycznego w inny sposób, przesłuchany może zostać również sam płatnik – w charakterze strony postępowania.

W toku kontroli ZUS mogą być przesłuchiwani świadkowie oraz – po wyczerpaniu innych dostępnych środków dowodowych – płatnik i ubezpieczeni.

Płatnik składek ma prawo czynnie uczestniczyć w postępowaniu kontrolnym, na każdym jego etapie. Inspektor musi zatem poinformować go również o zamiarze przeprowadzenia dowodu z zeznań świadków. Przepisu tego nie stosuje się, jeżeli okoliczności faktyczne uzasadniają natychmiastowe podjęcie tej czynności, a płatnik jest nieobecny. Fakt nieobecności płatnika odnotowuje się wówczas w protokole przeprowadzonej kontroli. Co do zasady jednak płatnik składek powinien znać wcześniej termin przesłuchania i ma prawo w nim uczestniczyć, chociaż nie może ingerować w przesłuchanie ani go zakłócać.

Nikt nie ma prawa odmówić zeznań w charakterze świadka. Ta ogólna zasada nie dotyczy jedynie:

- małżonka strony,
- wstępnych, zstępnych i rodzeństwa strony,
- powinowatych pierwszego stopnia,
- osób pozostających ze stroną w stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli.

Prawo odmowy zeznań trwa także po ustaniu małżeństwa, przysposobienia, opieki lub kurateli.

Osoba zeznająca jako świadek może jednak odmówić odpowiedzi na niektóre pytania, gdy taka odpowiedź mogłaby narazić ją lub jej bliskich na odpowiedzialność karną, hańbę lub bezpośrednią szkodę majątkową albo spowodować naruszenie obowiązku zachowania prawnie chronionej tajemnicy zawodowej (art. 83 § 1 i 2 ustawy – Kodeks postępowania administracyjnego).

Kto nie może być świadkiem

Świadkami nie mogą być:

- osoby niezdolne do spostrzegania lub komunikowania swych spostrzeżeń,
- osoby zobowiązane do zachowania w tajemnicy informacji niejawnych na okoliczności objęte tajemnicą, jeżeli nie zostały w trybie określonym obowiązującymi przepisami zwolnione od obowiązku zachowania tej tajemnicy,
- duchowni co do faktów objętych tajemnicą spowiedzi.

Płatnik składek powinien być zawiadomiony o miejscu i terminie przeprowadzenia dowodu z zeznań świadków w sposób umożliwiający mu udział w przesłuchaniu, nie później niż bezpośrednio przed podjęciem tej czynności.

Inspektor kontroli ZUS ma prawo legitymować osoby w celu ustalenia ich tożsamości, jeśli jest to niezbędne podczas kontroli – m.in. na potrzeby przeprowadzanego przesłuchania.

Zarówno świadkowie, jak i strona zeznają pod rygorem odpowiedzialności karnej (art. 233 § 1 ustawy – Kodeks karny). O tym fakcie, a także o sankcjach za złożenie fałszywych zeznań oraz o możliwości odmowy zeznań w określonych okolicznościach muszą zostać poinformowani przed rozpoczęciem składania zeznań. Przyjęcie do wiadomości tych informacji potwierdzają własnoręcznym podpisem na pierwszej stronie protokołu przesłuchania. Ponadto w protokole przesłuchania znajdują się dane osobowe osoby zeznającej, imię i nazwisko inspektora prowadzącego postępowanie, adres miejsca przesłuchania, dane osób obecnych przy przesłuchaniu.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 86 ust. 2, art. 87 ust. 1, art. 89 ust. 5 i ust. 6 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (j.t. Dz.U. z 2015 r., poz. 121; ost. zm. Dz.U. z 2016 r., poz. 34),
- art. 82, art. 83 ustawy z 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (j.t. Dz.U. z 2016 r., poz. 23),
- art. 233 § 1 ustawy z 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz.U. Nr 88, poz. 553; ost. zm. Dz.U. z 2016 r., poz. 189).

JOANNA STOLARSKA
ekspert prawa ubezpieczeń społecznych

Czy można przeglądać w ZUS akta płatnika i sporządzać z nich fotokopie

Pod koniec lutego 2016 r. w naszej firmie zakończyła się kontrola ZUS. Złożyliśmy zastrzeżenia do protokołu kontroli, ale żadnego z nich ZUS nie uznał. W czasie kontroli inspektor wykonywał kopie bardzo wielu dokumentów. Nie odnotowaliśmy ich wszystkich i teraz tak naprawdę nie wiemy, czym dysponuje ZUS. Czy możemy uzyskać wgląd do akt, zanim w naszej sprawie zostanie wydana decyzja? Czy możemy kopiować lub fotografować dokumenty, które zgromadził ZUS – pyta Czytelniczka z Radomia.

Tak, mogą Państwo uzyskać wgląd do akt na każdym etapie postępowania. Mogą też Państwo sporządzać odpisy i kopie dokumentów znajdujących się w aktach, a przez „sporządzanie kopii" należy także rozumieć możliwość sporządzania fotografii cyfrowych.

Z pytania wynika, że postępowanie kontrolne ZUS znajduje się na etapie między zakończeniem u Państwa czynności kontrolnych i sporządzeniem protokołu kontroli a wydaniem decyzji, od której zapewne się Państwo odwołają. Płatnik składek, u którego jest (lub była) przeprowadzana kontrola, ma prawo przeglądać akta sprawy, zapoznawać się z ich treścią, sporządzać z nich notatki oraz odpisy, a także żądać ich poświadczenia urzędowego, jeżeli jest to uzasadnione jego ważnym interesem (art. 73 § 1 i § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego, dalej: k.p.a.). Możliwość przeglądania akt sprawy nie jest ograniczona ani czasowo, ani ilościowo. Taka interpretacja przepisu wynika z wyroku NSA z 15 grudnia 2005 r. (I FSK 250/05), w którym zostało wskazane, że: *(...) prawo strony do przeglądania akt sprawy przysługuje w każdym stadium postępowania i tylko od strony zależy częstotliwość korzystania z tego prawa. Strona może zatem przeglądać akta na bieżąco (wielokrotnie) w trakcie*

całego postępowania, jednorazowo przed wydaniem decyzji, może również wcale z uprawnienia tego nie korzystać. Zawsze zależy to jednak tylko i wyłącznie od woli zainteresowanego.

Płatnik składek, jako strona postępowania prowadzonego przez ZUS, ma prawo przeglądać akta sprawy tak często, jak uzna to za potrzebne.

Prowadząc postępowanie, ZUS może odmówić stronie wglądu do akt tylko w przypadku, gdy zawierają one informacje niejawne o klauzuli tajności „tajne" lub „ściśle tajne" albo są wyłączone ze względu na ważny interes państwowy (art. 74 § 1 k.p.a.). Jeżeli ZUS odmówi płatnikowi dostępu do akt, musi wydać postanowienie w tej sprawie. Przepisy ubezpieczeniowe nie dają wówczas płatnikowi możliwości zażalenia na takie postanowienie (art. 83b ustawy systemowej).

Postanowienie ZUS o odmowie wglądu do akt można podnosić jako zarzut dopiero na etapie odwołania do sądu od decyzji ZUS kończącej postępowanie.

Przeglądając akta sprawy, płatnik może sporządzać z nich odpisy i notatki bez żadnych ograniczeń. Oprócz tego z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy może sporządzać kserokopie, zdjęcia lub w inny sposób utrwalać je za pomocą dostępnych urządzeń technicznych. Potwierdza to m.in. wyrok NSA z 29 marca 2001 r. (II SA 2580/00), w którym sąd podkreślił, że: *(...) skoro strona ma prawo sporządzać notatki lub odpisy z wszelkich pism znajdujących się w aktach sprawy, to brak jest podstaw do odmowy sporządzenia za pomocą kserokopiarki, jak i innych nowoczesnych urządzeń służących do powielania i gromadzenia materiałów oraz informacji.*

Zasady udostępniania akt sprawy przez ZUS

Płatnik może żądać	Płatnik nie może żądać
1	2
wglądu do akt sprawy na każdym etapie postępowania	udostępnienia wszystkich swoich akt, jakie znajdują się w posiadaniu ZUS (udostępnienie dotyczy tylko akt konkretnej sprawy)
udostępniania akt ze wskazaną przez siebie częstotliwością, którą uznaje za potrzebną	udostępnienia akt niebędących w posiadaniu ZUS
udostępnienia akt w celu sporządzania z nich notatek, odpisów, ksero- i fotokopii	sporządzenia przez ZUS kopii całości lub części akt
zapewnienia przez ZUS warunków do sporządzania odpisów, kserokopii, fotokopii z akt	dostarczenia (przesłania) przez ZUS kopii akt

1	2
uwierzytelnienia odpisów i kopii wybranych przez siebie dokumentów znajdujących się w aktach sprawy – tylko w przypadku uzasadnienia posiadania tych odpisów ważnym interesem strony postępowania	uwierzytelnienia odpisów i kopii akt sprawy bez umotywowania konieczności jego posiadania ważnym interesem strony postępowania

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 73, art. 74 ustawy z 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (j.t. Dz.U. z 2016 r., poz. 23),
- art. 83b ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (j.t. Dz.U. z 2015 r., poz. 121; ost. zm. Dz.U. z 2016 r., poz. 34).

JOANNA STOLARSKA
ekspert prawa ubezpieczeń społecznych

Kiedy ZUS może przeprowadzać oględziny majątku przedsiębiorcy

Prowadzę niewielki warsztat samochodowy. W związku z utratą płynności finansowej zalegam z opłatą składek na ubezpieczenia społeczne za siebie oraz za moich pracowników za okres 4 miesięcy. W związku z moim zadłużeniem w styczniu 2016 r. ZUS przeprowadził w mojej firmie kontrolę, podczas której inspektorzy dokonali oględzin mojego majątku. Zostały spisane maszyny, mój samochód oraz nieruchomość – budynek warsztatu będący moją własnością. Czy inspektorzy kontroli ZUS mieli do tego prawo? Jaka jest procedura przeprowadzania oględzin majątku – pyta Czytelnik z Gdańska.

Tak. Inspektorzy kontroli ZUS mieli takie prawo. Majątek płatnika może bowiem zostać oszacowany przez inspektora kontroli ZUS w przypadku, gdy przedsiębiorca zalega z opłatą składek na ubezpieczenia społeczne, z odsetkami lub innymi opłatami. Jeśli natomiast płatnik nie jest dłużnikiem wobec ZUS, to inspektor kontroli nie ma takich uprawnień.

Inspektorzy kontroli ZUS w ramach czynności kontrolnych mogą dokonywać m.in. oględzin składników majątku. Dotyczy to jednak płatników składek zalegających z opłacaniem składek (art. 86 ust. 2 pkt 6 ustawy systemowej). Celem oględzin jest ustalenie możliwości dokonania stosownego zabezpieczenia na majątku dłużnika. Ponadto inspektorzy kontroli ZUS mają prawo do dokonania oględzin majątku wobec:

- następców prawnych i osób trzecich odpowiadających za zadłużenie płatnika składek,
- osób, które pobrały nienależne świadczenia, płatników składek lub innych podmiotów zobowiązanych do zwrotu nienależnych świadczeń (art. 26 ust. 5 i 6 w zw. z art. 84 ustawy systemowej), z wyjątkiem przypadku, gdy nienależne świadczenia podlegają potrąceniu z bieżąco wypłacanych świadczeń.

Przedmiotem oględzin są składniki majątku płatnika, m.in. nieruchomości, ruchomości oraz prawa majątkowe, które mogą być przedmiotem hipoteki przymusowej lub zastawu.

Oględziny polegają natomiast na sporządzeniu spisu składników majątku należącego do przedsiębiorcy.

Płatnik ma obowiązek udostępnić do oględzin składniki majątku, których badanie wchodzi w zakres kontroli, jeżeli zalega z opłatą należności z tytułu składek. Niedopełnienie tego obowiązku, stanowi wykroczenie zagrożone karą grzywny do 5000 zł.

Oględziny co do zasady przeprowadza się w siedzibie płatnika składek. W przypadku gdy siedziba firmy płatnika mieści się gdzie indziej, np. w miejscu zamieszkania, oględzin i spisu majątku dokonuje się w lokalu za zgodą płatnika składek.

Spis składników majątku ustalony przez inspektora ZUS stanowi załącznik do akt kontroli. Na jego podstawie ZUS może zabezpieczyć kwotę zaległości płatnika, ustanawiając hipotekę lub zastaw, a także może wszcząć postępowanie egzekucyjne.

Przed rozpoczęciem kontroli inspektor ZUS powinien okazać legitymację służbową. Czynności kontrolne powinny być poprzedzone doręczeniem upoważnienia do przeprowadzenia kontroli, a o miejscu i terminie przeprowadzenia oględzin przedsiębiorca powinien być zawiadomiony w sposób umożliwiający mu udział w tej czynności, nie później jednak niż przed jej podjęciem.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 26 ust. 5 i 6, art. 84, art. 86 ust. 2 pkt 6, art. 87 ust. 1 pkt 1a, art. 88 ust. 1 pkt 1a, art. 89, art. 98 ust. 1 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (j.t. Dz.U. z 2015 r., poz. 121; ost. zm. Dz.U. z 2016 r., poz. 34).

JOANNA OLEJNIK
prawnik, praktyk z 10-letnim doświadczeniem z zakresu ubezpieczeń społecznych

Jakie dokumenty potwierdzające świadczenie pracy przez zatrudnioną osobę płatnik może okazać w toku kontroli ZUS

Jedna z naszych pracownic, która została zatrudniona 1 listopada 2015 r., od 15 grudnia 2015 r. przebywa na zwolnieniu lekarskim (kod B – ciąża). Wypłaciliśmy jej wynagrodzenie chorobowe zgodnie z obowiązującymi przepisami, a następnie przesłaliśmy do ZUS dokumentację wymaganą do wypłaty zasiłku chorobowego (zatrudniamy 16 osób i nie wypłacamy zasiłków naszym pracownikom). W lutym 2016 r. ZUS zapowiedział w naszej firmie kontrolę w zakresie podlegania ubezpieczeniom przez tę pracownicę. Oprócz akt osobowych pracownicy, listy płac oraz listy obecności inspektor zażądał przedstawienia przez nas dowodów na świadczenie przez nią pracy. Jakimi dokumentami możemy potwierdzić, że pracownica wykonywała pracę w firmie w okresie swojego zatrudnienia? Czy ZUS w ogóle ma prawo kwestionować zatrudnienie osoby przebywającej na zwolnieniu lekarskim – pyta Czytelniczka z Katowic.

Tak. ZUS ma prawo badać, czy osoba zgłoszona do ubezpieczeń z określonego tytułu – w przypadku Państwa pracownicy jest to umowa o pracę – faktycznie miała prawo do ubezpieczenia, a co za tym idzie – prawo do świadczeń, które zapewnia to ubezpieczenie. ZUS rutynowo kontroluje zatrudnienie osób, które po krótkim czasie od zgłoszenia do ubezpieczeń rozpoczynają długi okres pobierania zasiłku chorobowego. Dowody na świad-

czenie pracy zawsze są związane z charakterem wykonywanej pracy. Na okoliczność wykonywania pracy przez ubezpieczonego ZUS może również przesłuchać świadków. Szczegóły w uzasadnieniu.

W przedstawionym przez Państwa przypadku ZUS zbada, czy osoba zgłoszona do ubezpieczeń faktycznie posiadała do nich tytuł. Tytułem do objęcia ubezpieczeniami pracowniczymi nie jest bowiem samo formalne zawarcie umowy oraz nawet dopełnienie pozostałych obowiązków, zwykle związanych z zawarciem stosunku pracy (wstępne badania lekarskie, poinformowanie o zakresie obowiązków, szkolenie bhp, przyjęcie oświadczenia PIT-2, zgłoszenie do ubezpieczeń, rozliczenie składek). Tytuł do ubezpieczeń ma tylko osoba, która faktycznie pozostawała w stosunku pracy, tzn. wykonywała pracę w miejscu i czasie wskazanym przez pracodawcę, pod jego nadzorem oraz otrzymywała za tę pracę wynagrodzenie. Prawo do zbadania istnienia tytułu do ubezpieczeń przez ZUS potwierdzają zarówno przepisy, jak i orzeczenia sądowe. W wyroku z 23 lutego 2005 r. Sąd Najwyższy (III UK 200/04 stwierdził, że:

Zakład Ubezpieczeń Społecznych jest uprawniony do zbadania ważności umowy o pracę w celu stwierdzenia objęcia ubezpieczeniem społecznym pracowników (...). Ponieważ na podstawie samego zgłoszenia nie można stwierdzić, czy osoba zgłoszona do ubezpieczenia posiada tytuł do objęcia ubezpieczeniem, ustawa daje Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych prawo do kontroli płatników składek. Zgodnie z art. 86 ust. 2 kontrola obejmuje między innymi zgłaszanie do ubezpieczeń społecznych (...). Dla stwierdzenia istnienia tytułu ubezpieczenia społecznego pracownika, jakim jest pozostawanie w stosunku pracy (art. 8 ust. 1), Zakład Ubezpieczeń Społecznych jest uprawniony do badania zarówno faktu zawarcia umowy o pracę, jak i jej ważności.

Kontrola ZUS skoncentruje się na zbadaniu, czy umowa o pracę nie została zawarta pozornie i czy między stronami faktycznie istniał stosunek pracy, a tym samym – czy istniał tytuł do objęcia obowiązkiem ubezpieczeń społecznych. ZUS w pierwszej kolejności szczegółowo przeanalizuje dokumentację osobową, która formalnie potwierdza zawarcie stosunku pracy – a zatem umowę o pracę, zaświadczenie lekarskie dopuszczające do pracy na stanowisku wskazanym w umowie, zaświadczenie o przeszkoleniu w zakresie bhp, zakres obowiązków, informację o czasie pracy i wymiarze urlopu, oświadczenie do celów podatkowych PIT-2. Jeżeli pracodawca prowadzi listy obecności, zostaną one również sprawdzone w toku kontroli. Inspektor kontroli ZUS zbada też, czy kwalifikacje pracownicy (wykształcenie, doświadczenie zawodowe) odpowiadają stanowisku, na którym została zatrudniona. Istotna będzie także terminowość zgłoszenia do ubezpieczeń i terminowość opłacania składek.

Przykład

Pracodawca podpisał umowę o pracę z zatrudnianą osobą 1 września 2015 r. (taka data widnieje w umowie). Zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych tej osoby dokonał jednak ze znacznym opóźnieniem – dokument ZUS ZUA został przesłany do ZUS na początku grudnia 2015 r. W tym samym terminie, ze znacznym opóźnieniem, płatnik dokonał rozliczenia składek za wrze-

sień i październik 2015 r. za zatrudnioną osobę. Jednocześnie płatnik wystąpił do ZUS z wnioskiem o wypłatę zasiłku chorobowego dla tego ubezpieczonego, wskazując w formularzu ZUS Z-3, że za okres od 4 listopada do 6 grudnia wypłacił pracownikowi wynagrodzenie za czas niezdolności do pracy przysługujące na podstawie art. 92 Kodeksu pracy. W tej sytuacji ZUS na pewno nie wypłaci zasiłku, dopóki istnienie tytułu do ubezpieczenia, a tym samym prawa do świadczeń, nie zostanie jednoznacznie potwierdzone. Samo opóźnienie w zgłoszeniu pracownika do ubezpieczeń i opóźnienie w rozliczeniu składek nie może co prawda stanowić jedynej podstawy do zakwestionowania istnienia stosunku pracy, ale razem z faktem szybkiego, od momentu zatrudnienia, rozpoczęcia korzystania z długotrwałych świadczeń z pewnością stanowi istotną przesłankę, aby ZUS wszczął postępowanie w tej sprawie. Jeżeli w toku kontroli zostanie ustalone, że osoba zgłoszona do ubezpieczeń nie świadczyła faktycznie pracy, tytuł do ubezpieczeń (a tym samym prawo do świadczeń) zostanie zakwestionowany najpierw w protokole kontroli, a ostatecznie – w decyzji ZUS. Od tej decyzji zarówno płatnikowi składek, jak i ubezpieczonemu będzie przysługiwać odwołanie do sądu.

W toku kontroli ZUS może domagać się od Państwa również dowodów na świadczenie pracy przez ubezpieczonego. Dowody na świadczenie pracy mogą być bardzo różne w zależności od tego, jaki był charakter obowiązków wykonywany przez ubezpieczonego. Mogą to być sporządzone i/lub podpisane przez pracownika dokumenty związane z działalnością firmy, np.:

- umowy podpisane z kontrahentem przez przedstawiciela handlowego,
- dokumenty sporządzone przez osobę zajmującą stanowisko administracyjne,
- listy płac, rozliczenia księgowe sporządzone i podpisane przez osoby z działów kadrowych i płacowych,
- raporty z logowania do systemu komputerowego w godzinach pracy – dla wszystkich zatrudnionych posługujących się takim narzędziem,
- projekty, prezentacje sporządzone przez osoby zatrudnione w dziale marketingu,
- e-maile w sprawach zawodowych, przesyłane w godzinach pracy przez zatrudnionego,
- raporty kasjerów, wystawione faktury, rachunki imienne – dla osób zatrudnionych jako sprzedawcy, kasjerzy, fakturzyści itp.

Jako dowód na świadczenie pracy mogą Państwo wskazać każdy dokument, który Państwa zdaniem potwierdza faktyczne wykonywanie obowiązków przez pracownicę.

ZUS nie może zakwestionować tytułu do ubezpieczeń wyłącznie na podstawie błędów lub braków w dokumentacji. O istnieniu stosunku pracy decyduje faktyczne wykonywanie pracy na rzecz pracodawcy, pod jego kierownictwem w wyznaczonym przez niego miejscu i czasie i za wynagrodzeniem.

Jeżeli po zbadaniu dokumentacji pozostaną jeszcze do wyjaśnienia jakieś wątpliwości, do złożenia zeznań mogą zostać wezwani świadkowie. W przypadku kontroli prowadzonej w Państwa firmie świadkami mogą być np. inni pracownicy firmy, którzy potwierdzą, że pracownica przed zwolnieniem lekarskim faktycznie świadczyła pracę.

ZUS nie może zakwestionować tytułu do ubezpieczeń pracowniczych wyłącznie na podstawie błędów lub braków w dokumentacji osobowej.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 83 ust. 1 pkt 1 i pkt 2, ust. 2, art. 87, art. 91 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (j.t. Dz.U. z 2015 r., poz. 121; ost. zm. Dz.U. z 2016 r., poz. 34),
- art. 83 § 1 ustawy z 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (j.t. z 2014 r., poz. 121; ost. zm. Dz.U. z 2015 r., poz. 1844),
- art. 22, art. 92, art. 300 ustawy z 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (j.t. Dz.U. z 2014 r., poz. 1502; ost. zm. Dz.U. z 2015 r., poz. 1268).

JOANNA STOLARSKA
ekspert prawa ubezpieczeń społecznych

Jak należy rozliczyć nienależnie wypłacone świadczenia z zfśs

W wyniku kontroli przeprowadzonej przez ZUS zostały zakwestionowane trzy decyzje dotyczące wypłaty świadczeń z zfśs jako wypłacone niezgodnie z ustawą o zfśs, gdyż przy podziale uwzględniono inne cele niż sytuacja materialna wnioskodawców. W związku z tym powstał obowiązek zapłaty składek ZUS wraz z odsetkami i zaliczek na podatek dochodowy. Nadmieniam, że środki zfśs gromadzone są na odrębnym rachunku bankowym. Czy z tych środków mogą zostać pokryte składki ZUS i podatek leżące po stronie pracownika i pracodawcy oraz odsetki? Czy pracodawca powinien zwrócić się do pracowników o zwrot nienależnie wypłaconej części świadczenia z zfśs i w jakiej wysokości? Czy pracownicy po złożeniu pisemnej zgody mogą w całości pokryć wszystkie zaległe składki ZUS, podatek i odsetki, związane z zakwestionowanymi decyzjami – pyta Czytelniczka z Nysy.

Pracodawca jako płatnik ma obowiązek pobierania i odprowadzania zaliczek na podatek dochodowy oraz składek ZUS od przychodów pracowników ze stosunku pracy. Nie ma możliwości pokrycia tych należności z konta socjalnego – podatek dochodowy jest podatkiem osobistym.

Założeniem ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych jest podział środków tego funduszu między uprawnionych według kryterium socjalnego, co wyklucza zasadę równości (wyrok SN z 20 czerwca 2012 r., I UK 140/12; patrz: www.ekspert3.inforlex.pl). Przepis art. 8 ust. 1 ustawy z 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (dalej: ustawa o zfśs) wyraźnie wiąże wysokość przyznawanego świadczenia (będącego pomocą finansową w rozumieniu art. 2 ust. 1 tej ustawy) z rozpatrywaną łącznie sytuacją życiową: rodzinną i materialną osoby uprawnionej. Płatnik składek, administrując funduszem socjalnym, nie może tego czynić z pominięciem ustawy o zfśs i w konsekwencji przez swoje działania uszczuplać zasoby tego funduszu (uzasadnienie wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi z 29 marca 2011 r., III AUa 541/10; patrz: www.ekspert3.inforlex.pl).

Pracodawca jako płatnik jest zobowiązany do prawidłowego rozliczenia przychodów pracowników ze stosunku pracy. Jeżeli konsekwencją działania pracodawcy będzie zaległość

w spłacie składek ZUS i zaliczek na podatek dochodowy, to organ podatkowy będzie egzekwował zapłatę tych zaległości tylko od pracodawcy (art. 26a ustawy – Ordynacja podatkowa). W praktyce przepis ten zwalnia pracowników od odpowiedzialności za niepobrane przez płatnika lub zaniżone zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych.

Przestrzeganie przepisów ustawy o zfśs jest niezbędne do prawidłowego administrowania funduszem socjalnym.

Podatnik (pracownik) nie ponosi odpowiedzialności z tytułu zaniżenia lub nieujawnienia przez płatnika (pracodawcę) podstawy opodatkowania m.in. przychodów ze stosunku pracy – do wysokości zaliczki, do której pobrania obowiązany jest płatnik.

Płatnik przekazuje kwoty pobranych zaliczek na podatek dochodowy dopiero w następnym miesiącu po miesiącu, w którym dokonał wszelkiego rodzaju wypłat pieniężnych z tytułu stosunku pracy i pobrał zaliczki na podatek od tych wypłat (art. 38 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych; dalej: updof). Płatnik (pracodawca), o którym mowa w pytaniu, nieprawidłowo ustalił dochód stanowiący podstawę opodatkowania, tj. zaniżył należną zaliczkę, podlegającą odprowadzeniu na konto urzędu skarbowego w określonym terminie (to samo dotyczy składek ZUS). Z kolei niezapłacona w terminie płatności zaliczka na podatek jest zaległością podatkową, od której naliczane są odsetki za zwłokę (art. 51 i 53 Ordynacji podatkowej).

Jednocześnie zapłacenie ze środków płatnika kwoty tytułem zaległych zaliczek na podatek oraz składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne w części, w której powinny być pokryte z dochodu osoby fizycznej (pracownika), skutkuje powstaniem przychodu po stronie tej osoby w momencie dokonania zapłaty przez płatnika. Otrzymane świadczenie stanowi dla pracownika przychód ze stosunku pracy, o którym mowa w art. 10 ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 12 ust. 1 updof. Od dochodów z tego źródła przychodów pracodawca ma obowiązek pobrać zaliczkę na podatek dochodowy, a po zakończeniu roku podatkowego rozliczyć je w informacji o dochodach oraz o pobranych zaliczkach PIT-11.

Jeżeli natomiast pracownik dokonał zwrotu nienależnie pobranego świadczenia z zfśs (które uprzednio zwiększyło dochód podlegający opodatkowaniu), przy ustalaniu wysokości podatku (zaliczek) płatnik odejmuje od dochodu kwotę dokonanych zwrotów, łącznie z pobranym podatkiem (zaliczką).

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 2 ust. 1, art. 8 ust. 1 ustawy z 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (j.t. Dz.U. z 2015 r., poz. 111; ost. zm. Dz.U. z 2015 r., poz. 2199),
- art. 10 ust. 1 pkt 1, art. 12 ust. 1, art. 31, art. 32, art. 38 ust. 1, art. 41b ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (j.t. Dz.U. z 2012 r., poz. 361; ost. zm. Dz.U. z 2016 r., poz. 195),
- art. 26a, art. 51, art. 53 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (j.t. Dz.U. z 2015 r., poz. 613; ost. zm. Dz.U. z 2016 r., poz. 195).

JOANNA NOWICKA
radca prawny, dyplomowany konsultant projektów finansowanych ze środków unijnych, specjalizujący się w prawie podatkowym oraz finansowym

Jakie są konsekwencje wydania przez ZUS decyzji o pozorności zatrudnienia

We wrześniu 2015 r. zatrudniłem na stanowisku kierowniczym pracownicę, która w momencie przyjmowania do pracy była w ciąży. Po dwóch miesiącach pracy przedłożyła zwolnienie lekarskie, na którym przebywała kilka kolejnych miesięcy. Z uwagi na fakt, że zatrudniam w swojej firmie tylko 3 osoby, nie mam uprawnień do ustalania i wypłaty zasiłków z ubezpieczenia chorobowego. Zasiłek chorobowy mojej pracownicy był wypłacany przez ZUS, który jednocześnie wszczął postępowanie wyjaśniające, w wyniku którego wydał decyzję o pozorności zatrudnienia. Decyzja się uprawomocniła i pracownica została wyłączona z ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego z dniem zatrudnienia. W jaki sposób mogę odzyskać nadpłacone składki na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne oraz składki na FP i FGŚP? Czy muszę korygować dokumenty rozliczeniowe, czy ZUS zrobi to za mnie – pyta Czytelnik z Lublina.

Nadpłata powstała w wyniku stwierdzenia nieważności umowy o pracę zostanie w pierwszej kolejności zaliczona na poczet zaległych lub bieżących należności ZUS, a w razie ich braku – na konto przyszłych składek. Płatnik ma także prawo wystąpienia do ZUS z wnioskiem o zwrot nienależnie odprowadzonych kwot. W tym przypadku należy „wyzerować" wszystkie złożone za pracownicę raporty ZUS RCA i ZUS RSA za każdy miesiąc jej zatrudnienia i złożyć je wraz ze skorygowanymi deklaracjami ZUS DRA za poszczególne miesiące.

Jeśli w toku postępowania wyjaśniającego lub kontrolnego ZUS uzna, że w konkretnej sytuacji mamy do czynienia z pozornością zatrudnienia pracowniczego lub z obejściem prawa, wówczas umowa o pracę staje się nieważna. W konsekwencji dana osoba zostaje wyłączona z ubezpieczeń w ZUS.

Postępowanie płatnika w przypadku wydania przez ZUS decyzji o pozornym zatrudnieniu

Po otrzymaniu decyzji z ZUS stwierdzającej pozorność zatrudnienia, płatnik składek ma obowiązek:

- wyrejestrowania zatrudnionej osoby z ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych na dokumencie ZUS ZWUA z datą, z którą wcześniej została zgłoszona do tych ubezpieczeń, oraz
- przygotowania i wysłania korekt dokumentów rozliczeniowych dotyczących osoby przyjętej do pracy na mocy zakwestionowanej umowy poprzez „wyzerowanie" imiennych raportów ZUS RCA (polega to na wykazaniu w raportach za dany miesiąc zerowych podstaw wymiaru i zerowych kwot składek na poszczególne ubezpieczenia) oraz ewentualnie wycofanie raportów świadczeniowych ZUS RSA (korektę wspomnianych raportów składa się wraz ze skorygowanymi deklaracjami DRA za miesiące, których korekta dotyczy).

Płatnik składek, podobnie jak ubezpieczony uznany za osobę „zatrudnioną pozornie", ma prawo odwołać się od decyzji ZUS do sądu pracy i ubezpieczeń społecznych, który orzeknie,

która ze stron ma rację. Uprawomocnienie się decyzji powoduje konieczność skorygowania przez płatnika składek dokumentacji w ZUS.

Gdy konieczność korekty danych zamieszczonych w imiennym raporcie miesięcznym jest wynikiem stwierdzenia nieprawidłowości przez ZUS w drodze:

- decyzji – dokumenty korygujące należy złożyć nie później niż w terminie 7 dni od uprawomocnienia się decyzji,
- kontroli – czas na skorygowanie dokumentacji wynosi 30 dni od dnia otrzymania protokołu kontroli.

Wyłączenie zatrudnionej osoby z ubezpieczeń społecznych i zdrowotnego sprawia, że wszystkie odprowadzone za nią składki są nienależne (dotyczy to również m.in. składek na FP i FGŚP). Taki stan rzeczy powoduje powstanie nadpłaty, która podlega zaliczeniu przez ZUS z urzędu na poczet zaległych lub bieżących składek, a w razie ich braku – na poczet przyszłych składek, chyba że pracodawca złoży wniosek o ich zwrot (art. 24 ust. 6a i art. 32 ustawy systemowej oraz art. 94 ust. 1 ustawy zdrowotnej). Nienależnie opłacone składki podlegają zwrotowi w terminie 30 dni od dnia wpływu ww. wniosku. Jeżeli wspomniany termin nie zostanie dotrzymany, nadpłacone kwoty podlegają oprocentowaniu w wysokości równej odsetkom za zwłokę pobieranym od zaległości podatkowych, od dnia złożenia wniosku.

W przypadku pobierania zasiłku chorobowego, w sytuacji gdy tytułem ubezpieczenia jest pozorna umowa o pracę, obowiązek zwrotu nienależnie pobranego świadczenia spoczywa na pracowniku, a nie pracodawcy. Tak stwierdzono w wyroku Sądu Najwyższego z 6 sierpnia 2013 r., sygn. akt II UK 11/13, OSNP 2014/5/72.

Przykład

ZUS w wyniku przeprowadzonej kontroli w jednej z małych łódzkich firm wydał decyzję o pozorności umowy o pracę będącej w ciąży pracownicy, która została zatrudniona od 1 grudnia 2015 r. Po uprawomocnieniu się przedmiotowej decyzji firma musiała wyrejestrować pracownicę na druku ZUS ZWUA z datą 1 grudnia 2015 r. oraz sporządzić korektę dokumentacji rozliczeniowej za okresy, za które wypłacano pracownicy wynagrodzenie za pracę i chorobę (zasiłek chorobowy w analizowanym przypadku wypłacał bezpośrednio ZUS). W opisanej sytuacji firma wystąpiła do ZUS z wnioskiem o zwrot nadpłaconych składek, a osoba „na pozornej umowie o pracę" została zobowiązana do zwrotu otrzymanego zasiłku za czas przebywania na zwolnieniu lekarskim.

ZUS jako instytucja odpowiedzialna za realizację przepisów o ubezpieczeniach społecznych ma za zadanie w szczególności stwierdzać i ustalać obowiązek ubezpieczeń. Z tego powodu organ rentowy jest uprawniony m.in. do badania faktu zawarcia umowy o pracę, jak też jej ważności. Działania w tym zakresie mają doprowadzić do ustalenia, czy umowa o pracę była faktycznie wykonywana, czy też została zawarta tylko dla pozoru bądź w celu obejścia prawa.

Warto tu przypomnieć, że o nawiązaniu stosunku pracy nie decyduje samo podpisanie umowy o pracę, tylko rzeczywisty zamiar świadczenia przez pracownika pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy, pod jego kierownictwem i za wynagrodzeniem.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 24 ust. 6a, 6c–6e, art. 32, art. 41 ust. 7b, art. 68 ust. 1 pkt 1 lit. a, pkt 6 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (j.t. Dz.U. z 2015 r., poz. 121; ost. zm. Dz.U. z 2016 r., poz. 34),
- art. 94 ust. 1 ustawy z 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (j.t. Dz.U. z 2015 r., poz. 581; ost. zm. Dz.U. z 2016 r., poz. 65).

MARIUSZ PIGULSKI
ekspert i praktyk, od ponad 12 lat zajmujący się prawem pracy i ubezpieczeń społecznych, autor licznych opracowań i publikacji z dziedziny kadrowo-płacowej

Jak rozliczyć i wpłacić zaległe składki po kontroli ZUS

W wyniku kontroli ZUS okazało się, że firma ma niedopłatę składek na ubezpieczenie wypadkowe i nadpłatę składki na Fundusz Pracy. Korekty dokumentów już przesłaliśmy do ZUS. Czy muszę doliczać odsetki od niedopłaty za każdy miesiąc odrębnie? Czy mogę wpłacić do ZUS różnicę między nadpłatą a niedopłatą na jedno konto? Jeśli nie, to czy mogę pomniejszyć najbliższy przelew składek na Fundusz Pracy o kwotę wcześniej nadpłaconą – pyta Czytelniczka z Warszawy.

Odsetki od zaległości należy naliczać odrębnie od wpłaty za każdy miesiąc, ale kwotę zaległości wraz z odsetkami mogą Państwo wpłacić jedną wpłatą oznaczoną literą „M". Nadpłatę składki na Fundusz Pracy ZUS rozliczył w ciężar zaległych składek, nie mogą więc Państwo dokonać wpłaty składek na ten fundusz w niższej kwocie niż wynikająca z deklaracji ZUS DRA. Najlepszym rozwiązaniem jest wystąpienie do ZUS o rozliczenie konta płatnika składek przed dokonaniem wpłaty zaległości.

Płatnik składek ma obowiązek wpłacać odrębnymi przelewami/wpłatami składki na:

- ubezpieczenia społeczne,
- Fundusz Emerytur Pomostowych,
- ubezpieczenie zdrowotne,
- Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

Płatnik, który nie wpłaci należnych składek w ustawowym terminie, musi je wpłacić razem z odsetkami za zwłokę, liczonymi na zasadach i w wysokości określonych w Ordynacji podatkowej (art. 23 ustawy systemowej). Odsetki musi naliczać od dnia następującego po dniu upływu terminu płatności składek do dnia wpłacenia składek w banku lub w placówce pocztowej albo obciążenia na podstawie polecenia przelewu rachunku bankowego lub rachunku w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej.

Płatnik nie powinien opłacać odsetek od zaległości, gdy ich wysokość nie przekracza kwoty 6,60 zł.

Wysokość odsetek za zwłokę należy obliczać odrębnie od każdej zaległej niedopłaty składki za dany miesiąc.

Od 1 stycznia 2016 r., jeśli płatnik składek złoży korekty dokumentów ubezpieczeniowych i ureguluje całość zadłużenia w terminie 7 dni od złożenia korekt, może opłacić od zaległych składek 50% odsetek. Do zaległości podatkowych powstałych przed 1 stycznia 2016 r. nadal stosuje się stawkę obniżoną w wysokości 75% stawki podstawowej (6%), z tym zastrzeżeniem, że:

- do korekty deklaracji nie trzeba dołączać pisemnego uzasadnienia przyczyn korekty,
- do zaległości podatkowych powstałych przed 1 stycznia 2016 r. podatnik może zastosować 50% stawkę odsetek (zamiast stawki 75%), jeżeli złoży korektę do 30 czerwca 2016 r. oraz w ciągu 7 dni od złożenia korekty zapłaci zaległe składki.

Jednak zasada ta nie ma zastosowania, gdy płatnik złożył korekty i uregulował zadłużenia wykryte podczas czynności sprawdzających, np. kontroli ZUS.

Aby ustalić, czy odsetki są należne (czy przekraczają 6,60 zł), ich wysokość musi być obliczana odrębnie od zaległych wpłat na poszczególne fundusze.

Przykład

Firma X przelała na konto ZUS składki na ubezpieczenia społeczne w wysokości 1228 zł oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne w wysokości 226,94 zł, należne za grudzień 2015 r. (wymagany termin płatności 15 stycznia 2010 r.), dopiero 21 marca 2016 r., po kontroli ZUS. Od kwoty zaległych składek płatnik musi naliczyć odsetki za okres od 16 stycznia do 21 marca 2016 r. (włącznie z tym dniem) w wysokości 8% w stosunku rocznym (stawka obowiązująca od 1 stycznia 2016 r.). W tym przypadku nie może zastosować odsetek w wysokości obniżonej do 75%, ponieważ zaległość została wykryta w wyniku czynności sprawdzających przez ZUS.

Zaległe składki na ubezpieczenia społeczne musi wpłacić łącznie z odsetkami w wysokości 18 zł:

- 1228 zł × 66 (dni zwłoki) × 0,08 : 365 = 17,76 zł; po zaokrągleniu 18 zł.

Natomiast zaległe składki na ubezpieczenie zdrowotne płatnik powinien opłacić bez odsetek za zwłokę, ponieważ były one niższe od 6,60 zł i wynosiły:

- 226,94 zł × 66 (dni zwłoki) × 0,08 : 365 = 3,28 zł.

Nie mogą Państwo zmniejszyć bieżącej wpłaty składek na Fundusz Pracy o nadpłaconą wcześniej kwotę. Kwota to została już bowiem przez ZUS rozliczona na zaległości. Gdy wpłata składek na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych jest wyższa niż kwota należnych składek wynikająca z rozliczenia w deklaracji ZUS DRA za dany miesiąc kalendarzowy, ZUS w pierwszej kolejności zalicza nadwyżkę na pokrycie zaległości na koncie tych funduszy (począwszy od zobowiązań o najwcześniejszym terminie płatności). Z kwoty pozostałej po rozliczeniu pokrywa kolejno, począwszy od zobowiązań o najwcześniejszym terminie płatności: należności funduszu emerytalnego i otwartych funduszy emerytalnych, funduszu rentowego, funduszu chorobowego i funduszu wypadkowego (§ 16 ust. 1–3 rozporządzenia w sprawie szczegółowych zasad i trybu postępowania w sprawach rozliczania składek...).

W związku z problemami, jakie mogą wynikać z ustalenia faktycznej kwoty niedopłaty składek, warto zwrócić się do ZUS o rozliczenie stanu konta płatnika. W takim przypadku ZUS poda m.in. informacje: na jaki dzień został ustalony stan konta, wysokość nieopłaconych składek na poszczególne fundusze oraz wysokość należnych odsetek i dzień, na jaki zostały ustalone (przeważnie jest to dzień wystawienia takiego rozliczenia). Po otrzymaniu takiego rozliczenia płatnik musi pamiętać, żeby przeliczyć odsetki, tj. ustalić ich wysokość na dzień dokonywania wpłaty zaległych składek.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 23 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (j.t. Dz.U. z 2015 r., poz. 121; ost. zm. Dz.U. z 2016 r., poz. 34),
- art. 56 § 1a i § 1b pkt 2, art. 60, art. 63 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (j.t. Dz.U. z 2015 r., poz. 613; ost. zm. Dz.U. z 2016 r., poz. 195),
- § 16 rozporządzenia Rady Ministrów z 18 kwietnia 2008 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu postępowania w sprawach rozliczania składek, do których poboru jest zobowiązany Zakład Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. Nr 78, poz. 465; ost. zm. Dz.U. z 2009 r. Nr 144, poz. 1181).

KINGA JURAK
specjalista ds. ubezpieczeń społecznych

Jak skorygować dokumenty rozliczeniowe pracownika w przypadku zakwestionowania przez ZUS wysokości jego wynagrodzenia

Od 1 października 2015 r. zatrudniliśmy pracownicę na stanowisku kierowniczym. Jej wynagrodzenie zostało ustalone w kwocie 16 500 zł brutto miesięcznie. Pracownica jest w ciąży i od 30 listopada 2015 r. do chwili obecnej przebywa na zwolnieniu lekarskim. W lutym 2016 r., w wyniku kontroli, ZUS zakwestionował wysokość wynagrodzenia tej pracownicy, wskazując, że było ono nieadekwatne do wykonywanych przez nią obowiązków oraz niewspółmiernie wysokie w stosunku do wynagrodzenia innych osób zatrudnionych na podobnych stanowiskach. W marcu br. otrzymaliśmy decyzję ZUS, zgodnie z którą podstawa wymiaru składek tej pracownicy została ustalona na kwotę 6500 zł. Czy na podstawie tej decyzji powinniśmy skorygować raporty ZUS za pracownicę? Jak postąpić z wypłaconymi zasiłkami – pyta Czytelniczka z Poznania.

Tak. Dokumentację ZUS za pracownicę należy skorygować, naliczając składki od podstawy określonej w decyzji ZUS. Konieczne jest również przeliczenie podstawy wymiaru zasiłku oraz skorygowanie wysokości wypłaconych dotychczas świadczeń chorobowych.

Konsekwencją wydanej przez ZUS decyzji ustalającej inną podstawę wymiaru poszczególnych składek ubezpieczeniowych niż wykazywana przez pracodawcę jest skorygowanie raportów ZUS za tę pracownicę oraz deklaracji zbiorczych. Korekty muszą być sporządzone za wszystkie miesiące, od początku zatrudnienia, za które były rozliczane zawyżone składki oraz świadczenia chorobowe. W poprawionych raportach ZUS RCA należy wpisać nową wysokość podstawy wymiaru składek, czyli zamiast 16 500 zł konieczne jest wstawienie kwoty 6500 zł i obliczenie od tej podstawy wszystkich składek. Poniżej prezentujemy prawidłowe wyliczenie nadpłaty składek za październik 2015 r.

Wyliczenie nadpłaty składek za październik 2015 r.

Po stronie ubezpieczonego

Podstawa wymiaru składek	Październik 2015	Październik 2015 korekta	Składki przed korektą	Składki po korekcie	Nadpłata składek
Emerytalna 9,76% Rentowe 1,5% Chorobowa 2,45% Razem	16 500 zł 16 500 zł 16 500 zł	6500 zł 6500 zł 6500 zł	1610,40 zł 247,50 zł 404,25 zł	634,40 zł 97,50 zł 159,25 zł	976 zł 150 zł 245 zł 1371 zł
Zdrowotna 9%	14 237,85 zł (16 500 zł – 13,71%)	3264,75 zł (6500 zł – 13,71%)	1281,41 zł	504,80 zł	776,61 zł

Po stronie płatnika składek

Podstawa wymiaru składek	Październik 2015	Październik 2015 korekta	Składki przed korektą	Składki po korekcie	Nadpłata
Emerytalna 9,76% Rentowe 6,5% Wypadkowa (1,80%) Razem	16 500 zł 16 500 zł 16 500 zł	6500 zł 6500 zł 6500 zł	1610,40 zł 1072,50 zł 297,00 zł	634,40 zł 422,50 zł 117,00 zł	976 zł 650 zł 180 zł 1806 zł
Fundusz Pracy 2,45%	16 500 zł	6500 zł	404,25 zł	159,25 zł	245 zł
FGŚP 0,1%	16 500 zł	6500 zł	16,50 zł	6,50 zł	10 zł

W wyniku korekt raportów ZUS RCA za październik i za listopad 2015 r., (od 30 listopada pracownica przebywa na zwolnieniu lekarskim) powstanie nadpłata z tytułu:

- składek na ubezpieczenia społeczne,
- składki zdrowotnej,
- składek na FP i FGŚP.

Nadpłaty nienależnych składek zostaną zaliczone z urzędu przez ZUS na poczet zaległych lub bieżących należności, a w razie ich braku – na poczet przyszłych składek, chyba że płatnik złoży wniosek o ich zwrot. Zwrot następuje w terminie 30 dni od dnia wpływu wniosku płatnika.

Podstawa wymiaru wypłaconego wynagrodzenia chorobowego oraz zasiłku została obliczona z wynagrodzenia w wysokości 16 500 zł (podstawa ta wyniosła 14 237,85 zł, czyli po pomniejszeniu o część 13,71%). Zatem w związku z obowiązkiem skorygowania tego wynagrodzenia jako podstawy wymiaru składek społecznych, w tym chorobowej, konieczne jest również ponowne przeliczenie podstawy obu świadczeń chorobowych i ich kwot. Korekcie podlegają więc także raporty ZUS RSA, w których należy wpisać przysługujące kwoty wynagrodzenia i zasiłku chorobowego za poszczególne miesiące, tzn. ustalone od niższej podstawy wynoszącej 5608,85 zł (6500 zł – 13,71%). Skutkiem obniżenia podstawy jest nadpłata wynagrodzenia chorobowego oraz zasiłku. W sprawie nienależnego zasiłku ZUS powinien wydać osobną decyzję. Zwrotu świadczeń chorobowych powinna dokonać bezpośrednio na rzecz ZUS osoba, która takie nienależne świadczenie pobrała.

Płatnik może otrzymać zwrot nadpłaty składek ZUS tylko wówczas, gdy złoży wniosek o ich zwrot.

ZUS jest uprawniony, by kwestionować wysokość wynagrodzenia stanowiącego podstawę wymiaru składek, ale tylko wtedy, gdy jest ono rażąco wysokie (np. wyrok SN z 19 maja 2009 r., III UK 7/09). Decyzja ZUS obniżająca wynagrodzenie jest uzasadniona, jeżeli okoliczności sprawy wskazują, że zostało ono wypłacone na podstawie umowy sprzecznej z prawem, zasadami współżycia społecznego lub zmierzającej do obejścia prawa.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 13, art. 78 § 1 ustawy z 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (j.t. Dz.U. z 2014 r., poz. 1502; ost. zm. Dz.U. z 2015 r., poz. 1268),
- art. 18 ust. 1, art. 41 ust. 6 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (j.t. Dz.U. z 2015 r., poz. 121; ost. zm. Dz.U. z 2016 r., poz. 34).

IZABELA NOWACKA
ekonomistka, od wielu lat zajmuje się tematyką wynagrodzeń i rozliczaniem płac, autorka licznych publikacji z tego zakresu

Czy wniosek o wydanie interpretacji ZUS może spowodować kontrolę w firmie

W naszej firmie pojawił się problem. Nie wiemy, czy powinniśmy oskładkować jedno ze świadczeń pracowniczych, które od nowego roku zostało wprowadzone do regulaminu wynagradzania. Chcielibyśmy wystąpić w tej sprawie do ZUS z wnioskiem o wydanie pisemnej interpretacji, ale nasz prezes obawia się, że to ściągnie do nas kontrolę ZUS. Czy istnieje takie zagrożenie – pyta Czytelniczka z Grudziądza.

Sam wniosek o wydanie pisemnej interpretacji nie spowoduje, że w Państwa firmie zostanie wszczęta kontrola ZUS. Pojawienie się kontroli byłoby możliwe tylko w sytuacji, gdyby Państwa firma została ujęta w planie kontroli na dany rok lub gdyby zaistniały przesłanki, które mogłyby spowodować kontrolę doraźną (np. skarga pracownika, wykrycie dużych błędów w dokumentacji składanej do ZUS itp.). Wydając pisemne interpretacje przepisów, ZUS opiera się wyłącznie na stanie faktycznym (lub zdarzeniu przyszłym) przedstawionym przez płatnika we wniosku i nie ma prawa ingerować we wniosek o wydanie interpretacji, zmieniać lub weryfikować faktów w nim przedstawionych ani na podstawie wiedzy posiadanej z urzędu, ani w toku kontroli. Szczegóły w uzasadnieniu.

Płatnik składek będący przedsiębiorcą w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej może złożyć do ZUS wniosek o wydanie pisemnej interpretacji w jego indywidualnej sprawie. Od 1 stycznia 2013 r. zakres przedmiotowy interpretacji indywidualnych wydawanych przez ZUS został doprecyzowany w przepisach ustawy systemowej – obejmuje on zagadnienia związane z obowiązkiem podlegania ubezpieczeniom społecznym, zasad obliczania składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych i Fundusz Emerytur Pomostowych oraz podstawy wymiaru tych składek (art. 84d ustawy systemowej).

Wniosek o wydanie interpretacji może dotyczyć zaistniałego stanu faktycznego lub zdarzeń przyszłych. Przedsiębiorca jest zatem zobowiązany do ich wyczerpującego opisania we wnios-

ku o wydanie interpretacji oraz do przedstawienia własnego stanowiska w danej sprawie. ZUS udziela interpretacji w drodze decyzji, od której przysługuje odwołanie do sądu powszechnego, w trybie art. 83 ust. 2 ustawy systemowej. Interpretacja zawiera wskazanie prawidłowego stanowiska w sprawie wraz z uzasadnieniem prawnym oraz pouczeniem o środkach odwoławczych.

Interpretacje ZUS są wydawane w formie decyzji i podlegają kontroli sądu nie tylko co do prawidłowości proceduralnej ich wydania, ale również co do zgodności rozstrzygnięcia z obowiązującymi przepisami prawa.

Płatnicy, którzy chcieliby wnioskować o interpretację indywidualną do ZUS, często obawiają się, że skutkiem złożenia wniosku może być kontrola ZUS w firmie, zwłaszcza gdy stanowisko własne przedsiębiorcy zostanie przez ZUS uznane za nieprawidłowe. ZUS nie podejmuje działań kontrolnych w odpowiedzi na wniosek o wydanie interpretacji. Również orzecznictwo sądowe dotyczące wydawania pisemnych interpretacji jednoznacznie wskazuje, że takie działanie organu byłoby nieuprawnione.

Wydając interpretację pisemną, ZUS ma się opierać wyłącznie na opisie stanu faktycznego przedstawionego we wniosku przedsiębiorcy. Taką jednoznaczną wykładnię wskazał Sąd Najwyższy m.in. w postanowieniu z 18 kwietnia 2011 r. (III UK 117/10), w którym stwierdził, że *rolą organu prowadzącego postępowanie* [o wydanie interpretacji – przyp. red.] *jest ocena stanowiska strony w spornej kwestii (...). Istotą tego postępowania jest uzyskanie przez stronę wyjaśnienia treści przepisów prawa i ich zastosowania w odniesieniu do indywidualnej sytuacji wskazanej we wniosku. Organ wydający decyzję nie może ingerować w stan faktyczny opisany we wniosku, podważać go, uzupełniać czy zmieniać w oparciu o inne źródła lub wiedzę znaną mu z urzędu.* Tym bardziej niedopuszczalne byłoby wszczęcie postępowania kontrolnego w odpowiedzi na wystąpienie przez przedsiębiorcę z wnioskiem o wydanie interpretacji.

Wydając interpretację indywidualną, ZUS ma obowiązek opierać się wyłącznie na opisie stanu faktycznego (lub zdarzenia przyszłego) zawartym we wniosku, bez uzupełniania go, ingerowania w niego lub uzupełniania na podstawie innych źródeł lub wiedzy znanej organowi z urzędu.

Wnioskując o wydanie interpretacji, nie narażają się zatem Państwo na kontrolę z ZUS w związku z tym wnioskiem. Może się jednak zdarzyć, że Państwa firma jest uwzględniona w rocznym planie kontroli i postępowanie, wszczęte zgodnie z tym planem, rozpocznie się w okresie następującym po wydaniu przez ZUS interpretacji. Przepisy nie precyzują częstotliwości, z jaką powinny być prowadzone kontrole ZUS, uzależniając ją od bieżących potrzeb, wyznaczanych efektywnością i skutecznością egzekwowania należności z tytułu składek i wypłacanych świadczeń. Z bieżącej praktyki wynika jednak, że przedsiębiorca może spodziewać się rutynowej, okresowej kontroli ZUS mniej więcej raz na 5 lat. W takiej sytuacji będzie to kontrola planowa, zapowiedziana, obejmująca całość rozliczeń płatnika z ZUS, a nie tylko zakres dotyczący wydanej interpretacji.

Może się również zdarzyć, że w okresie następującym po złożeniu wniosku o udzielenie interpretacji zostanie w Państwa firmie wszczęta kontrola doraźna – jej przyczyny mogą być jednak zupełnie niezależne od postępowania o wydanie interpretacji. Kontrolę doraźną ZUS

wszczyna najczęściej na podstawie skargi pracownika, stwierdzenia dużych błędów w rozliczeniach (szczególnie gdy brak jest kontaktu z płatnikiem, aby wyjaśnić przyczynę ich powstania), uzasadnionego podejrzenia o działania niezgodne z prawem lub mające na celu obejście przepisów prawa. Są to kontrole o stosunkowo wąskim zakresie – dotyczą najczęściej wyjaśnienia tej dokładnie okoliczności, która stała się przyczyną kontroli.

Jednoczesne wystąpienie przez płatnika z wnioskiem o wydanie interpretacji i wszczęcie postępowania kontrolnego przez ZUS (planowego lub doraźnego) jest bardzo mało prawdopodobne.

ZUS ma obowiązek wydać interpretację w terminie 30 dni od dnia otrzymania kompletnego i opłaconego wniosku. Przedsiębiorca nie może być obciążony jakimikolwiek daninami publicznymi, sankcjami administracyjnymi, finansowymi lub karami w zakresie, w jakim zastosował się do uzyskanej interpretacji. Aby organ mógł wydać wiążącą wykładnię, musi dysponować pełnym i wyczerpującym opisem sytuacji faktycznej (lub zdarzenia przyszłego). We wniosku o udzielenie pisemnej interpretacji przedsiębiorca powinien je jak najdokładniej opisać. Wszelkie braki w tym zakresie mogą w przyszłości stanowić podstawę do uchylenia ochronnej funkcji interpretacji.

Przykład

Przedsiębiorca po raz pierwszy zawiera z częścią zatrudnionych osób umowy o zakazie konkurencji. Umowy te przewidują wypłatę odszkodowań za powstrzymywanie się od działań konkurencyjnych w czasie określonym w umowie. Płatnik nie jest pewien, czy odszkodowania te mogą zostać wyłączone z podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne (według stanowiska przedsiębiorcy takie wyłączenie może mieć zastosowanie). Płatnik we wniosku do ZUS o wydanie interpretacji wskazał, że odszkodowania te będą wypłacane w trybie art. 101^2 § 3 Kodeksu pracy. Nie wspomniał jednak, że będą wypłacane nie tylko byłym pracownikom po ustaniu stosunku pracy (taki wymóg stawia Kodeks pracy), ale również, na analogicznych zasadach, dwóm menedżerom – członkom zarządu, zatrudnionym w spółce na podstawie umowy cywilnoprawnej. Gdyby ZUS na podstawie stanu faktycznego przedstawionego przez płatnika potwierdził stanowisko wnioskodawcy i zgodził się na wyłączenie składkowe dotyczące odszkodowań z tytułu umowy o zakazie konkurencji, przedsiębiorca stosując tę interpretację i tak nie byłby chroniony przed skutkiem swojego nieprawidłowego działania (menedżer na kontrakcie nie może być stroną umowy o zakazie konkurencji, o której mowa w art. 101^2 Kodeksu pracy, gdyż to wyłączenie ze składek nie ma zastosowania do osób zatrudnionych na podstawie umów cywilnoprawnych). ZUS będzie mógł zakwestionować wyłączenie zastosowane w odniesieniu do zleceniobiorców, ponieważ opis stanu faktycznego we wniosku o wydanie interpretacji był niekompletny.

PODSTAWA PRAWNA:

- art. 83d ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2015 r., poz. 121; ost. zm. Dz.U. z 2016 r., poz. 34),
- art. 10, art. 10a ustawy z 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz.U. z 2015 r., poz. 584; ost. zm. Dz.U. z 2016 r., poz. 65).

JOANNA STOLARSKA
ekspert prawa ubezpieczeń społecznych

POLECAMY

W następnym numerze Serwisu PP m.in.:

- Jak obliczać wynagrodzenie za zwolnienie z obowiązku świadczenia pracy od 22 lutego 2016 r.
- Komu przysługuje świadczenie wychowawcze „500 plus”
- Jak sporządzić umowę o pracę i świadectwo pracy po zmianach

PRENUMERATA 2016

Serwis PP na 12 miesięcy

w cenie 1399 zł brutto

Serwis PP na 3 miesiące

w cenie 455 zł brutto

POLECAMY KOMPLETY:

Rachunkowość Budżetowa plus IRB Platforma Rachunkowości Budżetowej i Prawa Pracy na 12 miesięcy

1190 zł brutto

Rachunkowość Budżetowa plus PORADNIK Rachunkowości Budżetowej na 12 miesięcy

1397 zł brutto

www.sklep.infor.pl 801 626 666, 22 212 07 30 bok@infor.pl

INFOR

Grupa INFOR PL

Prezes Zarządu
Ryszard Pieńkowski

INFOR PL Spółka Akcyjna
01-042 Warszawa, ul. Okopowa 58/72
www.infor.pl

Dyrektor Centrum Rynku Finansów Publicznych
Agata Eichler
agata.eichler@infor.pl

Redaktor prowadzący
Marek Skałkowski

Zespół redakcyjny
Dorota Majcher – sekretarz redakcji,
tel. 22 530 40 57
Agata Pinzuł, Tomasz Kowalski
– redaktorzy
Monika Rodziewicz – redaktor graficzny
Grażyna Legucka – korekta

Adres redakcji:
01-042 Warszawa, ul. Okopowa 58/72
tel. 22 530 42 33
www.serwispp.infor.pl

Biuro Reklamy:
Monika Jukiewicz
tel. 22 530 40 27
e-mail: monika.jukiewicz@infor.pl

Zamówienia na prenumeratę:

Biuro Obsługi Klienta:
ul. Okopowa 58/72, 01-042 Warszawa
tel. 22 212 07 30, 801 626 666,
e-mail: bok@infor.pl
strona: www.sklep.infor.pl

Zamówienia na prenumeratę przyjmują również:
RUCH SA, prywatni kolporterzy oraz urzędy pocztowe.

Copyright by INFOR PL S.A. Publikacja jest chroniona przepisami prawa autorskiego. Wykonywanie kserokopii lub powielanie inną metodą oraz rozpowszechnianie bez zgody wydawcy w całości lub części jest zabronione i podlega odpowiedzialności karnej.

Druk: Pracownia Wyd.-Poligraficzna TED

INFOR PL S.A. jest podatnikiem VAT,
NIP 1180093066

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania i adiustacji tekstów oraz zwrotu materiałów zamówionych, a niezatwierdzonych do druku. Materiałów niezamówionych nie zwracamy. Nie ponosimy odpowiedzialności za treść reklam zamieszczonych na łamach.

Nakład 925 egz.